ಬೋಧಾಯನೋಕ್ತ
ಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ

ಪಳ್ಳತ್ತಡ್ಕ ಪರಮೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟ

ಬೋಧಾಯನೋಕ್ತ ಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ

ಶ್ರಾದ್ಧಕಾಲನಿರ್ಣಯಃ

"ಅಪರಾಹ್ಣಃ ಪಿತೄಣಾಂ" ಎಂಬ ಶ್ರುತಿವಾಕ್ಯದಂತೆ ಶ್ರಾದ್ಧಕ್ಕೆ ಪಂಚಧಾ ವಿಭಕ್ತ ದಿವಾಪ್ರಮಾಣದ 4 ನೇ ಭಾಗವು ದಿನದ ಅಪರಾಹ್ಣ ಭಾಗವಾಗುವುದು. ದಿವಾ ಪ್ರಮಾಣದ ಘಟಿ 30 ಇರುವಾಗ 18 ಘಟಿಯ ನಂತರ 24 ಘಟಿಯ ತನಕ ಅಪರಾಹ್ಣವಾಗುವುದು. ದಿವಾ ಪ್ರಮಾಣವು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾದಂತೆ ಅಪರಾಹ್ಣ ವಿಭಾಗವೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟ ವಿಷಯ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಪರಾಹ್ಣ ಅಥವಾ ಏಕದೇಶೀಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯುಳ್ಳ ಮೃತತಿಥಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಎರಡು ದಿನದ ಅಪರಾಹ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಮೃತತಿಥಿಯು ಬಂದಲ್ಲಿ ಯಾವ ದಿನ ಅಪರಾಹ್ಣದಲ್ಲಿ ಮೃತತಿಥಿಯು ಹೆಚ್ಚು ಸಿಗುವುದೋ ಆ ದಿನ ಶ್ರಾದ್ಧ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕಾಲಮಾಧವೀಯಾದಿ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು.

ಆಶೌಚ ವಿಚಾರ

ವ್ರತಯಜ್ಞವಿವಾಹೇಷು ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಹೋಮಾರ್ಚನೇ ಜಪೇ ।
ಆರಬ್ಧೇ ಸೂತಕಂ ನ ಸ್ಯಾದನಾರಬ್ಧೇ ತು ಸೂತಕಂ ॥
ಪ್ರಾರಂಭೋ ವರಣಂ ಯಜ್ಞೇ ಸಂಕಲ್ಪೋ ವ್ರತಸತ್ರಯೋಃ ।
ನಾಂದೀಮುಖಂ ವಿವಾಹಾದೌ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪಾಕಪರಿಕ್ರಿಯಾ ॥

ವ್ರತ, ಯಜ್ಞ, ವಿವಾಹ, ಶ್ರಾದ್ಧ, ಹೋಮ, ಅರ್ಚನ, ಜಪ ಇವು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ಯಜಮಾನನಿಗೆ ಆಶೌಚವು ಬಾಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ವರಣವೂ ವ್ರತಹವನಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಕಲ್ಪವೂ, ಉಪನಯನವಿವಾಹಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಂದೀ ಶ್ರಾದ್ಧವೂ, ಶ್ರಾದ್ಧಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಕಸಿದ್ಧತೆಯೂ ಆರಂಭವೆನಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ನಿಮಂತ್ರಣೋತ್ತರಂ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪ್ರಾರಂಭಸ್ಯಾದಿತಿ ಸ್ಮೃತಿಃ ।

ಎಂಬ ವಿಚಾರವೂ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರಾದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಷಿದ್ಧ ಪ್ರದೇಶ

ಪರಕೀಯಗೃಹೇ ಯಸ್ತು ಸ್ವಪಿತ್ರ್ಯಾನ್ಸ್ತರ್ಪಯೇದ್ಯದಿ ।
ಭೂಮೇಸ್ತು ಸ್ವಾಮಿನಸ್ತಸ್ಯ ಹರಂತಿ ಪಿತರೋ ಬಲಾತ್ ॥

ಯಾವನು ಪರಗೃಹದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪಿತೃಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡುವನೋ ಅದನ್ನು ಆ ಪರಗೃಹಸ್ಥನ ಪಿತೃಗಳೇ ಬಂದು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುವರು.

ಶ್ರಾದ್ಧಕ್ಕೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು

ಗೃಹಸ್ಥಾಃ ಕುಲಸಂಪನ್ನಾಃ ಪ್ರಖ್ಯಾತಾಃ ಕುಲಗೋತ್ರತಃ ।
ಸ್ವದಾರನಿರತಾಃ ಶಾಂತಾಃ ವಿಜ್ಞೇಯಾಃ ಪಙ್ಕ್ತಿಪಾವನಾಃ ॥
ಅಪಮಾನಪ್ರವರಕೋಽಪ್ಯಸಗೋತ್ರಸ್ತಥೈವ ಚ ।
ಅಸಂಬಂಧೀ ಚ ವಿಜ್ಞೇಯೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಃ ಶ್ರಾದ್ಧಸಿದ್ಧಯೇ ॥

ಗೃಹಸ್ಥರಾಗಿಯೂ, ಕುಲಗೋತ್ರ ಸಂಪನ್ನರಾಗಿಯೂ, ಸ್ವಪತ್ನೀನಿರತರಾಗಿಯೂ, ಸಮಾನ ಪ್ರವರರಾಗದೆ ಇರುವವರು ಹಾಗೆ ಸ್ವಗೋತ್ರದವರಾಗದೆಯೂ, ತೀರಾ ಸಂಬಂಧಿಕರಲ್ಲದೆಯೂ ಇರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಶ್ರಾದ್ಧಕ್ಕೆ ಶ್ರೇಷ್ಠರು.

ಪಿತೃಪುತ್ರೌ ಭ್ರಾತರೌ ವಾ ನಿರಗ್ನಿಂ ಗರ್ಭಿಣೀಪತಿಂ ।
ಸಗೋತ್ರಪ್ರವರಂ ಚೈವ ಶ್ರಾದ್ಧೇಷು ಪರಿವರ್ಜಯೇತ್ ॥

ಶ್ರಾದ್ಧದಲ್ಲಿ ತಂದೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ, ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರನ್ನೂ, ಏಕೋದರರರನ್ನೂ, ಔಪಾಸನಾಗ್ನಿರಹಿತರನ್ನೂ, ಗರ್ಭಿಣೀಪತಿಯನ್ನು (7 ತಿಂಗಳ ನಂತರ), ಸಗೋತ್ರ ಪ್ರವರದವರನ್ನೂ ನಿಮಂತ್ರಿಸಬಾರದು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಗಮನಕಾಲ

ನಿಮಂತ್ರಣಕೃತೋ ವಿಪ್ರಃ ಕುತುಪಂ ತು ವಿಚಾರ್ಯ ಚ ।
ಶ್ರಾದ್ಧಾಗಾರಂ ಸಮಾಗಚ್ಛೇನ್ನಾಗತಃ ಶ್ರಾದ್ಧಘಾತಕಃ ॥

ನಿಮಂತ್ರಿತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಕುತಪಕಾಲ (ಹಗಲಿನ 15-16 ಘ.) ವನ್ನು ಮೀರದೆ ಶ್ರಾದ್ಧದ ಮನೆಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸಂಖ್ಯಾ

ದ್ವೌ ದೇವೇ ಪಿತೃಕೃತ್ಯೇ ತ್ರೀನೇಕೈಕಮುಭಯತ್ರ ವಾ ।
ಭೋಜಯೇತ್ಸ ಸಮೃದ್ಧೋಽಪಿ ನ ಪ್ರಸಜ್ಯೇತ ವಿಸ್ತರೇ ॥

ವಿಶ್ವೇದೇವರ ಸಲುವಾಗಿ ಇಬ್ಬರು, ಪಿತೃಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮೂವರು ಅಥವಾ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಂತೆ ಎರಡೂ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿಸುವುದು. ಎಷ್ಟು ಶ್ರೀಮಂತನಾದರೂ ಶ್ರಾದ್ಧವಿಸ್ತಾರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವೈಭವವನ್ನು ತೋರಿಸಬಾರದು.

ಶ್ರಾದ್ಧಭೋಕ್ತನ ನಿಯಮ

ಪುನರ್ಭೋಜನಮಧ್ವಾನಂ ಭಾರಾಧ್ಯಯನಮೈಥುನಂ ।
ಸಂಧ್ಯಾ ಪ್ರತಿಗ್ರಹಂ ಹೋಮಂ ಶ್ರಾದ್ಧಭೋಕ್ತಾಷ್ಟವರ್ಜಯೇತ್ ॥

ಎರಡನೆಯ ಊಟ, ದಾರಿ ನಡೆಯುವುದು, ಹೊರೆ ಹೊರುವುದು, ಅಧ್ಯಯನ, ಮೈಥುನ, ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ, ಪ್ರತಿಗ್ರಹ, ಹೋಮ ಈ ಎಂಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವರ್ಜಿಸುವುದು.

ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ

ದಶಕೃತ್ವಃ ಪಿಬೇದಾಪೋ ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಶ್ರಾದ್ಧಭುಗ್ದ್ವಿಜಃ ।
ತತಃ ಸಂಧ್ಯಾಮುಪಾಸೀತ ಜಪೇಚ್ಚ ಜುಹುಯಾದಪಿ ॥

ಶ್ರಾದ್ಧಭೋಕ್ತನು ಗಾಯತ್ರಿಯಿಂದ ಹತ್ತು ಸಲ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ಜಲಪ್ರಾಶನ ಮಾಡಿ ನಿತ್ಯ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ ಮತ್ತು ಹೋಮ ಮಾಡುವುದು.

ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ತನ ನಿಯಮ

ದಂತಧಾವನತಾಂಬೂಲೇ ತೈಲಾಭ್ಯಂಜನಭೋಜನೇ ।
ರತ್ಯೌಷಧಪರಾನ್ನಂ ಚ ಶ್ರಾದ್ಧಕೃತ್ಸಪ್ತ ವರ್ಜಯೇತ್ ॥

ದಂತಧಾವನ, ತಾಂಬೂಲ, ತೈಲಾಭ್ಯಂಜನ, ಭೋಜನ, ಸ್ತ್ರೀಸಂಗ, ಪರಾನ್ನ ಇವುಗಳನ್ನು ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ತನು ಬಿಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಶ್ರಾದ್ಧದಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರ ವಸ್ತುಗಳು

ಉಚ್ಛಿಷ್ಟಂ ಶಿವನಿರ್ಮಾಲ್ಯಂ ವಮನಂ ಮೃತಕರ್ಪಟಂ ।
ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಸಪ್ತಪವಿತ್ರಾಣಿ ದೌಹಿತ್ರಃ ಕುತಪಸ್ತಿಲಾಃ ॥

ಕರು ಉಂಡ ಹೆಚ್ಚಾದ ಹಾಲು , ಗಂಗಾಜಲ, ಜೇನುತುಪ್ಪ, ರೇಷ್ಮೆ, ಮಗಳಮಗ, ಕುತಪಕಾಲ, ಎಳ್ಳು ಇವುಗಳು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿವೆ.

ಶ್ರಾದ್ಧದಲ್ಲಿ ವರ್ಜ್ಯ

ಘಂಟಾನಿನಾದೋ ಹಯಸನ್ನಿಧಾನಂ ಶಂಬೂಕ ಶಂಖಾ ಕದಲೀದಲಂ ಚ।
ಉನ್ಮತ್ತಜಾತ್ಯರ್ಕ ಹಯಾರಿಜಾನಿ ಶ್ರಾದ್ಧಸ್ಯ ವೈಗುಣ್ಯಕರಾಣ್ಯಮೂನಿ॥

ಘಂಟೆಯ ಶಬ್ದ, ಕುದುರೆಯ ಸಾಮಿಪ್ಯ, ಮುತ್ತಿನಚಿಪ್ಪು, ಶಂಖ, ಬಾಳೆಎಲೆ, ಉನ್ಮತ್ತ ಜಾತಿ, ಎಕ್ಕೆ, ಎಮ್ಮೆಯ ಹಾಲು, ತುಪ್ಪ, ಮೊಸರು ಇವಿಷ್ಟು ನಿಷಿದ್ಧ.

ವರ್ಜ್ಯಕರ್ಮ

ವಾಮಹಸ್ತೇಷು ದರ್ಭಾಂಸ್ತು ಗೃಹೇ ರಂಗಬಲಂ ತಥಾ।
ಲಲಾಟೇ ತಿಲಕಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ನಿರಾಶಾಃ ಪಿತರೋ ಗತಾಃ॥

ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ತನು ಎಡಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದ ದರ್ಭೆಯನ್ನೂ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟ ತಿಲಕವನ್ನೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯ ರಂಗವಲ್ಲಿಯನ್ನೂ ನೋಡಿ ಪಿತೃಗಳು ನಿರಾಶರಾಗುವರು.

ಶ್ರಾದ್ಧಾರಂಭ ಕಾಲ

ಆರಭ್ಯ ಕುತಪೇ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕುರ್ಯಾದಾರೌಹಿಣಂ ಬುಧಃ।
ವಿಧಿಜ್ಞೋ ವಿಧಿಮಾಸ್ಥಾಯ ರೌಹಿಣಂ ತು ನ ಲಂಘಯೇತ್॥
ಊರ್ಧ್ವಂ ಕುತಪಾತ್ ಮುಹೂರ್ತಾತ್ ಯನ್ಮುಹೂರ್ತ ಚತುಷ್ಟಯಂ।
ಮುಹೂರ್ತ ಪಂಚಕಂ ಹ್ಯೇತತ್ ಸ್ವಧಾಭವನಮಿಷ್ಯತೇ॥

ಕುತಪಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವುದು ರೌಹಿಣ (ದಿನದ ವಿಭಾಗದ 9 ನೇ ಪಾಲು) ವನ್ನು ಮೀರಬಾರದು. ಕುತಪದಿಂದ 5 ಮುಹೂರ್ತ 10 ಘಟಿ ಅಂದರೆ, ಘಟಿ 15 ರಿಂದ 25 ರ ತನಕ ಶ್ರಾದ್ಧಕಾಲವು. ದಿವಾ ಪ್ರಮಾಣವು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾದಂತೆ ಇವುಗಳು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತವೆ.

ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಮ

ದೇವಾರ್ಚನಂ ದಕ್ಷಿಣಂ ಜಾನುಂ ನಿಪಾತ್ಯ ವಾಮಮುದ್ಧೃತ್ಯ ಉತ್ತರಾಭಿಮುಖ ಉಪವಿಶ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯಂ। ಪಿತ್ರರ್ಚನಂ ಸರ್ವತ್ರ ವಾಮಜಾನುಂ ನಿಪಾತ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಮುದ್ಧೃತ್ಯ ಆಗ್ನೇಯಾಭಿಮುಖ ಉಪವಿಶ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯಂ॥

ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ತನು ವಿಶ್ವೇದೇವರ ಅರ್ಚನೆಯಲ್ಲಿ ಬಲ ಮೊಣಕಾಲನ್ನೂರಿ ಉತ್ತರಾಭಿಮುಖನಾಗಿಯೂ ಪಿತೃಗಳ ಅರ್ಚನೆಯಲ್ಲಿ ಎಡ ಮೊಣಕಾಲನ್ನೂರಿ ಆಗ್ನೇಯಾಭಿಮುಖನಾಗಿಯೂ ಕುಳಿತಿರಬೇಕು.

ನಾಮಗೋತ್ರೋಚ್ಚಾರಣ

ಆವಾಹನೇಽರ್ಘ್ಯಸಂಕಲ್ಪೇ ಪಿಂಡದಾನಾನ್ನದಾನಯೋಃ ।
ಪಿಂಡಾಭ್ಯಂಜನಕಾಲೇ ತು ತಥೈವಾಂಜನಕರ್ಮಣಿ ॥
ಅಕ್ಷಯ್ಯಾಸನಯೋಃ ಪಾದ್ಯೇ ಗೋತ್ರಂ ನಾಮ ಪ್ರಕಾಶಯೇತ್ ।
ಕ್ಷಣೇ ಗಂಧೇ ತಥಾ ಧೂಪೇ ದೀಪದಾನೇ ಚ ಕೀರ್ತಯೇತ್॥

ಆವಾಹನ, ಅರ್ಘ್ಯ, ಸಂಕಲ್ಪ, ಪಿಂಡದಾನ, ಅನ್ನದಾನ, ಅಂಜನ, ಅಭ್ಯಂಜನ, ಆಸನ, ಪಾದ್ಯ, ಕ್ಷಣ, ಗಂಧ, ಧೂಪ, ದೀಪ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಮಗೋತ್ರಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವುದು.

ಆದೌ ಬ್ರೂಯಾತ್ ಸ್ವಪಿತ್ರಾದೀನ್ ನಾಮಗೋತ್ರಮತಃ ಪರಂ ।
ರೂಪಾಂತಾನಥ ವಸ್ವಾದೀನೇವಂ ಸಂಯೋಜಯೇತ್ಕ್ರಮಾತ್ ॥

ಮೊದಲು ಪಿತೃ ಪಿತಾಮಹ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ ಎಂದು ಆ ಮೇಲೆ ಹೆಸರು, ನಂತರ ಗೋತ್ರ ಮುಂದೆ ವಸು ರುದ್ರ ಆದಿತ್ಯ ರೂಪಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವುದು.

ವಚನವಿಭಕ್ತಿವಿಚಾರ

ಅಕ್ಷಯ್ಯಾಸನಯೋಃ ಷಷ್ಠೀ ದ್ವಿತೀಯಾವಾಹನೇ ತಥಾ ।
ಅನ್ನದಾನೇ ಚತುರ್ಥೀ ಚ ಶೇಷಾಃ ಸಂಬುದ್ಧಯಃ ಸ್ಮೃತಾಃ ॥

ಅಕ್ಷಯ್ಯ ಆಸನಗಳಲ್ಲಿ ಷಷ್ಠೀ ವಿಭಕ್ತಿಯನ್ನು, ಆವಾಹನೆಯಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿಯನ್ನು, ಅನ್ನದಾನದಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಥೀ ವಿಭಕ್ತಿಯನ್ನು, ಉಳಿದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬೋಧನೆಯನ್ನೂ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಉಪವೀತಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಿಚಾರ

ಯಜ್ಞೋಪವೀತಿನಾ ಕಾರ್ಯಂ ದೈವಂ ಕರ್ಮ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ।
ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿನಾ ಕಾರ್ಯಂ ಪಿತೃಕರ್ಮಾಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ॥

ವಿಶ್ವೇದೇವರ ಅರ್ಚನೆಯಲ್ಲಿ ಬಲಕ್ಕೆ ಯಜ್ಞೋಪವೀತವೂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಕ್ರಮವೂ, ಪಿತೃಗಳ ಅರ್ಚನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪವೀತವನ್ನು ಎಡಭಾಗಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯ ಕ್ರಮವೂ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

ಆಚಾಮೇ ಚ ಪ್ರಣಾಮೇ ಚ ಪಶ್ಚಾದ್ಧೋಮೇ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೇ ।
ಗೋತ್ರೇ ಚ ದಕ್ಷಿಣಾಯಾಂ ಚ ಸವ್ಯಮೇಷು ವಿಧೀಯತೇ ॥

ಆಚಮನ, ನಮಸ್ಕಾರ, ಪಶ್ಚಾದ್ಧೋಮ, ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ, ಅಭಿವಾದನೆ, ದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಡುವುದು ಇವುಗಳನ್ನು ಉಪವೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಶ್ರಾದ್ಧಾರಂಭೇಽವಸಾನೇ ಚ ಪಾದಶೌಚಾರ್ಚನಂ ತಯೋಃ ।
ವಿಕಿರೇ ಪಿಂಡದಾನೇ ಚ ಷಟ್‌ಸ್ವಾಚಮನಮಿಷ್ಯತೇ ॥

ಶ್ರಾದ್ಧದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ, ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾದಪ್ರಕ್ಷಾಳನದ ನಂತರ ಅರ್ಚನೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಕಿರದ ನಂತರ ಪಿಂಡದಾನದ ಮೇಲೆ ಹೀಗೆ ಆರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಚಮನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಪವಿತ್ರ ರಹಿತನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಕಾಲ

ಸರ್ವತ್ರ ದರ್ಭಪಾಣಿಸ್ಸ್ಯಾದ್ದೈವೇ ಪಿತ್ರ್ಯೇ ಚ ಕರ್ಮಣಿ ।
ಪಾದಶೌಚಂ ಗಂಧಲೇಪಂ ನ ಕುರ್ಯಾದ್ದರ್ಭಪಾಣಿನಾ ॥

ದೇವಪಿತೃಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪಾದಪ್ರಕ್ಷಾಳನ, ಗಂಧ ಕೊಡುವುದು ಇವುಗಳ ಹೊರತಾಗಿ ಸಮಸ್ತವನ್ನೂ ಪವಿತ್ರಪಾಣಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದು.

ದಾನಾಧ್ಯಯನದೇವಾರ್ಚಾ ವ್ರತಹೋಮಜಪಾದಿಕಂ ।
ನ ಕುರ್ಯಾಚ್ಛ್ರಾದ್ಧ ದಿವಸೇ ಪ್ರಾಗ್ವಿಪ್ರಾಣಾಂ ವಿಸರ್ಜನಾತ್ ॥

ದಾನ, ಅಧ್ಯಯನ, ದೇವಪೂಜೆ, ವ್ರತ, ಹೋಮ, ಜಪ, ಮೊದಲಾದ್ದನ್ನು ಶ್ರಾದ್ಧಾರಂಭದಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಿಸರ್ಜನೆಯವರೆಗೂ ಮಾಡಕೂಡದು.

ದೈವೇ ಚತುರಸ್ರಂ, ಪಿತ್ರ್ಯೇ ವೃತ್ತಮಂಡಲಂ ।

ವಿಶ್ವೇದೇವರಿಗೆ ಚೌಕಾಕಾರ ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ವೃತ್ತಾಕಾರ ಮಂಡಲಗಳನ್ನು ಬರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

ಭೋಜನಪಾತ್ರೆ ಇಡುವ ಕ್ರಮ

ಸದಂಡಕದಳೀಪತ್ರಂ ವಾಮಭಾಗಾಗ್ರಮಾಯತಂ ।
ಹಸ್ತಪ್ರಮಾಣಂ ಕುರ್ವೀತ ಭೋಜನಾರ್ಥಮಿತೀರಿತಂ ॥

ಮಧ್ಯದ ದಂಡಿನಿಂದ ಸಹಿತವಾದ ಬಾಳೆಲೆಯನ್ನು ಹಸ್ತಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಎಡಬದಿಗೆ ತುದಿಮಾಡಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಇಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಪರಿವೇಷಣೇ ಪ್ರಶಸ್ತಂ ಸ್ಯಾತ್ ಭಾರ್ಯಯಾ ಪಿತೃತೃಪ್ತಯೇ ।
ವಿಶ್ವೇದೇವಮನುಷ್ಯಾಣಾಂ ಸ್ತ್ರೀಸಹಾಂಯೋ ಯತಃ ಸ್ಮೃತಃ ॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಪತ್ನಿಯು ಬಡಿಸಿದರೆ ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವುದು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಪಿತೃಗಳೂ, ದೇವತೆಗಳೂ, ಮನುಷ್ಯರೂ ಸ್ತ್ರೀ ಸಹಾಯಕರಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಾರಷ್ಟೆ.

ಹಸದತ್ತಂ ತು ನಾಶ್ನೀಯಾತ್ ಲವಣಂ ವ್ಯಂಜನಾದಿಕಂ ।
ಅಪಕ್ವಂ ತೈಲಪಕ್ವಂ ಚ ಹಸ್ತೇನೈವ ಪ್ರದೀಯತೇ ॥

ಉಪ್ಪು, ಮೇಲೋಗರ, ತೈಲ ಮೊದಲಾದ್ದನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ಬಡಿಸಿದರೆ ತಿನ್ನಬಾರದು. ಹಸಿ ಪದಾರ್ಥ, ತೈಲಪಕ್ವ ಇವುಗಳನ್ನು ಕೈಯಿಂದಲೇ ಬಡಿಸುವುದು.

ಪ್ರಾಧಾನ್ಯಂ ಪಿಂಡದಾನಸ್ಯ ಭೋಜನಸ್ಯ ತದಂಗತಾ ।
ಅತೋ ಭುಕ್ತಿಕ್ರಿಯಾಹಾನೌ ಶ್ರಾದ್ಧವೃತ್ತಿಂ ಸಮನ್ಸತೇ ॥

ಶ್ರಾದ್ಧದಲ್ಲಿ ಪಿಂಡದಾನವು ಪ್ರಧಾನ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದು ಭೋಜನವು ಅಂಗವಾದುದರಿಂದ ಪಿಂಡದಾನದಿಂದ ಮೊದಲು ಭೋಜನವಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಾಂತಿ ಯಾ ವಿಘ್ನವಾದರೆ ಶ್ರಾದ್ಧವು ಕೆಡುವುದು. ಪಿಂಡದಾನಾನಂತರದಲ್ಲಿ ವಾಂತಿಯಾದರೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತದಿಂದ ಶ್ರಾದ್ಧವು ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವುದು.

ಭೋಜನ ನಿಯಮ

ನಾನ್ನಪಾನಾದಿಕಂ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ವಾರಯೇನ್ಮುಖತಃ ಕ್ವಚಿತ್ ।
ಅನಿಷ್ಟತ್ವಾದ್ಬಹುತ್ವಾದ್ವಾ ವಾರಣಂ ಹಸ್ತಸಂಜ್ಞಯಾ ॥

ಭೋಜನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನ್ನ, ಪಾನ; ಶಾಕ, ಪಾಕ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಬೇಡವೆಂದು ಬಾಯಿಯಿಂದ ಹೇಳಕೂಡದು. ಹಸ್ತಸಂಜ್ಞೆಯಿಂದಲೇ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಭೋಜನಂ ತು ನ ನಿಶ್ಶೇಷಂ ಕುರ್ಯಾತ್ಪ್ರಾಜ್ಞಃ ಕಥಂಚನ ।
ಅನ್ಯತ್ರ ದಧ್ನ ಕ್ಷೀರಾದ್ವಾ ಕ್ಷೌದ್ರಾತ್ಸಕ್ತುಭ್ಯ ಏವ ಚ ॥

ಭೋಜನದಲ್ಲಿ ಮೊಸರು, ಹಾಲು, ತುಪ್ಪ, ಜೇನು, ಪಾಯಸ, ಕಜ್ಜಾಯ ಇವುಗಳ ಹೊರತಾಗಿ ಉಳಿದವುಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭುಂಜಿಸಬಾರದು.

ಪಿಂಡಪ್ರಮಾಣ

ಏಕೋದ್ದಿಷ್ಟೇ ಸಪಿಂಡೇ ಚ ಕಪಿತ್ಥಂ ತು ವಿಧೀಯತೇ ।
ನಾರಿಕೇಳಪ್ರಮಾಣಂ ತು ಪ್ರತ್ಯಬ್ದೇ ಮಾಸಿಕೇ ತಥಾ ॥

ತೀರ್ಥೇ ದರ್ಶೇ ಚ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತೇ ಕುಕ್ಕುಟಾಂಡಪ್ರಮಾಣತಃ ।
ಮಹಾಲಯೇ ಗಯಾಶ್ರಾದ್ಧೇ ಕುರ್ಯಾದಾಮಲಕೋಪಮಂ ॥
ಪ್ರೇತಪಿಂಡಸ್ತು ದೈರ್ಘ್ಯೇಣ ದ್ವಾದಶಾಂಗುಲ ಉಚ್ಯತೇ ।

ಏಕೋದ್ದಿಷ್ಟ ಹಾಗೂ ಸಪಿಂಡೀಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಪಿತ್ಥಫಲಪ್ರಮಾಣದ ಪಿಂಡವನ್ನೂ ಪ್ರತಿ ಸಾಂವತ್ಸರಿಕ ಹಾಗೂ ಮಾಸಿಕದಲ್ಲಿ ಸುಲಿದ ತೆಂಗಿಕಾಯಿಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಪಿಂಡಗಳನ್ನೂ ತೀರ್ಥ ಮತ್ತು ದರ್ಶ ಶ್ರಾದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕೋಳಿಮೊಟ್ಟೆ ಪ್ರಮಾಣದ ಪಿಂಡಗಳನ್ನೂ ಮಹಾಲಯ ಗಯಾ ಶ್ರಾದ್ಧಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಪ್ರಮಾಣದ ಪಿಂಡಗಳನ್ನೂ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಸಪಿಂಡೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇತಪಿಂಡವು 12 ಅಂಗುಲ ಉದ್ದವಿರಬೇಕು.

ಶ್ರಾದ್ಧಾಂಗ ತಿಲತರ್ಪಣ

ಪರೇದ್ಯುಃ ಶ್ರಾದ್ಧಕೃನ್ಮರ್ತ್ಯೋ ಯೋ ನ ತರ್ಪಯತೇ ಪಿತೄನ್ ।
ತಸ್ಯ ತೇ ಪಿತರಃ ಕ್ರುದ್ಧಾಃ ಶಾಪಂ ದತ್ವಾ ವ್ರಜಂತಿ ಹಿ ॥

ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ತನು ಮಾರನೇ ದಿನ ಪಿತೃತರ್ಪಣ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವನ ಮೇಲೆ ಪಿತೃಗಳು ಕೋಪಗೊಂಡು ಶಾಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗುವರು.

ಪವಿತ್ರಕ್ಕೆ ದರ್ಭಸಂಖ್ಯೆ

ಪಂಚಭಿಃ ಪೌಷ್ಟಿಕೇ ಚೈವ ಚತುರ್ಭಿಃ ಯಜ್ಞಕರ್ಮಣಿ ।
ಪಿತೃಯಜ್ಞೇ ತ್ರಿಭಿರ್ದರ್ಭೈಃ ದ್ವೌ ದರ್ಭೌ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಣಿ ॥

ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಐದು ದರ್ಭೆಗಳಿಂದಲೂ ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ದರ್ಭೆಗಳಿಂದಲೂ ಶ್ರಾದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮೂರು ದರ್ಭೆಗಳಿಂದಲೂ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ದರ್ಭೆಗಳಿಂದಲೂ ಪವಿತ್ರವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಆಮಂತ್ರ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ ಯಸ್ತು ಯಥಾನ್ಯಾಯಂ ನ ಪೂಜಯೇತ್ ।
ಅತಿಕೃಚ್ಛ್ರಾಸು ಘೋರಾಸು ತಿರ್ಯಗ್ಯೋನಿಷು ಜಾಯತೇ ॥

ಯಾವಾತನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಆಮಂತ್ರಿಸಿ ಯಥಾಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಪೂಜಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವನು ಘೋರತರವಾದ, ಕಷ್ಟವಾದ ತಿರ್ಯಗ್ಯೋನಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸುವನು.

ಪಾಕಕರಣ

ಸಮಾನಪ್ರವರೈಃ ಮಿತ್ರೈಃ ಸಪಿಂಡೈಶ್ಚ ಗುಣಾನ್ವಿತೈಃ ।
ಕೃತೋಪಕಾರಿಭಿಶ್ಚೈವ ಪಾಕಕಾರ್ಯಂ ಪ್ರಶಂಸ್ಯತೇ ॥

ಸಮಾನಪ್ರವರ ಉಳ್ಳವರು, ಮಿತ್ರರು, ಗುಣಯುಕ್ತರಾದ ಸಪಿಂಡರು, ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದವರು ಇವರಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಅಡಿಗೆಯು ಶ್ರಾದ್ಧಕ್ಕೆ ಪ್ರಶಸ್ತವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರತಿ ಸಾಂವತ್ಸರಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧ ಸಂಕಲ್ಪಕ್ಕೆ ದರ್ಭೆ			64
ಮಾಸಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧ	,,	,,	16
ಆಬ್ದಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧ	,,	,,	16
ಬಲಿಗೆ ದರ್ಭೆ	,,	,,	16
ಜಲಕೂರ್ಚೆಗೆ ದರ್ಭೆ	,,	,,	12
ಮಹಾಲಯಶ್ರಾದ್ಧ	,,	,,	108
ಪವಿತ್ರಕ್ಕೆ	,,	,,	3
ಅರ್ಘ್ಯಕೂರ್ಚೆ	,,	,,	2+3

ಮಾಸಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧ ವಿಚಾರ

ಜೀವನು ಮೃತಪಟ್ಟ ದಿನದಿಂದ 21 ನೇ ದಿನ ಒಂದನೇ ಮಾಸಿಕ.

27 ದಿನ 2 ನೇ ಮಾಸಿಕ

ಪ್ರತಿ ಮಾಸದಲ್ಲಿಯೂ ಮೃತತಿಥಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಸಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧ.

41 ನೇ ದಿನ 4 ನೇ ಮಾಸಿಕ.

171 ನೇ ದಿನ 9 ನೇ ಮಾಸಿಕ $5^1/_2$ ಮಾಸ.

346 ಅರೆಮಾಸಿಕ.

ಸೌರಮಾನ ಮಾಸದ ಯಾವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೃತ ತಿಥಿ ಅಪರಾಹ್ಣ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಇದೆಯೋ ಅದೇ ದಿವಸ ವರ್ಷಾಂತ (ಪ್ರಥಮಾಬ್ದಿಕ) ಶ್ರಾದ್ಧವಾಗಬೇಕು.

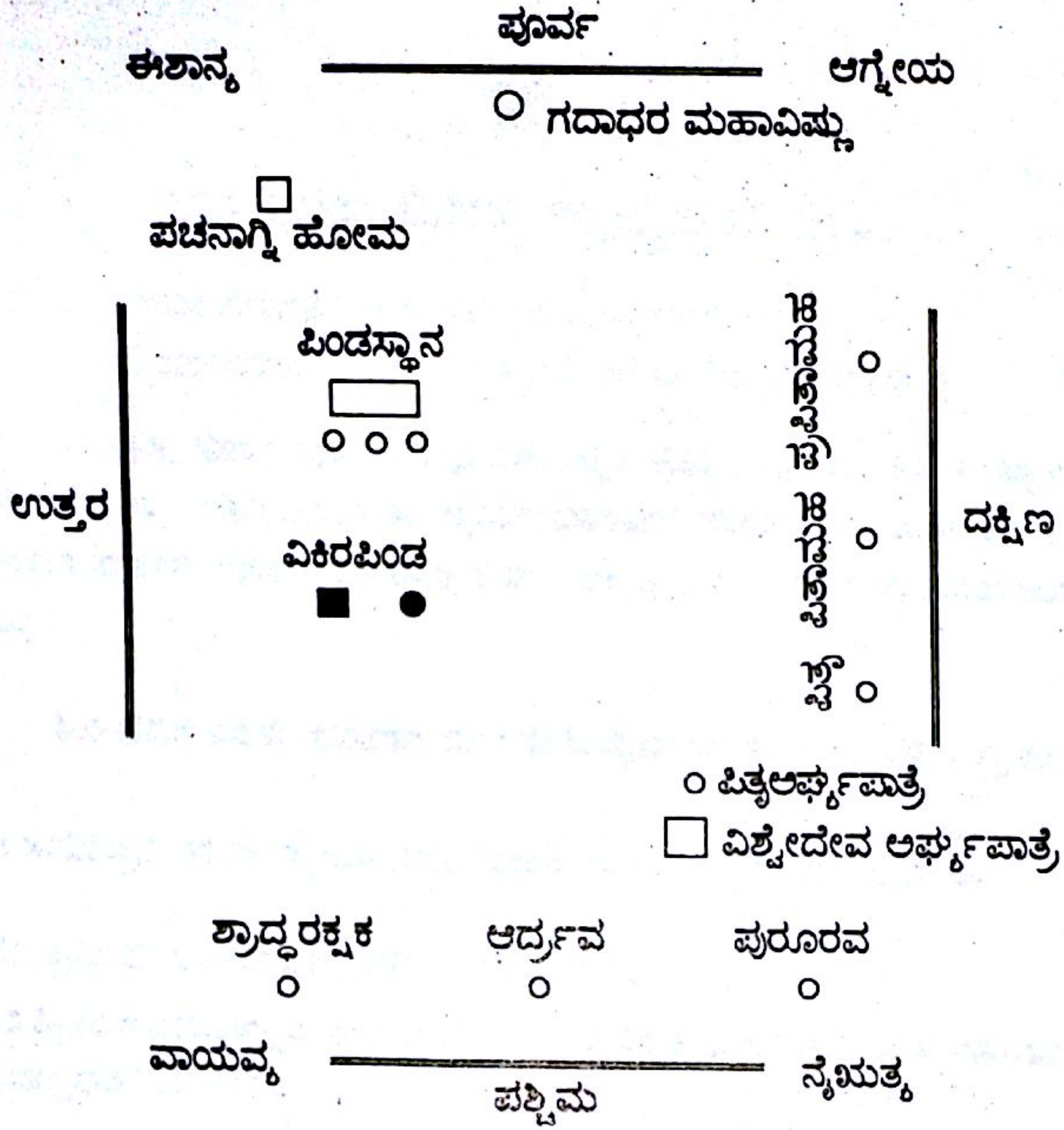
361 ನೇ ಪತಂಗ (ಪಿತೃಸಂಗಮ) ಶ್ರಾದ್ಧ ಮಾಡಬೇಕು.

ಬೋಧಾಯನಾಚಾರ್ಯರ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಿಂಡದ ಶ್ರಾದ್ಧವು ಇರುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಏಕಪಿಂಡಶ್ರಾದ್ಧವು ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಾಹ್ಯವಲ್ಲ. ಇದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರ ಕ್ರಮ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಸಂಕಲ್ಪ ವಿಧಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅರ್ಚನೆಗಳು ಒಂದೇ ರೀತಿಯವು. ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರವಿಲ್ಲ, ಪಚನಾಗ್ನಿ ಇಲ್ಲ, ವಿಕಿರ ಪಿಂಡವಿಲ್ಲ. ಹೊಸ್ತಿಲಿನಲ್ಲಿ ಎಲೆ ಅಡಿಕೆ ಇಟ್ಟು ವಾಸ್ತು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಗದಾಧರನನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಪಂಚೋಪಚಾರವಿಲ್ಲ. ಸ್ವಧೆ ವಿಚಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಮಗಳು ಸಮಾನವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಮಾಸಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧವು 16 ಬಂದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಾಂತ ಶ್ರಾದ್ಧದಿಂದ 6 ನೇ ದಿನಕ್ಕೆ ಪತಂಗಶ್ರಾದ್ಧ ಮಾಡಬೇಕು. (ತದುಪರಿ ಷಷ್ಠೇಹನಿ)

17 ಮಾಸಿಕ ಬಂದಲ್ಲಿ ಮಾರನೇ ದಿನ ಮಾಡಬೇಕು.

ವಿ. ಸೂ :- ಮೂರು ಪಿಂಡಗಳ ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವವರು ಈ ಮೇಲಿನ ಕ್ರಮದಂತೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ನಿಮಂತ್ರಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಆಚರಿಸುವುದು.

ಅಥವಾ

ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕನನ್ನು ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನಲ್ಲೇ ಅರ್ಚಿಸಿ ವಿಶ್ವೇದೇವರಿಗೆ ಒಬ್ಬ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಂತೆ ಅರ್ಚಿಸುವುದು. ಒಂದು ಪಿಂಡ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡುವವರು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಂತೆ. ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರೆಗಳಿಲ್ಲ, ವಿಕಿರಪಿಂಡವಿಲ್ಲ, ಪಚನಾಗ್ನಿ ಹೋಮವಿಲ್ಲ.

ॐ

ಬೋಧಾಯನೋಕ್ತ ಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ

ಗುರುಂ ಗಣಪತಿಂ ಚೈವ ನತ್ವಾ ಲೋಕಹಿತಾಯ ಚ ।
ಬೋಧಾಯನೋದಿತಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗೋ ಲಿಖ್ಯತೇಽಧುನಾ ॥

ತತ್ರ ಕರ್ತಾ ಪೂರ್ವೇದ್ಯುಃ ಏಕಭುಕ್ತಂ ಕೃತ್ವಾ ಪರೇದ್ಯುಃ ಪ್ರಾತಃ ಸ್ನಾನಾದಿ ನಿತ್ಯಕರ್ಮ ಕೃತ್ವಾ ದರ್ಭತಿಲಾಕ್ಷತಾಜ್ಯಾದಿಸಂಭಾರಾನ್ ಸಂಭೃತ್ಯ ಮಾಧ್ಯಾಹ್ನಿಕಂ ಕೃತ್ವಾ ಗೋಪೀಚಂದನೇನ ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಂ ಕೃತ್ವಾ ಅಕೃತ್ವಾ ವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಹೂಯ । ಆಚಮ್ಯ ।

ಓಂ ಪವಿತ್ರವಂತಃ ಪರಿವಾಜಮಾಸತೇ । ಪಿತೈಷಾಂಪ್ರತ್ನೋ ಅಭಿರಕ್ಷತಿ ವ್ರತಂ । ಮಹಃ ಸಮುದ್ರಂ ವರುಣಸ್ತಿರೋದಧೇ । ಧೀರಾ ಇಚ್ಛೇಕುರ್ಧರುಣೇಷ್ವಾರಭಂ ।

ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು.

ಓಂ ಹ್ರೀಂ ಪರಮಾತ್ಮಾದ್ಯಶೇಷ ಗುರುಪಾರಂಪರ್ಯಕ್ರಮೇಣ ಸ್ವಗುರು ಪಾದಾಂಬುಜಂ ಯಾವತ್ತಾವತ್ ಪ್ರಣೌಮಿ ।

ಆಸನ ಮಂತ್ರಸ್ಯ ಪೃಥಿವ್ಯಾಃ ಮೇರುಪೃಷ್ಠಃ ಋಷಿಃ ಸುತಲಂ ಛಂದಃ ಕೂರ್ಮೋ ದೇವತಾ। ಆಧಾರಶಕ್ತಿ ಕಮಲಾಸನಾಯ ನಮಃ ಆಸನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ

ಪೃಥ್ವಿ ತ್ವಯಾ ಧೃತಾ ಲೋಕಾ ದೇವಿ ತ್ವಂ ವಿಷ್ಣುನಾ ಧೃತಾ ।
ತ್ವಂ ಚ ಧಾರಯ ಮಾಂ ದೇವಿ ಪವಿತ್ರಂ ಕುರು ಚಾಸನಂ ॥

ಕೂರ್ಮಾಸನಾಯ ನಮಃ ।

ಅಪಸರ್ಪಂತು ತೇ ಭೂತಾ ಯೇ ಭೂತಾ ಭೂಮಿಸಂಸ್ಥಿತಾಃ ।
ಯೇ ಭೂತಾ ವಿಘ್ನಕರ್ತಾರಃ ತೇ ನಶ್ಯಂತು ಶಿವಾಜ್ಞಯಾ ॥
ತೀಕ್ಷ್ಣ ದಂಷ್ಟ್ರ ಮಹಾಕಾಯ ಕಲ್ಪಾಂತದಹನೋಪಮ ।
ಭೈರವಾಯ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಮನುಜ್ಞಾಂ ದಾತುಮರ್ಹಸಿ ॥
ಅಪಕ್ರಾಮಂತು ಭೂತಾದ್ಯಾಃ ಸರ್ವೇ ತೇ ಭೂಮಿಭಾರಕಾಃ ।
ಸರ್ವೇಷಾಮವಿರೋಧೇನ ಬ್ರಹ್ಮಕರ್ಮ ಸಮಾರಭೇ ॥

ಓಂ ಕ್ಷಂ ರಂ ಳಂ ಯಂ ಅಸ್ತ್ರಾಯ ಫಟ್ । ಓಂ ಗುಂ ಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಓಂ ಗಂ ಗಣಪತಯೇ ನಮಃ । ಓಂ ದುಂ ದುರ್ಗಾಯೈ ನಮಃ । ಓಂ ಕ್ಷಂ ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಸಂ ಸರಸ್ವತ್ಯೈ ನಮಃ । ಓಂ ಪಂ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ನಮಃ । ಓಂ ವೇದವ್ಯಾಸಾಯ ನಮಃ। ಓಂ ಇಷ್ಟದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ ।

ಪ್ರಣವಸ್ಯ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಋಷಿಃ ದೈವೀ ಗಾಯತ್ರೀ ಛಂದಃ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮಾದೇವತಾ । ಪ್ರಾಣಾಯಾಮೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ।

ಓಂ ಭೂಃ ಓಂ ಭುವಃ ಓಂ ಸುವಃ ಓಂ ಮಹಃ ಓಂ ಜನಃ ಓಂ ತಪಃ ಓಂ ಸತ್ಯಂ ।

ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ । ಓಂ ತತ್ಸವಿತುರ್ವರೇಣ್ಯಂ ಭರ್ಗೋ ದೇವಸ್ಯ ಧೀಮಹಿ । ಧಿಯೋ ಯೋ ನಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ।

ಓಮಾಪೋಜ್ಯೋತೀರಸೋಮೃತಂ ಬ್ರಹ್ಮಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವರೋಂ ।

ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಮಾಡಬೇಕು.

ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ । ಗಂಗಾದ್ಯಾಃ ಸರ್ವೇ ತೀರ್ಥಾಃ ಸನ್ನಿಹಿತಾಃ ಸಂತು । ಶ್ರೀ ಗಂಗೇ ಶ್ರೀ ಭಾಗೀರಥಿ ।

ಓಂ ತಚ್ಛಂಯೋರಾವೃಣೀ ಮಹೇ । ಗಾತುಂ ಯಜ್ಞಾಯ । ಗಾತುಂ ಯಜ್ಞಪತಯೇ । ದೈವೀ ಸ್ವಸ್ತಿ ರಸ್ತುನಃ । ಸ್ವಸ್ತಿರ್ಮಾನುಷೇಭ್ಯಃ ಊರ್ಧ್ವಂಜಿ ಗಾತು ಭೇಷಜಂ । ಶಂನ್ನೋ ಅಸ್ತು ದ್ವಿಪದೇ । ಶಂ ಚತುಷ್ಪದೇ । ಓಂ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ । ಆತ್ಮಶರೀರ ಶುದ್ಧಿರಸ್ತು ।

ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಗಂಧಾಕ್ಷತೆಗಳನ್ನು ಜಲಸಮೇತವಾಗಿ ಎಡಕೈಯಲ್ಲಿರಿಸಿ ತುಲಸಿಯಿಂದ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕಲಶಾರ್ಚನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ

ಕಲಶಸ್ಯ ಮುಖೇ ವಿಷ್ಣುಃ ಕಂಠೇ ರುದ್ರಃ ಸಮಾಶ್ರಿತಃ ।
ಮೂಲೇ ತತ್ರ ಸ್ಥಿತೋ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಮಧ್ಯೇ ಮಾತೃಗಣಾಃ ಸ್ಮೃತಾಃ ॥

ಕುಕ್ಷೌ ತು ಸಾಗರಾಃ ಸರ್ವೇ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಾ ವಸುಂಧರಾ ।
ಋಗ್ವೇದೋಥ ಯಜುರ್ವೇದಸ್ಸಾಮವೇದೋಹ್ಯಥರ್ವಣಃ ॥
ಅಂಗೈಶ್ಚ ಸಹಿತಾಃ ಸರ್ವೇ ಕಲಶಂ ತು ಸಮಾಶ್ರಿತಾಃ ।
ಅತ್ರ ಗಾಯತ್ರೀ ಸಾವಿತ್ರೀ ಶಾಂತಿಃ ಪುಷ್ಟಿಕರೀ ತಥಾ ॥
ಆಯಾಂತು ಮಮ ದೇಹಸ್ಯ ದುರಿತಕ್ಷಯಕಾರಕಾಃ ।
ಸರ್ವೇ ಸಮುದ್ರಾಃ ಸರಿತಃ ತೀರ್ಥಾನಿ ಜಲದಾ ನದಾಃ ॥
ಗಂಗೇ ಚ ಯಮುನೇ ಚೈವ ಗೋದಾವರಿ ಸರಸ್ವತಿ ।
ನರ್ಮದೇ ಸಿಂಧು ಕಾವೇರಿ ಜಲೇಸ್ಮಿನ್ ಸನ್ನಿಧಿಂ ಕುರು ॥

ಕಲಶದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ ಧ್ಯಾನಾವಾಹನಾದಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜಾಸ್ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ।

ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಗಂಧಾಕ್ಷತೆ ಹೂಗಳಿಂದ ಜಲಪಾತ್ರವನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು.

ಶುಕ್ಲಾಂಬರಧರಂ ವಿಷ್ಣುಂ ಶಶಿವರ್ಣಂ ಚತುರ್ಭುಜಂ ।
ಪ್ರಸನ್ನವದನಂ ಧ್ಯಾಯೇತ್ ಸರ್ವ ವಿಘ್ನೋಪಶಾಂತಯೇ ॥

ಓಂ ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಕೃಷ್ಣಾದ್ಯ ಭಗವತೋ ಮಹಾಪುರುಷಸ್ಯ ವಾಸುದೇವಸ್ಯ ವಿಷ್ಣೋರಾಜ್ಞಯಾ ಪ್ರವರ್ತಮಾನಸ್ಯ ಆದ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ದ್ವಿತೀಯ ಪರಾರ್ಧೇ ಶ್ವೇತವರಾಹಕಲ್ಪೇ ವೈವಸ್ವತ ಮನ್ವಂತರೇ ಕಲಿಯುಗೇ ಪ್ರಥಮಪಾದೇ ಜಂಬೂದ್ವೀಪೇ ಭಾರತವರ್ಷೇ ಭರತಖಂಡೇ ಮೇರೋರ್ದಕ್ಷಿಣಪಾರ್ಶ್ವೇ ಗೋರಾಷ್ಟ್ರದೇಶೇ ಗೋಕರ್ಣಮಂಡಲೇ ಪರಶುರಾಮಕ್ಷೇತ್ರೇ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕಾಬ್ದೇ ಬೌದ್ಧಾವತಾರೇ ಅಸ್ಮಿನ್ ವರ್ತಮಾನ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕೇ ಪ್ರಜಾಪತಿನಾಮ ಸಂವತ್ಸರೇ ದಕ್ಷಿಣಾಯನೇ ವರ್ಷಋತೌ ಶ್ರಾವಣಮಾಸೇ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷೇ ದ್ವಾದಶ್ಯಾಂ ತಿಥೌ ಗುರುವಾಸರಯುಕ್ತಾಯಾಂ ಶುಭಯೋಗ ಶುಭಕರಣ ಶುಭವಾರ ಶುಭತಿಥಿ ಶುಭನಕ್ಷತ್ರ ಯುಕ್ತಾಯಾಂ ಏವಂ ಗುಣ ವಿಶೇಷಣವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಶುಭತಿಥೌ (ಪುಣ್ಯತಿಥೌ) ಅಸ್ಮತ್ ಪಿತುಃ ಮಾತುಃ ಪ್ರತಿ ಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕರ್ತುಂ ಮಮ ಶರೀರಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಸ್ನಾನ ಪವನ ಮಂತ್ರಾಚಮನ ಮಂತ್ರ ಪ್ರೋಕ್ಷಣಾನಿ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥

ಹೀಗೆ ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಗಂಧಾಕ್ಷತೆಗಳನ್ನು ಜಲಸಹಿತವಾಗಿ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಿಡಬೇಕು. ಸಂಕಲ್ಪ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂವತ್ಸರ ಅಯನಾದಿಗಳನ್ನು ಆಯಾಯ ದಿನಗಳಿಗೆ ಹೊಂದುವಂತೆ ಹೇಳಬೇಕು.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಶರೀರಕ್ಕೆ ನವಮಾರ್ಜನೆಗಳು.

ಭುವಿ ಮೂರ್ಧ್ನಿ ತಥಾಕಾಶೇ ಮೂರ್ಧ್ನ್ಯಾಕಾಶೇ ತಥಾ ಭುವಿ ।
ಆಕಾಶೇ ಭುವಿ ಮೂರ್ಧ್ನಿಸ್ಸ್ಯಾನ್ನವಮಾರ್ಜನಲಕ್ಷಣಂ ॥

ಓಂ ಆಪೋ ಹಿ ಷ್ಠಾ ಮಯೋ ಭುವಸ್ತಾನ ಊರ್ಜೇ ದಧಾತನ। ಮಹೇರಣಾಯ ಚಕ್ಷಸೇ। ಯೋವಶ್ಶಿವತಮೋ ರಸಸ್ತಸ್ಯ ಭಾಜಯತೇ ಹನಃ। ಉಶತೀರಿವ ಮಾತರಃ। ತಸ್ಮಾ ಅರಂ ಗಮಾಮವೋ ಯಸ್ಯ ಕ್ಷಯಾಯ ಜಿನ್ವಥ। ಆಪೋಜನಯಥಾಚನಃ।

ಈ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಮೂರು ಬಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ನೀರಿನಿಂದ ಶರೀರವನ್ನು ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಬೇಕು.

ಅಥ ಪವನಂ

ಏಕವಿಂಶತಿ ದರ್ಭಪುಂಜೀಲಾನ್ ತ್ರೇಧಾ ವಿಭಜ್ಯ ಪ್ರಥಮಭಾಗಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ।
ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ಮೂರು ಭಾಗ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಹಿಡಿದು,

ಓಂ ಭೂಃ ಚಿತ್ಪತಿಸ್ತ್ವಾ ಪುನಾತು ।

ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದ ಮುಖದಿಂದ ಶಿರಸ್ಸಿನ ತನಕ 3 ಸಲ ಉಜ್ಜಬೇಕು.

ಓಂ ಭುವಃ ವಾಕ್ಪತಿಸ್ತ್ವಾ ಪುನಾತು ।

ಎರಡನೇ ಭಾಗದಿಂದ ನಾಭಿಯಿಂದ ಮುಖದ ತನಕ.

ಓಂ ಸುವಃ ದೇವಸ್ತ್ವಾಸವಿತಾ ಪುನಾತು ।

ಮೂರನೇ ಭಾಗದಿಂದ ನಾಭಿಯಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಪಾದದ ತನಕ ಉಜ್ಜಬೇಕು.

ತಾನ್ ದರ್ಭಾನದ್ಭಿರಭ್ಯುಕ್ಷ್ಯ ಉದಙ್ನಿರಸ್ಯ ಅಪಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ।
ಈ ಉಜ್ಜಿದ ಎಲ್ಲಾ ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ನೀರು ಹಾಕಿ ಎಡಬದಿಗೆ ಹಾಕಿ ಕೈ ತೊಳೆದು ಮಂತ್ರಾಚಮನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಥ ಮಂತ್ರಾಚಮನಂ ।

ಓಂ ಆಪೋ ಹಿ ಷ್ಠಾ ಮಯೋ ಭುವಸ್ತಾನ ಊರ್ಜೇ ದಧಾತನ । ಮಹೇರಣಾಯ ಚಕ್ಷಸೇ ಸ್ವಾಹಾ । ಯೋವಶ್ಶಿವತಮೋ ರಸಸ್ತಸ್ಯ ಭಾಜಯತೇ ಹನಃ । ಉಶತೀರಿವ ಮಾತರಃ ಸ್ವಾಹಾ । ತಸ್ಮಾ ಅರಂ ಗಮಾಮವೋ ಯಸ್ಯ ಕ್ಷಯಾಯ ಜಿನ್ವಥ । ಆಪೋಜನಯಥಾಚನ ಸ್ವಾಹಾ ।

ಹೀಗೆ ಮೂರು ಸಲ ನೀರು ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ಆಚಮನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಂಗುಷ್ಠಮೂಲೇನ ವ್ಯಾಹೃತಿಭಿಃ ಮುಖಂ ತ್ರಿಃ ಪರಿಮೃಜ್ಯ ।ಸವ್ಯಂ ಪಾಣಿಂ ಪಾದೌ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ । ಅಂಗುಷ್ಠಾನಾಮಿಕಾಭ್ಯಾಂ ಚಕ್ಷುಷೀ । ಅಂಗುಷ್ಠ ತರ್ಜನೀಭ್ಯಾಂ ನಾಸಿಕೇ । ಅಂಗುಷ್ಠಕನಿಷ್ಠಿಕಾಭ್ಯಾಂ ಶ್ರೋತ್ರೇ । ಅಂಗುಷ್ಠ ಮಧ್ಯಮಾಭ್ಯಾಂ ಬಾಹುಮೂಲೇ । ಅಂಗುಷ್ಠೇನ ನಾಭಿಂ । ಪಾಣಿತಲೇನ ಹೃದಯಂ। ಪಂಚಭಿಃ ಶಿರಃ । ಇತಿ ತೂಷ್ಣೀಂ । ಅಥ ದ್ವಿರಾಚಮ್ಯ
ಹೆಬ್ಬೆರಳಿನ ಮೂಲದಿಂದ,

ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ ।

ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮುಖವನ್ನು ಮೂರು ಸಲ ಉಜ್ಜಬೇಕು, ಎಡಗೈ ಮತ್ತು ಪಾದಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಹಬ್ಬೆರಳಿನಿಂದ ಕಣ್ಣು, ಮೂಗು, ಕಿವಿ, ಭುಜ, ನಾಭಿ, ಹೃದಯ, ಮತ್ತು ತಲೆಯನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡಿ,
ಅಥ ಮಂತ್ರ ಪ್ರೋಕ್ಷಣಂ । ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಪ್ರೋಕ್ಷಣ.

ಓಂ ದಧಿಕ್ರಾವ್ಣ್ಣೋ ಅಕಾರಿಷಂ ಜಿಷ್ಣೋ ರಶ್ವಸ್ಯ ವಾಜಿನಃ । ಸುರಭಿ ನೋ ಮುಖಾ ಕರತ್ಪ್ರಣ ಆಯೂಂಷಿತಾರಿಷತ್ ।

ಓಂ ಆಪೋ ಹಿ ಷ್ಠಾ ಮಯೋ ಭುವಸ್ತಾನ ಊರ್ಜೇ ದಧಾತನ । ಮಹೇರಣಾಯ ಚಕ್ಷಸೇ । ಯೋವಶ್ಶಿವತಮೋ ರಸಸ್ತಸ್ಯ ಭಾಜಯತೇ ಹ ನಃ ।

ಉತತೀರಿವ ಮಾತರಃ । ತಸ್ಮಾ ಅರಂಗಮಾಮವೋ ಯಸ್ಯ ಕ್ಷಯಾಯ ಜಿನ್ವಥ । ಆಪೋಜನಯಥಾಚನಃ ।

ಓಂ ಯಚ್ಚಿದ್ಧಿತೇ ವಿಶೋ ಯಥಾ ಪ್ರದೇವ ವರುಣವ್ರತಂ । ಮಿನೀ ಮಸಿ ದ್ಯವಿ ದ್ಯವಿ । ಯತ್ಕಿಂಚೇದಂ ವರುಣದೈವ್ಯೇ ಜನೇಭಿ ದ್ರೋಹಂ ಮನುಷ್ಯಾಶ್ಚರಾಮಸಿ । ಅಚಿತ್ತೀಯತ್ತವ ಧರ್ಮಾ ಯುಯೋಪಿಮ ಮಾನಸ್ತಸ್ಮಾ ದೇನಸೋ ದೇವ ರೀರಿಷಃ । ಕಿತ ವಾಸೋ ಯದ್ರಿರಿಪುರ್ನದೀವೀ ಯದ್ವಾಘಾ ಸತ್ಯಮುತ ಯನ್ನವಿದ್ಮ । ಸರ್ವಾ ತಾವಿಷ್ಯಶಿಥಿರೇವ ದೇವಾಥಾತೇ ಸ್ಯಾಮ ವರುಣಪ್ರಿಯಾಸಃ ।

ಓಂ ಹಿರಣ್ಯ ವರ್ಣಾಃ ಶುಚಯಃ ಪಾವಕಾ ಯಾ ಸುಜಾತಃ ಕಶ್ಯಪೋ ಯಾಸ್ವಿಂದ್ರಃ । ಅಗ್ನಿಂ ಯಾ ಗರ್ಭಂ ದಧಿರೇ ವಿರೂಪಾಸ್ತಾನ ಆಪ ಶಗ್‌ಂಸ್ಯೋನಾ ಭವಂತು । ಯಾಸಾಗ್‌ಂ ರಾಜಾ ವರುಣೋ ಯಾತಿ ಮಧ್ಯೇ ಸತ್ಯಾನೃತೇ ಅವಪಶ್ಯಂ ಜನಾನಾಂ । ಮಧುಶ್ಚುತಃ ಶ್ಶುಚಯೋ ಯಾಃ ಪಾವಕಾಸ್ತಾನ ಆಪಶ್ಶಗ್‌ಂಸ್ಯೋನಾ ಭವಂತು ।

ಯಾಸಾಂ ದೇವಾದಿವಿ ಕೃಣ್ವಂತಿ ಭಕ್ಷಂ ಯಾ ಅಂತರಿಕ್ಷೇ ಬಹುಧಾ ಭವಂತಿ । ಯಾಃ ಪೃಥಿವೀಂ ಪಯಸೋಂದಂತಿ ಶುಕ್ರಾಸ್ತಾನ ಆಪಶ್ಶಗ್‌ಂ ಸ್ಯೋನಾ ಭವಂತು ।

ಶಿವೇನ ಮಾ ಚಕ್ಷುಷಾ ಪಶ್ಯತಾಪ ಶ್ಶಿವಯಾ ತನುವೋಪ ಸ್ಪೃಷತ ತ್ವಚಂಮೇ। ಸರ್ವಾಗ್ಂ ಅಗ್ನೀಗ್ಂ ರಪ್ಸುಷದೋ ಹುವೇವೋ ಮಯಿವರ್ಚೋ ಬಲಮೋಜೋ ನಿಧತ್ತ ॥

ಪವಮಾನಃ ಸುವರ್ಜನಃ। ಪವಿತ್ರೇಣವಿಚರ್ಷಣಿಃ । ಯಃ ಪೋತಾಸ ಪುನಾತು ಮಾ । ಪುನಂತು ಮಾ ದೇವಜನಾಃ। ಪುನಂತು ಮನವೋ ಧಿಯಾ। ಪುನಂತು ವಿಶ್ವ ಆಯವಃ । ಜಾತವೇದಃ ಪವಿತ್ರವತ್। ಪವಿತ್ರೇಣ ಪುನಾಹಿ ಮಾ। ಶುಕ್ರೇಣ ದೇವದೀದ್ಯತ್। ಅಗ್ನೇ ಕ್ರತ್ವಾಕ್ರತೂಗ್ಂ ರನು। ಯತ್ತೇ ಪವಿತ್ರ ಮರ್ಚಿಷಿ। ಅಗ್ನೇ ವಿತತಮಂತರಾ। ಬ್ರಹ್ಮ ತೇನ ಪುನೀಮಹೇ। ಉಭಾಭ್ಯಾಂ ದೇವಸವಿತಃ । ಪವಿತ್ರೇಣ ಸವೇನ ಚ। ಇದಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಪುನೀಮಹೇ॥ ವೈಶ್ವದೇವೀ ಪುನತೀ ದೇವ್ಯಾ ಗಾತ್। ಯಸ್ಯೈ ಬಹ್ವೀಸ್ತನುವೋ ವೀತಪೃಷ್ಠಾಃ। ತಯಾ ಮದಂತಸ್ಸಧ ಮಾದ್ಯೇಷು। ವಯಗ್ಂಸ್ಯಾಮ - ಪತಯೋರಯೀಣಾಂ। ವೈಶ್ವಾನರೋ ರಶ್ಮಿಭಿರ್ಮಾಪುನಾತು । ವಾತಃ ಪ್ರಾಣೇನೇ ಶಿರೋಮಯೋ ಭೂಃ। ದ್ಯಾವಾ ಪೃಥಿವೀ ಪಯಸಾಪಯೋಭಿಃ। ಋತಾವರೀ ಯಜ್ಞಿಯೇ - ಮಾ ಪುನೀತಾಂ। ಬೃಹದ್ಭಿಃ ಸವಿತಸ್ತೃಭಿಃ॥ ವರ್ಷಿಷ್ಠೈರ್ದೇವ ಮನ್ಮಭಿಃ।

ಅಗ್ನೇದಕ್ಷೈಃ ಪುನಾಹಿ ಮಾ । ಯೇನ ದೇವಾ ಅಪುನತ । ಯೇನಾಪೋ ದಿವ್ಯಂ
ಕಶಃ । ತೇನ ದಿವ್ಯೇನ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ । ಇದಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಪುನೀಮಹೇ ಯಃ ಪಾವಮಾನೀ-
ರಧ್ಯೇತಿ । ಋಷಿಭಿಃ ಸಂಭೃತಗ್‌ಂ ರಸಂ । ಸರ್ವಗ್‌ಂ ಸಪೂತ ಮಶ್ನಾತಿ । ಸ್ವದಿತಂ
ಮಾತರಿಶ್ವನಾ । ಪಾವಮಾನೀರ್ಯೋ ಅಧ್ಯೇತಿ । ಋಷಿಭಿಃ ಸಂಭೃತಗ್‌ಂ ರಸಂ । ತಸ್ಮೈ
ಸರಸ್ವತೀ ದುಹೇ । ಕ್ಷೀರಗ್‌ಂ ಸರ್ಪಿರ್ಮಧೂದಕಂ । ಪಾವಮಾನೀ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನೀಃ ।
ಸುದುಘಾಹಿ ಪಯಸ್ವತೀಃ । ಋಷಿಭಿಃ ಸಂಭೃತೋರಸಃ । ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಷ್ವಮೃತಗ್‌ಂ
ಹಿತಂ । ಪಾವ ಮಾನೀರ್ದಿಶಂತು ನಃ । ಇಮಂ ಲೋಕ ಮಥೋ ಅಮುಂ । ಕಾಮಾನ್
ಸಮರ್ಧಯಂತು ನಃ । ದೇವೀರ್ದೇವೈಸ್ಸಮಾಭೃತಾಃ । ಪಾವಮಾನೀ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನೀಃ ।
ಸುದುಘಾಹಿ ಘೃತಶ್ಚುತಃ । ಋಷಿಭಿಃ ಸಂಭೃತೋ ರಸಃ । ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಷ್ವಮೃತಗ್‌ಂ ಹಿತಂ ।
ಯೇನ ದೇವಾಃ ಪವಿತ್ರೇಣ । ಆತ್ಮಾನಂ ಪುನತೇ ಸದಾ । ತೇನ ಸಹಸ್ರಧಾರೇಣ ।
ಪಾವಮಾನ್ಯಃ ಪುನಂತು ಮಾ । ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಂ ಪವಿತ್ರಂ । ಶತೋದ್ಯಾಮಗುಂಹಿರಣ್ಮಯಂ ।
ತೇನ ಬ್ರಹ್ಮ ವಿದೋವಯಂ । ಪೂತಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಪುನೀಮಹೇ । ಇಂದ್ರಸ್ಸುನೀತೀ ಸಹ
ಮಾ ಪುನಾತು । ಸೋಮಸ್ಸ್ವಸ್ತ್ಯಾವರುಣಸ್ಸಮೀಚ್ಯಾ । ಯಮೋ ರಾಜಾ ಪ್ರಮೃಣಾಭಿಃ
ಪುನಾತು ಮಾ । ಜಾತವೇದಾ ಮೋರ್ಜಯಂತ್ಯಾ ಪುನಾತು ।

ಓಂ ಭೂಃ । ಓಂ ಭುವಃ । ಓಂ ಸುವಃ । ಅನೇನ ಸ್ನಾನಪವನ ಮಂತ್ರಾಚಮನಮಂತ್ರಪ್ರೋಕ್ಷಣಕರ್ಮಣಾ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ ॥ ಓಂ ತತ್ಸತ್ ।

ಇತಿ ದ್ವಾತ್ರಿಂಶಾನ್ಮಾರ್ಜನಾನಿ ಷೋಡಶಸ್ಥಾನೇಷು ಯುಗ್ಮಯುಗ್ಮ ಕ್ರಮೇಣ ಮಾರ್ಜಯೇತ್ । ಅನ್ಯೈಶ್ಚ ಪವಿತ್ರಮಂತ್ರೈಃ ಆತ್ಮಾನಂ ಪ್ರೋಕ್ಷೇತ್ ।
(ಎಳ್ಳು ಮತ್ತು ತುಳಸೀದಳವನ್ನು ಎಡಗೈಯಲ್ಲಿರಿಸಿ ನೀರು ಸೇರಿಸಿ ಬಲತೊಡೆಯ ಮೇಲಿರಿಸಿ ಕೆಳಗಿನ ಶ್ಲೋಕದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ತುಳಸೀದಳದಿಂದ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ರೂಢಿ.)

ಅಥ ಶಾರೀರಷಟ್ಕಸ್ಯ ಆತ್ಮ ಋಷಿಃ ಪ್ರಕೃತಿಪುರುಷಂ ಛಂದಃ ಸತ್ಯಾತ್ಮಾ ದೇವತಾ। ಮಮಾಂತರ್ಬಹಿಃ ಶರೀರಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥೇ ಶಾರೀರಮಂತ್ರಜಪೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ।

ಶಾರೀರ ಮಂತಃಕರಣೋಪಘಾತಂ ವಾಚಶ್ಚ ಪಿಷ್ಣುರ್ಭಗವಾನಶೇಷಂ । ಶಮಂ ನಯತ್ವಸ್ತು ಮಮೇಹ ಶರ್ಮ ಪಾಪಾದನಂತೇ ಹೃದಿ ಸನ್ನಿವಿಷ್ಟೇ ।

ಅಂತಶುದ್ಧಿಂ ಬಹಿಶುದ್ಧಿಂ ಶುದ್ಧೋಧರ್ಮಮಯೋಽಚ್ಯುತಃ ।
ಸ ಕರೋತ್ವಮಲೇ ತಸ್ಮಿನ್ ಶುಚಿರೇವಾಸ್ಮಿ ಸರ್ವದಾ ॥
ಬಾಹ್ಯೋಪಘಾತಾನನಘೋ ಬೌದ್ಧಾಂಶ್ಚ ಭಗವಾನಜಃ ।
ಶಮಂ ನಯತ್ವನಂತಾತ್ಮಾ ವಿಷ್ಣುಶ್ಚೇತಸಿ ಸಂಸ್ಥಿತಃ ॥
ಶಾರೀರಂ ಮೇ ಹೃಷೀಕೇಶ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ಮಾನಸಂ ।
ಪಾಪಂ ಪ್ರಶಮಯಾದ್ಯ ತ್ವಂ ವಾಕ್ಕೃತಂ ಮಮ ಮಾಧವ ॥
ಯದ್ಯಪ್ಯುಪಹತಃ ಪಾಪೈಃ ಯದಿ ವಾತ್ಯಂತ ದುಶ್ಕೃತೈಃ ।
ತಥಾಪಿ ಸಂಸ್ಮರೇದ್ವಿಷ್ಣುಂ ಸರ್ವಪಾಪೈಃ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ॥
ಅಪವಿತ್ರಃ ಪವಿತ್ರೋ ವಾ ಸರ್ವಾವಸ್ಥಾಂ ಗತೋಽಪಿ ವಾ ।
ಯಃಸ್ಮರೇತ್ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಂ ಸ ಬಾಹ್ಯಭ್ಯಂತರಃ ಶುಚಿಃ ಇತಿ ॥
ಗಂಗೇ ಚ ಯಮುನೇ ಚೈವ ಗೋದಾವರಿ ಸರಸ್ವತಿ ।
ನರ್ಮದೇ ಸಿಂಧು ಕಾವೇರಿ ಜಲೇಽಸ್ಮಿನ್ ಸನ್ನಿಧಿಂ ಕುರು ॥

(ಶ್ರಾದ್ಧಕ್ಕೆ ತಂದಿರಿಸಿದ ನೀರನ್ನು ಹೂ ಮತ್ತು ಗಂಧಗಳಿಂದ ಅರ್ಚಿಸಿರಿ.)

ಸಕುಶಹಿರಣ್ಯಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ । ಕನಿಷ್ಠಪೂರ್ವಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಪ್ರದಕ್ಷಿಣತ್ರಯಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ।

ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ ದರ್ಭೆ ಹಿರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಜಲಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕನಿಷ್ಠ ಸಹೋದರನನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಿ ನಿಮಂತ್ರಿತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಮೂರು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಬರುವುದು.

ಓಂ ಸಮಗ್ರಸಂಪತ್ಸಮವಾಪ್ತಿಹೇತವಃ ।
ಸಮುತ್ಥಿತಾಪತ್ಕುಲಧೂಮಕೇತವಃ ॥
ಅಪಾರಸಂಸಾರಸಮುದ್ರಸೇತವಃ ।
ಪುನಂತು ಮಾಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಪಾದಪಾಂಸವಃ ॥
ಆಪದ್ಘನಧ್ವಾಂತಸಹಸ್ರಭಾನವಃ ।
ಸಮೀಹಿತಾರ್ಥಾರ್ಪಣಕಾಮಧೇನವಃ ॥
ಸಮಸ್ತತೀರ್ಥಾಂಬುಪವಿತ್ರಮೂರ್ತಯೋ ।
ರಕ್ಷಂತು ಮಾಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಪಾದಪಾಂಸವಃ ॥

ಓಂ ಯಾವತೀರ್ವೈ ದೇವತಾಸ್ತಾಸ್ಸರ್ವಾ ವೇದವಿದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇ ವಸಂತಿ ॥ ತಸ್ಮಾದ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋ ವೇದವಿದ್ಭ್ಯೋ ದಿವೇ ದಿವೇ ನಮಸ್ಕುರ್ಯಾನ್ನಾಶ್ಲೀಲಂ ॥ ಕೀರ್ತಯೇದೇತಾ ಏವ ದೇವತಾಃ ಪ್ರೀಣಾತಿ ॥

ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯದೇವಾಯ ಗೋಬ್ರಾಹ್ಮಣಹಿತಾಯ ಚ ।
ಜಗದ್ಧಿತಾಯ ಕೃಷ್ಣಾಯ ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ॥

ಇತಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣತ್ರಯಂ ಕೃತ್ವಾ । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ । ಅಸ್ಮತ್
(ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ನಿಂತು ಜನಿವಾರ ಎಡಕ್ಕೆ ಮಾಡಿರಿ.)

ಪಿತುಃ (ಮಾತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಮಯ್ಯಾ ಯಥಾ ಶಕ್ತಿ ವಿನಿಹಿತಂ ಬ್ರಹ್ಮದಂಡಂ ಸ್ವೀಕೃತ್ಯ ಪಿತುಃ ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕರ್ತುಂ ಮಮ ಅಧಿಕಾರಸಂಪದಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು ।

(ಈ ರೀತಿ ಯಜಮಾನ ಕೇಳಿದಾಗ)

(ಪ್ರತಿವಚನಂ) ಅಧಿಕಾರಸಂಪದಸ್ತು । ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಹಿರಣ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನೀರು ಹಾಕಿ ನೆಲದಲ್ಲಿರಿಸಿರಿ.

ಕಾಲಸ್ತು ಮುಖ್ಯಃ ಕಾಲೋಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು ।
ಮುಖ್ಯಃ ಕಾಲೋಸ್ತು । (ಪ್ರತಿವಚನಂ)
ಯಜ್ಞೋಪವೀತೀ ಜನಿವಾರ (ಬಲಭಾಗಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ)
ಆಚಮ್ಯ (ಸಂಕಲ್ಪ ದರ್ಭೆಯನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಿರಿ)

ಶುಕ್ಲಾಂಬರಧರಂ ವಿಷ್ಣುಂ ಶಶಿವರ್ಣಂ ಚತುರ್ಭುಜಂ ।
ಪ್ರಸನ್ನವದನಂ ಧ್ಯಾಯೇತ್ಸರ್ವವಿಘ್ನೋಪಶಾಂತಯೇ ॥

ವಿಷ್ಣುಯೋಗ ವಿಷ್ಣುಕರಣ ವಿಷ್ಣುವಾರ ವಿಷ್ಣುತಿಥಿ ವಿಷ್ಣುನಕ್ಷತ್ರ ಯುಕ್ತಾಯಾಂ ಏವಂ ಗುಣವಿಶೇಷಣವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಪುಣ್ಯತಿಥೌ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ಅಸ್ಮತ್ ಪಿತುಃ (ಮಾತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪಿತೃಪಿತಾಮಹ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನಾಂ (ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀನಾಂ) ಶರ್ಮಣಾಂ (ದಾಯೀನಾಂ) ಗೋತ್ರಣಾಂ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಣಾಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತೀ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವ ಸಂಜ್ಞಕಾನಾಂ ವಿಶ್ವೇಷಾಂ ದೇವನಾಂ ಸವಿಷ್ಣೂನಾಂ ಚಾಕ್ಷಯ್ಯತೃಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ಅಸ್ಮತ್ ಪಿತೃಮೃತೇಹನಿ ಸದ್ಯೆವಂ ಪಿತುಃ ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧಂ (ಮಾತೃಮೃತೇಹನಿ ಸದ್ಯೆವ ಮಾತುಃ ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧಂ) ಅಗ್ನೌಕರಣಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಭೋಜನಂ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನಂ ಚ ಕರಿಷ್ಯೇ ।

(ದರ್ಭೆ ಕಟ್ಟನ್ನು ದೇವರ ಮಂಡಲದ ಬದಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿರಿ.)

(ಅನೇನ ಸಂಕಲ್ಪ ವಿಧಾನೇನ ಅನ್ನದ್ರವ್ಯೇಣ ಪಿತುಃ ಶ್ರಾದ್ಧಂ (ಮಾತುಃ) ಬ್ರಾಹ್ಮಣಭೋಜನಂ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ)

ದೇವತಾಭ್ಯಃ ಪಿತೃಭ್ಯಶ್ಚ ಮಹಾಯೋಗಿಭ್ಯ ಏವ ಚ ।
ನಮಃ ಸ್ವಧಾಯೈ ಸ್ವಾಹಾಯೈ ನಿತ್ಯಮೇವ ನಮೋ ನಮಃ ॥
(ಅಕ್ಷತೆ ಹಾಕಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು.)

ಕ್ಷಣಃ

ಅಥ ಕುಶದ್ವಯಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ (ಎರಡು ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು) ಪಿತುಃ (ಮಾತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾನಾಂ ವಿಶ್ವೇಷಾಂ ದೇವನಾಗ್ಂ ಸ್ಥಾನೇ ಆಹವನೀಯಾರ್ಥೇ ಕ್ಷಣಃ ಭವದ್ಭಿಃ ಪ್ರಸಾದಃ ಕರ್ತವ್ಯಃ
(ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ವಿಶ್ವೇದೇವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ದರ್ಭೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.)

ಪ್ರತಿವಚನಂ ಅಸ್ತು ।

ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಸನ್ನಿಹಿತಾಸ್ಸಂತು

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ಸತಿಲಾನ್ ತ್ರಿಗುಣಿತದರ್ಭಾನ್ ಗೃಹೀತ್ವಾ।

(ಎಳ್ಳು ಸಹಿತ ಮೂರು ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು)

ಪಿತುಃ (ಮಾತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನಾಂ ಶರ್ಮಣಾಂ (ಮಾತೃ ಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀನಾಂ ದಾಯೀನಾಂ) ಗೋತ್ರಾಣಾಂ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಣಾಗ್ಂ ಸ್ಥಾನೇ ಆಹವನೀಯಾರ್ಥೇ ಕ್ಷಣಃ ಭವದ್ಭಿಃ ಪ್ರಸಾದಃ ಕರ್ತವ್ಯಃ ।

(ಎಳ್ಳು ದರ್ಭೆಯನ್ನು ಪಿತೃಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು.)

ಪ್ರತಿವಚನಂ ಅಸ್ತು ।

ಪಿತೃ ಪಿತಾಮಹ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಶ್ಚ ಸನ್ನಿಹಿತಾಃ ಸಂತು ।

(ಮಾತೃ ಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ ಸನ್ನಿಹಿತಾಃ ಸಂತು)

ಉಪವೀತೀ ಶ್ರಾದ್ಧರಕ್ಷಕ ಶ್ರೀ ಮಹಾವಿಷ್ಣೋಃ ಸ್ಥಾನೇ ಆಹವನೀಯಾರ್ಥೇ ಕ್ಷಣಃ ಭವದ್ಭಿಃ ಪ್ರಸಾದಃ ಕರ್ತವ್ಯಃ । ವಿಷ್ಣುಃ ಸನ್ನಿಹಿತೋಸ್ತು ।

(ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಭಾವದಲ್ಲಿ ದೇವರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ಇಡಬೇಕು.)

ಅಕ್ರೋಧನ್ಯೈಃ ಶೌಪಚರ್ಯೈಃ ಸತತಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ।
ಭವಿತವ್ಯಂ ಭವದ್ಭಿಶ್ಚ ಮಯಾ ಚ ಶ್ರಾದ್ಧಕಾರಿಣಾ ॥

ಅಸ್ಮಿನ್ ದೇಶಕಾಲಕ್ಷೇತ್ರಪಾತ್ರ ಹವಿರ್ಗೃಹಸ್ಥಾವಾದಿಷು ಯೋಗ್ಯತಾ ಫಲಸಿದ್ಧಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು ।

ಪ್ರತಿವಚನಂ । ಯೋಗ್ಯತಾಫಲಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು ।

ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ದ್ವಿಭಾಗಾಶ್ಚ ತ್ರಿಭಾಗಾಃ ಪಿತರಸ್ತಥಾ ।
ಸಭಾಯಾಂ ಸನ್ನಿಧಿರ್ಭೂತ್ವಾ ಮಯಾಚರಿತಕರ್ಮಣಿ ಚ ॥
ಸ್ವೀಕೃತ್ಯ ಸೌಮ್ಯಮೂರ್ತ್ಯಾ ಚ ದೇಶಂ ಕಾಲಂ ತಥೈವ ಚ ।
ಕ್ಷೇತ್ರಂ ಪಾತ್ರಂ ಹವಿಶ್ಚೈವ ಶುದ್ಧಯಿತ್ವಾ ತತಃ ಪರಂ ॥
ಭವದ್ಭಿರಾಘೋಷಯಿತ್ವಾ ಕಲ್ಪನಂ ಚೈವ ಮಾರ್ಗತಃ ।
ಪಾದಪ ಕ್ಷಾಲನಾರ್ಥಾಯ ಆಗಚ್ಛಧ್ವಮಿಹೈವ ಚ ॥

ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಸ್ವಾಗತಮ್ ।
(ವಿಶ್ವೇದೇವರ ಹಸ್ತಕ್ಕೆ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕು.)

ಅಸ್ತು (ಪ್ರತಿವಚನಂ)

ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಶ್ಚ ಸ್ವಾಗತಂ
(ಪಿತೃಗಳ ಹಸ್ತಕ್ಕೆ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕು.)

ಅಸ್ತು । (ಪ್ರತಿವಚನಂ)

ಪಾದಪ್ರಕ್ಷಾಲನಾರ್ಥಮನುಜ್ಞಾ ।

ತಥಾಸ್ತು (ಪ್ರತಿವಚನಂ)

ತತಃ ಪಾದ್ಯಾರ್ಥಂ ಅರತ್ನಿಮಾತ್ರಾಯಾಮಗರ್ತದ್ವಯಂ ಖಾತ್ವಾ । ದಕ್ಷಿಣಂ ವೃತ್ತಂ ಉತ್ತರಂ ಚತುರಸ್ರಂ ಇತಿ ಮಂಡಲದ್ವಯಂ ಕೃತ್ವಾ ।
(ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ತುಳಸೀಕಟ್ಟೆಯ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಚತುರಸ್ರ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲೇ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಮಂಡಲಗಳನ್ನು ಸೇಡಿ ಹುಡಿಯಿಂದ ರಚಿಸಿ.)

ಉಪವೀತೀ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖಃ ಪಿತುಃ (ಮಾತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವ ಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಪಾದ್ಯಸ್ಥಾನಂ ಕಲ್ಪಯಾಮಿ । ಪಾದ್ಯಸ್ಥಾನೇ ಇಮೇ ದರ್ಭಾಃ ।

ದರ್ಭಾಣಾಮುಪರಿ ಶುಭೋದಕಂ । ಇಮಾನಿ ಜಲಗಂಧಾಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತಾನಿ ಚತುರಸ್ರಮಂಡಲೇ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ।
(ಚತುರಸ್ರ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ನೀರು ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ ಎರಡು ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವಾಗ್ರವಾಗಿರಿಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ನೀರು ಗಂಧ ಪುಷ್ಪ ಅಕ್ಷತೆಗಳನ್ನು ಇರಿಸುವುದು.)

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ಪಿತುಃ (ಮಾತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ (ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ) ಪಾದ್ಯ ಸ್ಥಾನಂ ಕಲ್ಪಯಾಮಿ । ಪಾದ್ಯಸ್ಥಾನೇ ಇಮೇ ದರ್ಭಾಃ । ದರ್ಭಾಣಾಮುಪರಿ ತಿಲೋದಕಂ ಇಮಾನಿ ತಿಲಜಲಗಂಧದೂರ್ವಾಕುರಾಣಿ ವೃತ್ತಮಂಡಲೇ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ।

(ವೃತ್ತಮಂಡಲಕ್ಕೆ ನೀರು ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ ಮೂರು ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರವಾಗಿ ಇರಿಸಿ ತಿಲೋದಕ ಬಿಟ್ಟು ಎಳ್ಳು ನೀರು ಗಂಧ ಗರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು.)

ಉಪವೀತೀ । (ವಿಶ್ವೇದೇವರನ್ನು ಆಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿಸಿ ತಾನು ಪಶ್ಚಿಮಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಎದುರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.)

ಪಿತುಃ (ಮಾತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವ ಸಂಜ್ಞಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಸ್ವಾಗತಂ ।
(ವಿಶ್ವೇದೇವರ ಹಸ್ತಕ್ಕೆ ನೀರು ಬಿಡಬೇಕು.)

ಅಸ್ತು (ಪ್ರತಿವಚನಂ)
ಅಕ್ಷತಜಲಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ
ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಇದಂ ವಃ ಪಾದ್ಯಂ ಇತಿ (ಪಾದಯೋರ್ನಿನೀಯ)
ಅಸ್ತು ಪಾದ್ಯಂ (ಪ್ರತಿವಚನಂ)
(ನೀರು ಸೇರಿಸಿ ಅಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಿಪ್ರನ ಪಾದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕು.)

ವಿಪ್ರಪಾದೌ ಮಂಡಲೇ ಕೃತ್ವಾ ವಿಪ್ರದಕ್ಷಿಣಭಾಗೇ ಪತ್ನೀ ಸ್ಥಿತ್ವಾ ಜಲಂ ದದ್ಯಾತ್।
(ಚತುರಸ್ರ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿರಿಸಿದ ವಿಶ್ವೇದೇವರ ಕಾಲುಗಳಿಗೆ ಕರ್ತೃವಿನ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಜಮಾನಿಯು ನಿಂತು ನೀರು ಎರೆಯಬೇಕು.)

ಓಂ ಶನ್ನೋ ದೇವೀ ರಭಿಷ್ಟಯ ಆಪೋ ಭವಂತು ಪೀತಯೇ । ಶಂ ಯೋ ರಭಿಸ್ರವಂತು ನಃ ।

ಇತಿ ದಕ್ಷಿಣಪಾದಪುರಸ್ಸರಂ ಗುಲ್ಫಾದಧಃ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ
(ಬಲಗಾಲು ಮೊದಲ್ಗೊಂಡು ಗುಲ್ಫದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ತೊಳೆಯಬೇಕು.)

ಪಿತೃಮಂಡಲೇ ವಿಪ್ರಾನ್ ಪೂರ್ವಮುಖಾನುಪವೇಶ್ಯ । ಪಿತೃ ಪಿತಾಮಹ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ (ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ) ಸ್ವಾಗತಂ ।
(ಪೂರ್ವಮುಖಮಾಡಿ ಕುಳಿತ ಪಿತೃವಿನ ಹಸ್ತಕ್ಕೆ ನೀರು.)

ಅಸ್ತು (ಪ್ರತಿವಚನಂ)
ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ।
ಇದಂ ವಃ ಪಾದ್ಯಂ । ಅಸ್ತು ಪಾದ್ಯಂ । (ಪ್ರತಿವಚನಂ)
(ಎಳ್ಳು ಸೇರಿಸಿ ಪಾದಕ್ಕೆ ಗಂಧ ಹೂ ಹಾಕಬೇಕು.)

ಓಂ ಶನ್ನೋ ದೇವೀ ರಭಿಷ್ಟಯ ಆಪೋ ಭವಂತು ಪೀತಯೇ । ಶಂ ಯೋ ರಭಿಸ್ರವಂತು ನಃ ।

ಇತಿ ದಕ್ಷಿಣಪಾದಪುರಸ್ಸರಂ ಗುಲ್ಫಾದಧಃ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ ।
(ಮೊದಲಿನಂತೆ ಪಾದ ತೊಳೆಯುವುದು.)

ಉಪವೀತೀ ವಿಶ್ವೇದೇವಮಂಡಲೇ ವಿಷ್ಣೋಃ ಸ್ವಾಗತಂ ।
ವಿಷ್ಣೋರಿದಂ ವಃ ಪಾದ್ಯಂ ।

ಓಂ ಚರಣಂ ಪವಿತ್ರಂ ವಿತತಂ ಪುರಾಣಂ ಯೇನ ಪೂತಸ್ತರತಿ ದುಷ್ಕೃತಾನಿ । ತೇನ ಪವಿತ್ರೇಣ ಶುದ್ಧೇನ ಪೂತಾ ಅತಿ ಪಾಪ್ಮಾನಮರಾತಿಂ ತರೇಮ । ಲೋಕಸ್ಯ ದ್ವಾರಮರ್ಚಿಮತ್ಪವಿತ್ರಂ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಮದ್ಭ್ರಾಜಮಾನಂ ಮಹಸ್ವತ್ । ಅಮೃತಸ್ಯ ಧಾರಾಬಹುಧಾ ದೋಹಮಾನಂ ಚರಣಂ ನೋ ಲೋಕೇ ಸುಧಿತಾಂ ದಧಾತು ।

(ವಿಶ್ವೇದೇವರ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಪಾದ ತೊಳೆಯುವುದು.)
(ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಭಾವವಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿ ಹೂವು, ಗಂಧ, ಅಕ್ಷತೆ ತೆಗೆದು ನೀರು ಸೇರಿಸಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದು.)

ತತಃ ಕರ್ತಾ ಪವಿತ್ರಂ ವಿಸೃಜ್ಯ ಸ್ವಯಂ ಪಾದೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ ಮಂಡಲಾದೀಶಾನ್ಯೇ ದ್ವಿರಾಚಮ್ಯ ಮಂಡಲ ಪೂರ್ವಭಾಗೇ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಮಂಡಲೋತ್ತರ ಭಾಗೇ ಪಿತರಃ ಆದೌ ವಿಪ್ರಣಾಮಾಚಮನಂ ಪಶ್ಚಾತ್ ಕರ್ತುರಾಚಮನಂ ಅಗ್ರೇ ಕರ್ತಾ ಪಶ್ಚಾತ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ ಇತಿ ಕ್ರಮೇಣ ಗೃಹಂ ಪ್ರವಿಶ್ಯ।
(ಕೈಯಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿದ ಪವಿತ್ರವನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿ ತಾನು ಪಾದಗಳನ್ನು ತೊಳೆದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದ ನೀರನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು, ಮಂಡಲ ಪೂರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವೇದೇವರೂ ಮಂಡಲದ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪಿತೃಗಳೂ ಆಚಮನ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಈಶಾನ್ಯ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ತಾನು ಆಚಮನ ಮಾಡಬೇಕು. ಕರ್ತೃವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಒಳಗೆ ಬರಬೇಕು.)

ವಿಶ್ವೇದೇವಸ್ಥಾನೇ ದ್ವೌ ವಿಪ್ರೌ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖೌ ಪಿತ್ರ್ಯೇ ತ್ರಯಃ ಉದಙ್ಮುಖಾಃ ಸರ್ವೇ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖಾ ವಾ । ಉಭಯತ್ರ ಏಕಮೇಕಂ ವಾ ಆಸನೇಷು ಉಪವೇಶ್ಯ ।
(ವಿಶ್ವೇದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರು ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖವಾಗಿಯೂ ಪಿತೃಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮೂವರು ಉತ್ತರಮುಖವಾಗಿಯೂ ಅಥವಾ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಂತೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.)

ಆಚಮಿಸಿ ಪವಿತ್ರ ಹಾಕಿ ಗದಾಧರ ವಿಷ್ಣುಪೂಜೆ.

ಆಚಮ್ಯ । ಗದಾಧರ ಶ್ರೀ ಮಹಾವಿಷ್ಣುಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ।

ವಿಷ್ಣೋಃ ಸ್ವಾಗತಂ । ವಿಷ್ಣೋರಿದಂ ವಃ ಪಾದ್ಯಂ ವಿಷ್ಣೋರಿದಮಾಸನಂ ।

ಓಂ ತದ್ವಿಷ್ಣೋಃ ಪರಮಂ ಪದಗ್ಂ ಸದಾ ಪಶ್ಯಂತಿ ಸೂರಯಃ । ದಿವೀವ ಚಕ್ಷುರಾತತಂ । ತದ್ವಿಪ್ರಾಸೋ ವಿಪನ್ಯವೋ ಜಾಗೃವಾಂಸಸ್ಸಮಿಂಧತೇ । ವಿಷ್ಣೋರ್ಯತ್ಪರಮಂ ಪದಂ ।

ವಿಷ್ಣುಮಾವಾಹಯಿಷ್ಯೇ । ವಿಷ್ಣುಮಾವಾಹಯಾಮಿ ।
ಅತ್ರಾಸ್ತಾಂ ಭಗವನ್ ವಿಷ್ಣೋಃ ಕ್ಷಣಃ ಕ್ರಿಯತಾಂ ।

ನಮೋಸ್ತ್ವನಂತಾಯ ಸಹಸ್ರಮೂರ್ತಯೇ
ಸಹಸ್ರಪಾದಾಕ್ಷಿಶಿರೋರುಬಾಹವೇ ।
ಸಹಸ್ರನಾಮ್ನೇ ಪುರುಷಾಯ ಶಾಶ್ವತೇ
ಸಹಸ್ರಕೋಟೀಯುಗಧಾರಿಣೇ ನಮಃ ॥

ಓಂ ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ ಇದಮರ್ಚನಂ । ವಿಷ್ಣವೇ ಇದಂ ವೋಽರ್ಘ್ಯಂ । ವಿಷ್ಣವೇ ಸ್ನಾನಂ । ವಿಷ್ಣವೇ ಆಚಮನಂ । ವಿಷ್ಣವೇ ವಸ್ತ್ರಂ । ವಿಷ್ಣವೇ ಗಂಧಾಃ । ವಿಷ್ಣವೇ ಅಕ್ಷತಾಃ । ವಿಷ್ಣವೇ ಪುಷ್ಪಾಣಿ । ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ ಅಯಂ ವೋ ಧೂಪಃ । ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ ಇದಂ ವೋ ಜ್ಯೋತಿಃ । ನೈವೇದ್ಯಂ । ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ ಇದಂ ವಃ ಪುನರರ್ಘ್ಯಂ । ಶ್ರೀ ಪಾದಪದ್ಮಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ
(ವಿಷ್ಣುಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಆವಾಹನೆ ಆಸನ ಪಾದ್ಯ ನೈವೇದ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ.)

ಆದಿವ್ಯಾಧಿಹರಂ ನೃಣಾಂ ಮೃತ್ಯುದಾರಿದ್ರ್ಯನಾಶನಂ ।
ಶ್ರೀಪುಷ್ಟಿಕೀರ್ತಿದಂ ವಂದೇ ವಿಷ್ಣುಶ್ರೀಪಾದಪಂಕಜಂ ॥
ಅಂಜನಾಭ್ಯಂಜನಂ ವಾಸಃ ಶುದ್ಧಜಲ ಸಮಸ್ತೋಪಚಾರಾಃ ।
ಶ್ರೀ ಮಹಾವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ ಇದಂ ವೋಽಸ್ತ್ವರ್ಘ್ಯಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮಸ್ತು ॥

ಪಿತುಃ (ಮಾತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಗದಾಧರ ಶ್ರೀ ಮಹಾವಿಷ್ಣುಮುದ್ದಿಶ್ಯ ಆಸನಾದ್ಯರ್ಘ್ಯಾಂತಂ ಮಯಾ ಕೃತಮಾರಾಧನಂ ಯಥಾಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಮಸ್ತು। ಸಕಲಾರಾಧನೈಃ ಸ್ವರ್ಚಿತಮಸ್ತು ।

(ಹೂ ಗಂಧ ಅಕ್ಷತೆಗಳನ್ನು ನೀರು ಸೇರಿಸಿ ದೇವರಿಗೆ ಹಾಕುವುದು.)

ಯುಷ್ಮದನುಜ್ಞಯಾ ಉಪಕ್ರಾಂತಂ ಶ್ರಾದ್ಧಾರ್ಚನಂ ಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯೇ ।

ವಿಶ್ವೇದೇವರಿಗೆ ಆಸನ ಪ್ರದಾನ.

ಅಥ ಋಜು ದರ್ಭದ್ವಯಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ । ಪಿತುಃ (ಮಾತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪುರೂರವಾದ್ರ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾನಾಂ ವಿಶ್ವೇಷಾಂ ದೇವಾನಾಂ ಇದಮಾಸನಂ । ಇತಿ ವಿಪ್ರದಕ್ಷಿಣಭಾಗೇ ಪೀಠೋಪರಿ ನಿಧಾಯ ಆಸ್ಯತಾಂ ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ।

(ಎರಡು ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ವೇದೇವನ ಬಲಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು.)

ತತೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ - ಧರ್ಮೋಽಸಿ ವಿಶಿರಾಜಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಃ ।

ಇತಿ ತಾನ್ ದರ್ಭಾನ್ ಸ್ವೀಕೃತ್ಯ ।

ಆಸನಾರ್ಥಮುದಕಂ । ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ಆಸನ.

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ಸತಿಲಾನ್ ತ್ರಿಗುಣಿತದರ್ಭಾನ್ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಪಿತುಃ (ಮಾತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪಿತೃ ಪಿತಾಮಹ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನಾಂ (ಮಾತೃ ಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀನಾಂ) ಶರ್ಮಣಾಂ (ದಾಯೀನಾಂ) ಗೋತ್ರಣಾಂ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಣಾಂ ಇದಮಾಸನಂ ।

ಇತಿ ಪಿತೃವಾಮಭಾಗೇ ಪೀಠೋಪರಿ ನಿಧಾಯ । ಆಸ್ಯತಾಂ । ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ।

(ಎಳ್ಳು ಸೇರಿಸಿ ಮೂರು ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ಪಿತೃಗಳ ವಾಮಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು 'ಆಸ್ಯತಾಂ' ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು.)

ಪ್ರತಿವಚನಂ - ಧರ್ಮೋಽಸಿ ವಿಶಿರಾಜಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಃ ।

ತಾನ್ ದರ್ಭಾನ್ ಸ್ವೀಕೃತ್ಯ ಆಸನಾರ್ಥಮುದಕಂ । ಹಸ್ತಕ್ಕೆ ನೀರು

ಉಪವೀತೀ

ನಿಹನ್ಮಿ ಸರ್ವಂ ಯದಮೇಧ್ಯವದ್ಭವೇ
ದ್ಧತಾಶ್ಚ ಸರ್ವೇಽಸುರದಾನವಾ ಯೇ ।
ಯೇ ರಾಕ್ಷಸಾ ಭೂತಪಿಶಾಚ ಗುಹ್ಯಕಾ
ಹತಾ ಮಯಾ ಯಾತುಧಾನಾಶ್ಚ ಸರ್ವೇ ॥

ಇತಿ ಭೂತಾದೀನುತ್ಸಾದ್ಯ ।

ದೇವತಾಭ್ಯಃ ಪಿತೃಭ್ಯಶ್ಚ ಮಹಾಯೋಗಿಭ್ಯ ಏವ ಚ ।
ನಮಃ ಸ್ವಧಾಯೈ ಸ್ವಾಹಾಯೈ ನಿತ್ಯಮೇವ ನಮೋ ನಮಃ ॥
ಶ್ರಾದ್ಧಭೂಮಿಂ ಗಯಾಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ದೇವಂ ಜನಾರ್ದನಂ ।
ವಸ್ವಾದೀಂಶ್ಚ ಪಿತೄನ್ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ತತಃ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಪ್ರವರ್ತತೇ ॥
ಸಂಕಲ್ಪಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು । ಅಸ್ತು ಸಂಕಲ್ಪ ಸಿದ್ಧಿಃ ।

ಅಪವಿತ್ರಃ ಪವಿತ್ರೋ ವಾ ಸರ್ವಾವಸ್ಥಾಂ ಗತೋಽಪಿ ವಾ ।
ಯಃ ಸ್ಮರೇತ್ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಂ ಸ ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರಃ ಶುಚಿಃ ॥
ಇತಿ ಶಾಕಾನ್ನಾದೀನ್ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ ।

(ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಪಾಕಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋಕ್ಷಣ.)

ಶ್ರಾದ್ಧಾರ್ಥಂ ಮಯಾ ಸಂಪಾದಿತಾಃ ಪದಾರ್ಥಾಃ ಶ್ರಾದ್ಧಹವಿರ್ಯೋಗ್ಯಾ ಭವಂತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು ।

ಶ್ರಾದ್ಧಹವಿರ್ಯೋಗ್ಯಾ ಭವಂತು । ಇತಿ ಪ್ರತಿವಚನಂ

ಅರ್ಘ್ಯಾರ್ಥಂ ವಿವಿಕ್ತದೇಶೇ ಚತುರಸ್ರಮಂಡಲದ್ವಯಂ ಕೃತ್ವಾ । ತತ್ರ ಪಾತ್ರದ್ವಯಂ ನ್ಯಬ್ಜ್‌ನಿಧಾಯ ತದುಪರಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಕೂರ್ಚದ್ವಯಂ ನಿಧಾಯ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ ಉತ್ತಾನಂ ಕೃತ್ವಾ ಉದಗಗ್ರೇ ಪವಿತ್ರೇ ನಿಧಾಯ ।
ವಿಶ್ವೇದೇವರ ಬಲಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚತುರಸ್ರಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕವಚಿ ಇಡಬೇಕು. ಕೂರ್ಚೆಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಮಗುಚಿ ಇಟ್ಟು ಉದಗಗ್ರವಾಗಿ ಕೂರ್ಚೆಯನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ವಿಶ್ವೇದೇವರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬನೇ ಆದರೆ ಒಂದು ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರ ಸಾಕು.

ಓಂ ಶನ್ನೋ ದೇವೀ ರಭಿಷ್ಟಯ ಆಪೋ ಭವಂತು ಪೀತಯೇ । ಶಂ ಯೋ ರಭಿಸ್ರವಂತು ನಃ ।

ಇಮಾಃ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯೋ ವೋ ಗೃಹ್ಣಾಮಿ ।
ಇತಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಜಲಂ ಪೂರಯಿತ್ವಾ ।

(ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಪಾತ್ರೆಗೆ ನೀರನ್ನು ತುಂಬಿಸಬೇಕು.)

ಓಂ ಯವೋಸಿ ಧಾನ್ಯರಾಜೋಸಿ ವಾರುಣೋ ಮಧು ಮಿಶ್ರಿತಃ । ನಿರ್ಣೋದಃ ಸರ್ವಪಾಪಾನಾಂ ಪವಿತ್ರ ಮೃಷಿಭಿಃ ಸ್ಮೃತಂ ।

ಇತಿ ಯವಾನ್ ವಿಕೀರ್ಯ ।

(ಯವಧಾನ್ಯ ಅಥವಾ ಭತ್ತವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು.)

ಓಂ ಶುಕ್ರಮಸಿ ಜ್ಯೋತಿರಸಿ ತೇಜೋಸಿ ದೇವೋ ವಃ ಸವಿತೋತ್ಪುನಾತ್ವಚ್ಛಿದ್ರೇಣ ಪವಿತ್ರೇಣ ವಸೋಸ್ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ರಶ್ಮಿಭಿಃ ।

ಇತ್ಯಾಜ್ಯಂ । (ತುಪ್ಪವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು.)

ಓಂ ಗಂಧದ್ವಾರಾಂ ದುರಾಧರ್ಷಾಂ ನಿತ್ಯಪುಷ್ಟಾಂ ಕರೀಷಿಣೀಂ । ಈಶ್ವರೀಗ್ಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ತಾಮಿಹೋಪಹ್ವಯೇ ಶ್ರಿಯಂ ಇತಿ । ಗಂಧಂ ।

ಓಂ ಹಿರಣ್ಯಪಾತ್ರಂ ಮಧೋಃ ಪೂರ್ಣಂ ದದಾತಿ । ಮಧವ್ಯೋಸಾನೀತಿ । ಏಕಧಾ ಬ್ರಹ್ಮಣ ಉಪಹರತಿ । ಏಕಧೈವ ಯಜಮಾನ ಆಯುಸ್ತೇಜೋ ದಧಾತಿ । ಇತಿ ಹಿರಣ್ಯಂ ।

ಓಂ ಕಾಂಡಾತ್ಕಾಂಡಾತ್ಪ್ರರೋಹಂತೀ ಪರುಷಃ ಪರುಷಃ ಪರಿ । ಏವಾನೋ ದೂರ್ವೇ ಪ್ರತನು ಸಹಸ್ರೇಣ ಶತೇನ ಚ । ಇತಿ ದೂರ್ವಾಃ । (ಗರಿಕೆ)

ಓಂ ದೇವಸ್ಯ ತ್ವಾ ಸವಿತುಃ ಪ್ರಸವೇಶ್ವಿನೋರ್ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ । ಪೂಷ್ಣೋ ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ। ಇತಿ ಕುಶೋದಕಂ ।

ಆಜ್ಯಾದಿಕಂ ಮಂತ್ರವದ್ವಾ ತೂಷ್ಣೀಂ ವಾ ದತ್ವಾ । ದರ್ಭೈಃ ದೂರ್ವಾಭಿಃ ಪ್ರಚ್ಛಾದ್ಯ। (ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ನೀರು, ಧಾನ್ಯ, ತುಪ್ಪ, ಗಂಧ, ಹಿರಣ್ಯ, ಗರಿಕೆ, ಕುಶೋದಕಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ದರ್ಭೆ ಮತ್ತು ದೂರ್ವೆಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಚಬೇಕು.)

ಪಿತುಃ (ಮಾತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಅರ್ಘ್ಯೇ ಮಯಾ ಕೃತಮಾರಾಧನಂ ಯಥಾಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು ।

ಯಥಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಸ್ತು । ಇತಿ ಪ್ರತಿವಚನಂ ।
ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರಂ ಸಂಪನ್ನಂ । ಸುಸಂಪನ್ನಂ ಇತಿ ಪ್ರತಿವಚನಂ ।
ಅಥ ಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತಾನ್ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಪ್ರಹ್ವೋ ಭೂತ್ವಾ ।
(ವಿಶ್ವೇದೇವರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು)

ಆಗಚ್ಛಂತು ಮಹಾಭಾಗಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಮಹಾಬಲಾಃ ।
ಯೇ ಚಾತ್ರ ಯೋಜಿತಾಃ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಸಾವಧಾನಾ ಭವಂತು ತೇ ॥

ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರಕಸಂಜ್ಞಕಾನ್ ವಿಶ್ವಾನ್ ದೇವಾನ್ ಭವತ್ಸು ಆವಾಹಯಿಷ್ಯೇ । ಇತ್ಯನುಜ್ಞಾಪ್ಯ । ಆವಾಹಯೇತ್ಯುಕ್ತೇ ।

ಓಂ ವಿಶ್ವೇ ದೇವಾಸ ಆಗತಃ ಶೃಣುತಾಮ ಇದಗ್ಂ ಹವಂ । ಏದಂ ಬರ್ಹಿರ್ನಿಷೀದತ । ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಶೃಣುತೇಮಗ್ಂ ಹವಂ ಮೇ ಯೇ ಅಂತರಿಕ್ಷೇ ಯ ಉಪದ್ಯವಿಷ್ಠ । ಯೇ ಅಗ್ನಿಜಿಹ್ವಾ ಉತವಾ ಯಜತ್ರಾ ಆಸದ್ಯಾಸ್ಮಿನ್ ಬರ್ಹಿಷಿ ಮಾದಯಧ್ವಂ ।

ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾನ್ ವಿಶ್ವಾನ್ ದೇವಾನ್ ಭವತ್ಸು ಆವಾಹಯಾಮಿ ಇತಿ ಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತಾದಿಕಂ ಪಾದಯೋಃ ಕ್ಷಿಪೇತ್ ।
(ಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ವೇದೇವರ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು.)

ಆವಾಹನಾರ್ಥಮುದಕಂ । ಅಥ ವಿಪ್ರಾಂಗುಷ್ಠಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ।
(ವಿಶ್ವೇದೇವನ ಬಲದ ಹೆಬ್ಬೆರಳನ್ನು ಹಿಡಿದು)

ವೈಶ್ವದೇವೇ ಕ್ಷಣಃ ಕ್ರಿಯತಾಂ । ಓಂ ತಥಾ । ಇತಿ ಪ್ರತಿವಚನಂ ।
ಪ್ರಾಪ್ನೋತು ಭವಾನ್ । ಪ್ರಾಪ್ನವಾನಿ ।ಇತಿ ಪ್ರತಿವಚನಂ ।
ಅಥ ಅಕ್ಷತಾನ್ ಗೃಹೀತ್ವಾ ।

ಓಂ ಯೇ ದೇವಾ ದಿವಿಭಾಗಾ ಯೇಂತರಿಕ್ಷ ಭಾಗಾ ಯೇ ಪೃಥಿವಿ ಭಾಗಾಃ । ತ ಇಮಂ ಯಜ್ಞಮವಂತು ತ ಇದಂ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾವಿಶಂತು ತ ಇದ ಕ್ಷೇತ್ರಂ ಮನು ವಿವಿಶಂತು ।

ಪುರೂರವಾದ್ರ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಇದಮರ್ಚನಂ
(ವಿಶ್ವೇದೇವನ ಬಲಭಾಗಕ್ಕೆ ಅಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಅರ್ಚಿಸುವುದು.)

ಹಸ್ತೋದಕಂ । ವಿಪ್ರಹಸ್ತೇ ಜಲಂ ದತ್ವಾ । (ಕೈಗೆ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕು.)

ವಿಪ್ರಹಸ್ತೇ ಪೂರ್ವಾಗ್ರಂ ಕೂರ್ಚಂ ನಿಧಾಯ । ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರಜಲಂ ಪಾತ್ರಾಂತರೇ ಗೃಹೀತ್ವಾ ।

ಓಂ ಯಾ ದಿವ್ಯಾಃ ಆಪಃ ಪಯಸಾ ಸಂಬಭೂವುಃ । ಯಾ ಅಂತರಿಕ್ಷ ಉತಪಾರ್ಥಿವೀರ್ಯಾಃ । ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾಯಜ್ಞಿಯಾಸ್ತಾನ ಆಪಶ್ಶಗ್ಂ ಸ್ಯೋನಾ ಭವಂತು ।

ಪುರೂರವಾದ್ರ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಇದಂ ವೋಽರ್ಘ್ಯಮಿದಂ ವೋಽರ್ಘ್ಯಂ ।
(ವಿಶ್ವೇದೇವನ ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರೆಯ ಕೂರ್ಚೆಯನ್ನು ಪೂರ್ವಾಗ್ರವಾಗಿ ಇರಿಸಿ ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರದ ನೀರನ್ನು ಎರಡು ಬಾರಿ ಕೊಡಬೇಕು.)

ಅಸ್ತ್ವರ್ಘ್ಯಂ । ಪ್ರತಿವಚನಂ ।

ಓಂ ಯುವಾ ಸುವಾಸಾಃ ಪರಿವೀತ ಆಗಾತ್ । ಸ ಉಶ್ರೇಯಾನ್ ಭವತಿ ಜಾಯಮಾನಃ । ತಂ ಧೀರಾಸಃ ಕವಯ ಉನ್ನಯಂತಿ । ಸ್ವಾಧಿಯೋ ಮನಸಾ ದೇವಯಂತಃ । ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಆಚ್ಛಾದನಾರ್ಥೇ ವಸ್ತ್ರಂ । ಅಥವಾ (ಇಮೌ ಕುಶೌ)

ಓಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಪರಮಂ ಪವಿತ್ರಂ ಪ್ರಜಾಪತೇರ್ಯತ್ಸಹಜಂ ಪುರಸ್ತಾತ್ । ಆಯುಷ್ಯಮಗ್ರ್ಯಂ ಪ್ರತಿಮುಂಚ ಶುಭ್ರಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಬಲಮಸ್ತು ತೇಜಃ ॥

(ಈ ಸೌರಮಂತ್ರಕ್ಕೆ ಸ್ವರ ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ವಿಧವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿದವರೂ ಕೆಲವರಿದ್ದಾರೆ.)

ಪುರೂರವಾದ್ರ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ । ಧಾರಣಾರ್ಥಮುಪವೀತಂ। ಹಸ್ತೋದಕಂ ।

ಓಂ ಗಂಧದ್ವಾರಾಂ ದುರಾಧರ್ಷಾಂ ನಿತ್ಯಪುಷ್ಟಾಂ ಕರೀಷಿಣೀಂ । ಈಶ್ವರೀಗ್‌ಂ ಸರ್ವ ಭೂತಾನಾಂ ತಾಮಿಹೋಪಹ್ವಯೇ ಶ್ರಿಯಂ ।

ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಲೇಪನಾರ್ಥೇ ಇಮೇ ವೋ ಗಂಧಾಃ । ಸುಗಂಧಾಃ ಇತಿ ಪ್ರತಿವಚನಂ । ಹಸ್ತೋದಕಂ ।

ಓಂ ಅರ್ಚತ ಪ್ರಾರ್ಚತ ಪ್ರಿಯ ಮೇಧಾಸೋ ಅರ್ಚತ । ಅರ್ಚಂತು ಪುತ್ರಕಾ ಉತಪುರನ್ನ ಧೃಷ್ಣ್ವರ್ಚತ ।

ಪುರೂರವಾದ್ರ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಇಮೇ ವೋಕ್ಷತಾಃ । ಸಂತ್ವಕ್ಷತಾಃ ಹಸ್ತೋದಕಂ ।

ಓಂ ಆಯನೇ ತೇ ಪರಾಯಣೇ ದೂರ್ವಾರೋಹಂತು ಪುಷ್ಪಿಣೀಃ । ಹ್ರದಾಶ್ಚ ಪುಂಡರೀಕಾಣಿ ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ಗೃಹಾ ಇಮೇ ।

(ಈ ಮಂತ್ರದ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಮತಭೇದವಿದೆ.)

ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ । ಇಮಾನಿ ವೋ ದೂರ್ವಾಂಕುರಭೃಂಗರಾಜಕುಶತುಲಸಿ ಶ್ವೇತಪತ್ರಪುಷ್ಪಾಣಿ ಮಾಲ್ಯಾನಿ । ಸಂತು ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಮಾಲ್ಯಾನಿ । ಹಸ್ತೋದಕಂ ।

ಓಂ ಧೂರಸಿ ಧೂರ್ವ ಧೂರ್ವಂತಂ ಧೂರ್ವತಂ ಯೋಸ್ಮಾನ್ ಧೂರ್ವತಿ ತಂಧೂರ್ವಯಂ ವಯಂ ಧೂರ್ವಾಮಃ ।

ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ । ಅಯಂ ವೋ ಧೂಪಃ ಸುಧೂಪಃ । ಹಸ್ತೋದಕಂ ।

ಓಂ ಉದ್ದೀಪ್ಯಸ್ವ ಜಾತವೇದೋಪಘ್ನಂ ನಿಋಋತಿಂ ಮಮ । ಪಶೂಗ್‌ಶ್ಚ ಮಹ್ಯಮಾವಹ ಜೀವನಂ ಚ ದಿಶೋ ದಿಶ ।

(ಹಸ್ತೋದಕಂ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕೈಗೆ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕು.)

ಓಂ ಯಾ ದಿವ್ಯಾ ಆಪಃ ಪಯಸಾ ಸಂಭಭೂವುಃ । ಯಾ ಅಂತರಿಕ್ಷ ಉತಪಾರ್ಥಿವೀರ್ಯಾಃ । ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾ ಯಜ್ಞಿಯಾಸ್ತಾನ ಆಪಶ್ಶಗ್‌ಗ್ ಸ್ಯೋನಾ ಭವಂತು ।

ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಇದಂ ವಃ ಪುನರರ್ಘ್ಯ ಮಿದಂ ವಃ ಪುನರರ್ಘ್ಯಂ ।

(ಮೊದಲಿನಂತೆ ಕೂರ್ಚೆಯನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿರಿಸಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.)

ಅಸ್ತು ಪುನರರ್ಘ್ಯಂ । ಹಸ್ತೋದಕಂ । ಶ್ರೀ ಪಾದಪದ್ಮಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ ।

ಆಧಿವ್ಯಾಧಿಹರಂ ನೃಣಾಂ ಮೃತ್ಯುದಾರಿದ್ರ್ಯನಾಶನಂ ।
ಶ್ರೀಪುಷ್ಟಿಕೀರ್ತಿದಂ ವಂದೇ ವಿಪ್ರ ಶ್ರೀಪಾದಪಂಕಜಂ ॥
ವಿಪ್ರಾಂಘ್ರಿದರ್ಶನಾತ್ಸದ್ಯಃ ಕ್ಷೀಯಂತೇ ಪಾಪರಾಶಯಃ ।
ವಂದನಾನ್ಮಂಗಲಾವಾಪ್ತಿರರ್ಚನಾದಚ್ಯುತಂ ಪದಂ ॥
ಶ್ರೀ ಪಾದಪದ್ಮಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ । ಪಾದಾದಿ ಕೇಶಾಂತಂ ಸ್ವರ್ಚಿತಮಸ್ತು ।

(ವಿಶ್ವೇದೇವರ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಪಗಂಧಾದಿಗಳಿಂದ ಅರ್ಚಿಸುವುದು.)

ಸ್ವಗೋತ್ರೋಹಮಭಿವಾದಯೇ । ಅಂಜನಾಭ್ಯಂಜನಂ ವಾಸಃ ಶುದ್ಧಜಲ ಸಮಸ್ತೋಪಚಾರಾಃ ।

ಗಂಧಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತಯವಕುಶಾಗ್ರಜಲಸರ್ಷಪಾಃ ।
ದೂರ್ವಾಶ್ಚೇತಿ ಕ್ರಮಾದುಕ್ತಾ ಹ್ಯಷ್ಟಾರ್ಘ್ಯದ್ರವ್ಯಕಲ್ಪನಾ ।

ಇತ್ಯೇತಾನಿ ಗೃಹೀತ್ವಾ । ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಇದಂ ವೋಽಷ್ಟಾರ್ಘ್ಯಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಅಸ್ತ್ವಷ್ಟಾರ್ಘ್ಯಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ । ಆಸನಾದ್ಯರ್ಘ್ಯಾಂತಂ ಭವತ್ಸು ಮಯಾ ಕೃತಮಾರಾಧನಂ ಯಥಾಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು ।
(ವಿಶ್ವೇದೇವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಗಂಧಾದಿ ಎಂಟು ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನೀರು ಹಾಕಬೇಕು.)

ಯಥಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಸ್ತು । ಯುಷ್ಮದನುಜ್ಞಯಾ ಉಪಕ್ರಾಂತಂ ಅಸ್ಮತ್ ಪಿತೄಣಾಂ ಅರ್ಚನಂ ಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯೇ ।
(ನಿಮ್ಮ ಅನುಜ್ಞೆಯಂತೆ ನಮ್ಮ ಪಿತೃಗಳನ್ನು ಅರ್ಚಿಸುತ್ತೇನೆ.)

ಅಥ ಪಿತೃವಾಮಭಾಗೇ ವಿವಿಕ್ತದೇಶೇ ವಾ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರಾನ್ ದರ್ಭಾನ್ ಸಗ್ಗ್‌ಸ್ತೀರ್ಯ ತೇಷು ತ್ರೀಣಿ ಪಾತ್ರಾಣಿ ಏಕೈಕಶೋ ನ್ಯಬ್ಜ್ ನಿಧಾಯ । ಅಥ ಪವಿತ್ರಮೇಕ ದರ್ಭಂ ಗ್ರಂಥಿರಹಿತಂ ಸಾಗ್ರಂ ಸಮೂಲಂ ಪ್ರಾದೇಶಮಾತ್ರಂ ಕೃತ್ವಾ। ತೂಷ್ಣೀಂ ಸಗ್ಗ್‌ಂಸ್ಕೃತಾಭಿರದ್ಭಿರುತ್ತಾನಾನಿ ಪಾತ್ರಾಣಿ ಕೃತ್ವಾ । ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ । ತಿರಃ ಪವಿತ್ರಮಪ ಆನಯತಿ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ।

(ಪಿತೃಗಳ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಮಂಡಲ ಬರೆದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ಹರವಿ ಮೂರು ಸಣ್ಣ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಮುಖವಾಗಿ ಇಡಬೇಕು. ದರ್ಭೆಯ ಪವಿತ್ರದಿಂದ ನೀರನ್ನು ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿಡಬೇಕು.)

ಓಂ ಆಮ ಆಗಚ್ಛಂತು ಪಿತರೋ ದೇವಯಾನಾನ್ ಸಮುದ್ರಾನ್ ಸಲಿಲಾನ್ ಸುಪರ್ಣಾನ್ । ಅಸ್ಮಿನ್ ಯಜ್ಞೇ ಸರ್ವಕಾಮಾನ್ ಲಭಂತೇ ಕ್ಷೀಯಮಾಣಾ ಉಪದುಹ್ಯಂತಾಂ ।

ಇಮಾಃ ಪಿತೃಭ್ಯೋ ವೋ ಗೃಹ್ಣಾಮಿ । ಏವಂ ದ್ವಿತೀಯಪಾತ್ರೇ ನಿಧಾಯ ।
(ಎರಡನೇ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಇದೇ ಮಂತ್ರದಿಂದ ನೀರನ್ನು ಸುರಿಯಬೇಕು.)

ಆಮ ಆಗಚ್ಛಂತು.....ಉಪದುಹ್ಯಂತಾಂ । ಇಮಾಃ ಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯೋ ವೋ ಗೃಹ್ಣಾಮಿ । ಏವಂ ತೃತೀಯಪಾತ್ರೇ ನಿಧಾಯ ।
(ಮೂರನೇ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಉಕ್ತ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಹೀಗೇ ನೀರನ್ನು ಸುರಿಯಬೇಕು.)

ಆಮ ಆಗಚ್ಛಂತು.....ಉಪದುಹ್ಯಂತಾಂ । ಇಮಾಃ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯೋ ವೋ ಗೃಹ್ಣಾಮಿ । ಏಕಪಾತ್ರಪಕ್ಷೇ ತತ್ರೈವ ತ್ರಿರ್ಗೃಹೀತ್ವಾ ।
(ಪಿತೃಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬನೇ ಆದಲ್ಲಿ ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರವು ಒಂದು ಸಾಕು.)

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯೋ ವೋ ಗೃಹ್ಣಾಮಿ । ಮಾತೃ ಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯೋ ವೋ ಗೃಹ್ಣಾಮಿ ।
(ಹೀಗೆ ಉಚ್ಚರಿಸಿ ನೀರು ಸುರಿಯಬೇಕು.)

ಪವಿತ್ರಮುದ್ಧೃತ್ಯ ತಿಲಾನಾವಪತಿ । ತಿಲೋಽಸಿ ಸೋಮದೈವತ್ಯೋ ಗೋಸವೋ ದೇವನಿರ್ಮಿತಃ । ಪ್ರತ್ನವದ್ಭಿಃ ಪ್ರತ್ನಸ್ಸ್ವಧಯೇಹಿ । ಪಿತೃಪಿತಾಮಹ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನ್ ಇಮಾನ್ ಲೋಕಾನ್ ಪ್ರೀಣಯಾಹಿನಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ।
(ಪವಿತ್ರವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಎಳ್ಳನ್ನು ಪಾತ್ರೆಗೆ ಹಾಕಬೇಕು.)

ತಿರಃ ಪವಿತ್ರಂ ಮಧ್ವಾನಯತಿ ।
(ಪವಿತ್ರವು ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರದಲ್ಲಿರುತ್ತ ಈ ಮೂರು ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಮೂರು ಬಾರಿ ಜೇನನ್ನು ಸುರಿಯಬೇಕು.)

ಓಂ ಮಧು ವಾತಾ ಋತಾಯತೇ । ಮಧುಕ್ಷರಂತಿ ಸಿಂಧವಃ । ಮಾಧ್ವೀರ್ನಃ ಸಂತ್ವೋಷಧೀಃ । ಮಧುನಕ್ತ ಮುತೋಷಸಿ ಮಧುಮತ್ಪಾರ್ಥಿವಂಗ್ಂ ರಜಃ । ಮಧುದ್ಯೌರಸ್ತು ನಃ ಪಿತಾ । ಮಧುಮಾನ್ನೋ ವನಸ್ಪತಿರ್ಮಧುಮಾಗ್ಂ ಅಸ್ತು ಸೂರ್ಯಃ । ಮಾಧ್ವೀರ್ಗಾವೋ ಭವಂತು ನಃ ।

ಇತಿ ತಿಸೃಭಿಃ ಪ್ರತ್ಯೃಚಂ ತಿಷ್ವಪಿ ಕ್ರಮೇಣ ಮಧ್ವಾನೀಯ। ಅಥೈವತ್ಸರ್ವಾಭಿರಂಗುಲೀಭಿಃ ಸಮುದಿತಾಭಿರ್ಲೋಡಯತಿ।

ಓಂ ಸೋಮಸ್ಯ ತ್ವಿಷಿರಸಿ ತವೇವಮೇ ತ್ವಿಷಿರ್ಭೂಯಾದಮೃತಮಸಿ ಮೃತ್ಯೋರ್ಮಾ ಪಾಹಿ ದಿದ್ಯೋನ್ಮಾ ಪಾಹಿ।

(ಐದು ಬೆರಳುಗಳಿಂದಲೂ ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರೆಯ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಸಮ್ಮೇಲನ ಮಾಡಬೇಕು.)

ಅಥ ಯಚ್ಕಿಂಚಿತ್ತೃಣಾದಿಕಂ ತತ್ರ ಪತಿತಂ ಅಂಗುಷ್ಠಾನಾಮಿಕಾಭ್ಯಾಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ನೈಋತ್ಯಾಂ ದಿಶಿ ನಿರಸ್ಯತಿ.

ಓಂ ಅವೇಷ್ಟಾ ದಂದಶೂಕಾ ನಿರಸ್ತನ್ನ ಮುಚೇಶಿರಃ ।

(ಹೆಬ್ಬೆರಳು ಮತ್ತು ಪವಿತ್ರ ಬೆರಳುಗಳಿಂದ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ತೃಣಾದಿಗಳನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿ ನೈಋತ್ಯ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಎಸೆಯಬೇಕು.)

ಇತಿ ಪ್ರತಿಪಾತ್ರಂ ನಿರಸ್ಯ ।

(ಎಲ್ಲಾ ಪಾತ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಹೀಗೆ ಎಸೆಯಬೇಕು.)

ಅಪಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ । ಅಭಿಮೃಶತಿ । ಓಂ ಶನ್ನೋದೇವೀ........ವಂತು ನಃ । ಇತಿ ಗಂಧಾಕ್ಷತಪುಷ್ಪಾಣಿ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ । ದರ್ಭೈಃ ದೂರ್ವಾಭಿಃ ಪ್ರಚ್ಛಾದ್ಯ । ಪಿತೃಪಾತ್ರಾಣಿ ಸಂಪನ್ನಾನಿ । ಸುಸಂಪನ್ನಾನಿ । ಪಿತುಃ (ಮಾತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ (ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ) ಅರ್ಘ್ಯೇಷು ಮಯಾ ಕೃತಮಾರಾಧನಂ ಯಥಾಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಯಥಾಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಸ್ತು । ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರಂ ಸಂಪನ್ನಂ । ಸುಸಂಪನ್ನಂ । ಪಿತ್ರರ್ಚನಂ ।

ಅಥ ವಾಮಾಂಗುಷ್ಠಾನಾಮಿಕಾಭ್ಯಾಂ ತತ್ರೈವ ಭುವಂ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ಜಪತಿ ।

ಓಂ ಯೇ ಪಾರ್ಥಿವಾಸಃ ಪಿತರೋ ಯೇಂತರಿಕ್ಷೇ ಯೇ ದಿವಿ ಯೇ ವಾ ಮೃತಾ ಬಭೂವುಃ । ತೇ ಅಸ್ಮಿನ್ ಯಜ್ಞೇ ಸಮವಯಂತಾಮ್ । ತಾ ಅಸ್ಮಿನ್ ಯಜ್ಞೇ ಸಮವಯಂತಾಮ್ । ಇತಿ ಸ್ತ್ರೀಣಾಂ ।

(ಎಡಕ್ಕೆ ಹೆಬ್ಬೆರಳು ಮತ್ತು ಪವಿತ್ರ ಬೆರಳುಗಳಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿಕೊಂಡು ಜಪ ಮಾಡಬೇಕು.)

ಅಥ ಭೋಜನಸ್ಥಾನೇಷು ಆಸನೇಷು ಚ ಸಸಿಕತತಿಲಾನ್ ವಿಕಿರತಿ ।

ಓಂ ಅಪಹತಾ ಅಸುರಾ ರಕ್ಷಾಗ್ಂಸಿ ಪಿಶಾಚಾ ಯೇ ಕ್ಷಯಂತಿ ಪೃಥಿವೀಮನು । ಅನ್ಯತ್ರೇತೋ ಗಚ್ಛಂತು ಯತ್ರೈಷಾಂ ಗತಂ ಮನಃ । (ಯತ್ರಾಸಾಂ ಗತಂ ಮನಃ) ಇತಿ ಸ್ತ್ರೀಣಾಂ ।

(ಊಟ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳು ಹಾಕಬೇಕು.)

ಅಥೈನಮದ್ಭಿರವೋಕ್ಷತಿ ।

ಓಂ ಉದೀರತಾ ಮವರ ಉತ್ಪರಾಸ ಉನ್ಮಧ್ಯಮಾಃ ಪಿತರಃ ಸೋಮ್ಯಾಸಃ । ಅಸುಂ ಯ ಈಯುರ ವೃಕಾ ಋತಜ್ಞಾಸ್ತೇನೋವಂತು ಪಿತರೋ ಹವೇಷು ।(ತಾನೋವಂತು ಮಾತರೋ ಹವೇಷು.) ಇತಿ ಸ್ತ್ರೀಣಾಂ ।

(ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ನೀರನ್ನು ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಬೇಕು.)

ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನ್ ಭವತ್ಸ್ವಾವಾಹಯಿಷ್ಯೇ ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಃ ಭವತ್ಸ್ವಾವಾಹಯಿಷ್ಯೇ । (ಇತಿ ಸ್ತ್ರೀಣಾಂ)

ಸತಿಲಪುಷ್ಪಾಣ್ಯಂಜಲಾವಾನೀಯ ಪ್ರಹ್ವೋ ಭೂತ್ವಾ ।

ಓಂ ಆಯಾತ ಪಿತರಃ ಸೋಮ್ಯಾ ಗಂಭೀರೈಃ ಪಥಿಭಿಃ ಪೂರ್ವ್ಯೈಃ । ಪ್ರಜಾಮಸ್ಮಭ್ಯಂ ದದತೋ ರಯಿಂ ಚ ದೀರ್ಘಾಯುತ್ವಂ ಚ ಶತಶಾರದಂ ಚ । ಉದೀರಣಾ ಇಹ ಸಂತುನಃ ಸೋಮ್ಯಾಃ ಪಿತರಃ ಪಿತಾಮಹಾಃ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಶ್ಚಸುಗ್ಯೈಃ ಸಹ । ಅಸುಂಗಮಾಃ ಸತ್ಯಯುಜೋ ವೃಕಾಸ ಆನೋವಂತು ಪಿತರೋ ದ್ಯಾಗಮಂತು । ಏಹ ಗಚ್ಛಂತು ಪಿತರೋ ಹವಿಷೇ ಅತ್ತವೇ । ಅಸ್ಮಿನ್ ಯಜ್ಞೇ ಬರ್ಹಿಷ್ಯಾ ನಿಷದ್ಯ ಮಾ ವೀರಃ ಪ್ರಮಾಯುಣಕ್ ।

ಪಿತುಃ (ಮಾತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪಿತೃಪಿತಾಮಹ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನ್...... ಶರ್ಮಣಃ .... ಗೋತ್ರಾನ್ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾನ್ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । ಭವತ್ಸ್ವಾವಾಹಯಾಮಿ ।

ಮಾತೃ ಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ ....ದಾಯೀಃ...........ಗೋತ್ರಾಃ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । ಭವತ್ಸ್ವಾವಾಹಯಾಮಿ । ಇತಿ ಸ್ತ್ರೀಣಾಂ ।

ಇತ್ಯಾಸನೇಷು ತಿಲಪುಷ್ಪಾಣಿ ನಿಧಾಯ ।
(ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಎರಡು ಕೈಗಳಲ್ಲೂ, ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಹೂ, ಎಳ್ಳನ್ನು 'ಆವಾಹಯಾಮಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪಿತೃಗಳ ಆಸನದ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿಡಬೇಕು.)

ಆವಾಹನಾರ್ಥಮುದಕಂ । (ಹಸ್ತಕ್ಕೆ ನೀರು)

ಅಥ ವಿಪ್ರಾಂಗುಷ್ಠಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ।
(ವಿಪ್ರನ ಬಲದ ಹೆಬ್ಬೆರಳನ್ನು ಹಿಡಿದು)

ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ ಕ್ಷಣಃ ಕ್ರಿಯತಾಂ । ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ ಕ್ಷಣಃ ಕ್ರಿಯತಾಂ । ಓಂ ತಥಾ । (ಪ್ರತಿವಚನಂ) । ಪ್ರಾಪ್ನೋತು ಭವಾನ್। ಪ್ರಾಪ್ನವಾನಿ (ಎಂಬುದು ಪ್ರತಿವಚನವು)

ತತಃ ತಿಲೈರ್ವಾಮಭಾಗೇ ಶಿರೋಂಸಜಾನುಪಾದಂ ತೂಷ್ಣೀಮರ್ಚಯಿತ್ವಾ ಪಾತ್ರಾಂತರೇಣ ಅರ್ಘ್ಯಜಲಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಪವಿತ್ರಂ ವಿಪ್ರಪಾಣೌ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರಂ ನಿಧಾಯ ರಜತಪಾತ್ರೇಣ ರಜತಯುಕ್ತಹಸ್ತೇನ ವಾ ಅರ್ಘ್ಯಂ ದದಾತಿ ।
(ಪಿತೃವಿನ ಎಡಭಾಗಕ್ಕೆ ತಲೆಯಿಂದ ಪಾದದ ತನಕ ಎಳ್ಳಿನಿಂದ ಅರ್ಚಿಸಿ, ಅರ್ಘ್ಯ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿರಿಸಿದ ಪವಿತ್ರವನ್ನು ವಿಪ್ರನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರವಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.)

ಓಂ ಯಾ ದಿವ್ಯಾಃ ಆಪಃ.......... ಭವಂತು ।

ಪಿತೃಪಿತಾಮಹ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ ಇದಂ ವೋಽರ್ಘ್ಯಮಿದಂ ವೋಽರ್ಘ್ಯಮಿದಂ ವೋಽರ್ಘ್ಯಂ । (ಮಾತೃಪಿತಾಮಹಿಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ......)

ಹಸ್ತೋದಕಂ । ಪವಿತ್ರಂ ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರೇ ನಿಧಾಯ ।

ಓಂ ಯುವಾಸುವಾಸಾಃ ....ದೇವಯಂತಃ ಆಚ್ಛಾದನಾರ್ಥೇ ವಸ್ತ್ರಂ । ಹಸ್ತೋದಕಂ ।

ಓಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ....ತೇಜಃ । ಧಾರಣಾರ್ಥಮುಪವೀತಂ । ಹಸ್ತೋದಕಂ ।

ಓಂ ಗಂಧದ್ವಾರಾಂ......... ಶ್ರಿಯಂ । ಲೇಪನಾರ್ಥೇ ಇಮೇ ವೋ ಗಂಧಾಃ । ಸುಗಂಧಾಃ । ಹಸ್ತೋದಕಂ ।

ಓಂ ಅರ್ಚತ ಪ್ರಾರ್ಚತ ....ರ್ಚತ । ಇಮೇ ವಸ್ತಿಲಾಕ್ಷತಾಃ । ಸಂತ್ವಕ್ಷತಾಃ । ಹಸ್ತೋದಕಂ ।

ಓಂ ಆಯನೇತೇ ....ಇಮೇ । ಇಮಾನಿ ವೋ ದೂರ್ವಾಂಕುರ ಭೃಂಗರಾಜಕುಶತುಲಸೀಶ್ವೇತಪತ್ರಪುಷ್ಪಾಣಿ ಮಾಲ್ಯಾನಿ । ಸಂತು ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಮಾಲ್ಯಾನಿ । ಹಸ್ತೋದಕಂ ।

ಓಂ ಧೂರಸಿ ಧೂರ್ವ ಧೂರ್ವಂತಂ............ ಧೂರ್ವಾಮಃ । ಆಯಂ ವೋ ಧೂಪಃ । ಸುಧೂಪೋಽಸ್ತು । ಹಸ್ತೋದಕಂ ।

ಓಂ ಉದ್ದೀಪ್ಯಸ್ವ....... ದಿಶೋದಿಶ ॥ ಇದಂ ವೋ ಜ್ಯೋತಿಃ ಸುಜ್ಯೋತಿಃ ರಸ್ತು । ಹಸ್ತೋದಕಂ ।

ಓಂ ಯಾ ದಿವ್ಯಾಃ ಆಪಃ ಪಯಸಾ...........ಸ್ಯೋನಾ ಭವಂತು ।

ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ (ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ) ಇದಂ ವಃ ಪುನರರ್ಘ್ಯಮಿದಂ ವಃ ಪುನರರ್ಘ್ಯಮಿದಂ ವಃ ಪುನರರ್ಘ್ಯಂ । ಅಸ್ತು ಪುನರರ್ಘ್ಯಂ । ಹಸ್ತೋದಕಂ ಶ್ರೀಪಾದ ಪದ್ಮಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ ।

ಆಧಿವ್ಯಾಧಿಹರಂನ್ನೃಣಾಂ.....,.ದಚ್ಯುತಂ ಪದಂ । ಉಪವೀತೀ ।

ಕೇಶಾದಿಪಾದಾಂತಂ ಸ್ವರ್ಚಿತಮಸ್ತು ॥ ಸ್ವಗೋತ್ರೋಽಹಮಭಿವಾದಯೇ ಇತ್ಯಭಿವಾದ್ಯ ॥

(ವಿಶ್ವೇದೇವರ ಅರ್ಚನೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಮಂತ್ರಗಳು ಬಂದಿರುವ ಕಾರಣ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ಧರಿಸಲಿಲ್ಲ.)

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ।

ಉಶೀರಂ ಚಂದನಂ ಚೈವ ತಿಲದೂರ್ವಾಕುಶಾಗ್ರಕಂ ।
ತುಲಸೀಭೃಂಗಪತ್ರಾಣಿ ಜಲಂ ಚಾಪ್ಯರ್ಘ್ಯಮುಚ್ಯತೇ ॥

ಇತ್ಯೇತಾನಿ ಗೃಹೀತ್ವಾ । ಪಿತುಃ (ಮಾತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ (ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ) ಇದಂ ವೋಽಪ್ಯರ್ಘ್ಯಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಅಸ್ತ್ವಪ್ಯರ್ಘ್ಯಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ ।

ಆಸನಾದ್ಯರ್ಘ್ಯಾಂತಂ ಭವತ್ಸು ಮಯಾ ಕೃತಮಾರಾಧನಂ ಯಥಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಯಥಾಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಸ್ತು ।

ಸಕಲಾರಾಧನೈಃ ಸ್ವರ್ಚಿತಮಸ್ತು । ಇತ್ಯರ್ಚನಂ ।

ಅಥ ಪಚನಾಗ್ನಿಹೋಮಃ ।

(ಪೂರ್ವಮುಖಿಮಾಡಿ ಕುಳಿತು ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಕೆಂಡವನ್ನು ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದೇ ಯಜ್ಞಕುಂಡವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಹೋಮಿಸಬೇಕು.)

ಪೂರ್ವೋಚ್ಚರಿತೈವಂಗುಣವಿಶೇಷಣವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಪುಣ್ಯತಿಥೌ ಅಸ್ಮತ್ ಪಿತುಃ (ಮಾತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧಾಂಗತಯಾ ವಿಹಿತಂ ಪಚನಾಗ್ನಿಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । ಅಗ್ನಿಗೆ ಅಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹಾಕಿರಿ.

ಓಂ ಸ್ವಾಹಾ ಜುಷಸ್ವನಃ ಸಮಿಧಮಗ್ನೇ ಅದ್ಯಶೋಚಾ ಬೃಹದ್ಯಜತಂಧೂಮಮೃಣ್ವನ್ ‌। ಉಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ದಿವ್ಯಗ್ಂ ಸಾನಸ್ತೂಪೈಃ ಸಗ್ಂ ರಶ್ಮಿಭಿಃ । ತತನಃ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ । ಅದಿತೇನುಮನ್ಯಸ್ವ । ಅನುಮತೇನುಮನ್ಯಸ್ವ । ಸರಸ್ವತೇನುಮನ್ಯಸ್ವ । ದೇವಸವಿತಃ ಪ್ರಸುವ ।

ಕ್ರಮವಾಗಿ ಹೋಮದ ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮದಿಂದ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ, ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣದಿಂದ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ, ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮದಿಂದ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಈಶಾನ್ಯದಿಂದ ಈಶಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಪರ್ಯುಕ್ಷಿಸಬೇಕು. (ಹಾರಿಸಬೇಕು.)

ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ನಮಃ । ಓಂ ಜಾತವೇದಸೇ ನಮಃ ।
ಓಂ ಸಹೋಜಸೇ ನಮಃ । ಓಂ ಅಜಿರಾಪ್ರಭವೇ ನಮಃ ।
ಓಂ ವೈಶ್ವಾನರಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ನರ್ಯಾಪಸೇ ನಮಃ ।
ಓಂ ಪಂಙ್ಕ್ತಿರಾಧಸೇ ನಮಃ । ಓಂ ವಿಸರ್ಪಿಣೇ ನಮಃ ।
ಓಂ ಯಜ್ಞೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ । ಗಂಧಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತಾನ್ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ।

(ಹೋಮಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ಎಂಟು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸಿ ಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ಹೂವು ಗಂಧಾದಿಗಳಿಂದ ಸಮರ್ಪಿಸುವುದು.)

ಅಗ್ನಿಂ ಪ್ರಜ್ವಲಿತಂ ವಂದೇ ಜಾತವೇದಂ ಹುತಾಶನಂ ।
ಸುವರ್ಣವರ್ಣಮನಲಂ ಸಮಿದ್ಧಂ ವಿಶ್ವತೋಮುಖಂ ।

ಓಂ ಚತ್ವಾರಿ ಶೃಂಗಾ ತ್ರಯೋ ಅಸ್ಯ ಪಾದಾ ದ್ವೇಶೀರ್ಷೇ ಸಪ್ತಹಸ್ತಾಸೋ ಅಸ್ಯ । ತ್ರಿಧಾ ಬದ್ಧೋ ವೃಷಭೋರೋರವೀತಿ ಮಹೋ ದೇವೋ ಮರ್ತ್ಯಾಗ್‌ಂ ಆವಿವೇಶ ಸ್ವಾಹಾ ।

ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ ನಮಮ । ಇತಿ ಮನಸಾ ಹುತ್ವಾ ।

(ನಾಲ್ಕು ಸ್ವಾಹಾ ಕೋಲನ್ನು ಹೋಮಿಸುವುದು) ಎರಡು ಬಾಳೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ನವನ್ನು ತಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಪಿತುಃ (ಮಾತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾಃ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಇದಮನ್ನಂ ಹೋಮಾರ್ಥಂ ಹವಿರಿದಮುದ್ಧ್ರಿಯತೇ । ಅಗ್ನೌ ಚ ಕ್ರಿಯತೇ । ಕಾಮಮುದ್ಧ್ರಿಯತಾಂ । ಕಾಮಮಗ್ನೌ ಚ ಕ್ರಿಯತಾಂ ।

ಆಹುತಿ ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಅಭಿಘಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಓಂ ಪುರೂರವಸಂಜ್ಞಕೇಭ್ಯೋ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ।

ಪುರೂರವಸಂಜ್ಞಕೇಭ್ಯೋ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥

ಓಂ ಆರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕೇಭ್ಯೋ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ ।

ಆರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕೇಭ್ಯೋ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥

ಹೀಗೆ ಎರಡು ಸಲ ಅನ್ನವನ್ನು ಆಹುತಿ ಮಾಡುವುದು. ಪುನಃ

ಓಂ ಭೂಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಅಗ್ನಯಂ ಇದಂ ನ ಮಮ ।

ಓಂ ಭುವಃ ಸ್ವಾಹಾ । ವಾಯವ ಇದಂ ನ ಮಮ ।

ಓಗ್‌ಂ ಸುವಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಸೂರ್ಯಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ।

ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಪ್ರಜಾಪತಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ।

(ಹೀಗೆ ಆರು ಬಾರಿ ಚರ್ವಾಹುತಿ ಮಾಡಬೇಕು.)

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ಪಿತುಃ (ಮಾತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪಿತೃಪಿತಾಮಹ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ । (ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ) ಇದಮನ್ನಂ ಹೋಮಾರ್ಥಂ ಕವ್ಯಮಿದಮುದ್ಧ್ರಿಯತೇ ಅಗ್ನೌ ಚ ಕ್ರಿಯತೇ । ಕಾಮಮುದ್ಧ್ರಿಯತಾಂ । ಕಾಮ ಮಗ್ನೌ ಚ ಕ್ರಿಯತಾಂ ।

(ಎರಡನೇ ಎಲೆಯ ಚರುವಿಗೆ ಅಭಿಘಾರ.)

ಓಂ ಸೋಮಾಯ ಪಿತೃಪೀತಾಯ ಸ್ವಧಾನಮ ಸ್ವಾಹಾ ।
ಸೋಮಾಯ ಪಿತೃಪೀತಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ॥
ಓಂ ಯಮಾಯಾಂಗಿರಸ್ವತೇ ಪಿತೃಮತೇ ಸ್ವಧಾನಮ ಸ್ವಾಹಾ ।
ಯಮಾಯಾಂಗಿರಸ್ವತೇ ಪಿತೃಮತ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥
ಓಂ ಅಗ್ನಯೇ ಕವ್ಯವಾಹನಾಯ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತೇ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ ।
ಅಗ್ನಯೇ ಕವ್ಯವಾಹನಾಯ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃತ ಇದಂ ನ ಮಮ ॥
ಉಪವೀತೀ ।

ಓಂ ಭೂಃ ಸ್ವಾಹಾ .... (ಇತ್ಯಾದಿ ನಾಲ್ಕು ಆಹುತಿಗಳು. ಒಟ್ಟು ಏಳು ಆಹುತಿಗಳು)

ಓಂ ಸ್ವಾಹಾ ಜುಷಸ್ವನಃ ....ಸೂರ್ಯಸ್ಯ (ಹೋಮಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಹಾ ಕೋಲು ಹಾಕುವುದು.)

ಅದಿತೇನ್ವಮಗ್ಂಸ್ಥಾಃ । ಅನುಮತೇನ್ವಮಗ್ಂಸ್ಥಾಃ । ಸರಸ್ವತೇನ್ವ ಮಗ್ಂಸ್ಥಾಃ ದೇವ ಸವಿತಃ ಪ್ರಾಸಾವೀಃ ।

ಮೊದಲಿನಂತೆ ನೀರು ಸುತ್ತು ಕಟ್ಟುವುದು. (ಪರ್ಯುಕ್ಷಿಸುವುದು.)

ಓಂ ಯತ್ತೇ ಅಗ್ನೇ ತೇಜಸ್ತೇ ನಾಹಂ ತೇಜಸ್ವೀ ಭೂಯಾಸಂ ।

ಓಂ ಯತ್ತೇ ಅಗ್ನೇ ವರ್ಚಸ್ತೇನಾಹಂ ವರ್ಚಸ್ವೀ ಭೂಯಾಸಂ ।

ಓಂ ಯತ್ತೇ ಅಗ್ನೇ ಹರಸ್ತೇನಾಹಂ ಹರಸ್ವೀ ಭೂಯಾಸಂ ।

ಓಂ ಮಯಿ ಮೇಧಾಂ ಮಯಿ ಪ್ರಜಾಂ ಮಯ್ಯಗ್ನಿಸ್ತೇಜೋ ದಧಾತು ।

ಓಂ ಮಯಿ ಮೇಧಾಂ ಮಯಿ ಪ್ರಜಾಂ ಮಯೀಂದ್ರ ಇಂದ್ರಿಯಂ ದಧಾತು ।

ಓಂ ಮಯಿ ಮೇಧಾಂ ಮಯಿ ಪ್ರಜಾಂ ಮಯಿ ಸೂರ್ಯೋಭ್ರಾಜೋ ದಧಾತು ।

ಓಂ ಮಾನಸ್ತೋಕೇ ತನಯೇ ಮಾಸ ಆಯುಷಿ ಮಾನೋ ಗೋಷು ಮಾನೋ ಅಶ್ವೇಷು ರೀರಿಷಃ । ವೀರಾನ್ಮಾನೋ ರುದ್ರಭಾಮಿತೋಽವಧೀರ್ಹವಿಷ್ಮಂತೋ ನಮಸಾ ವಿಧೇಮ ತೇ ।

(ಹೋಮದ ಭಸ್ಮವನ್ನು ಓಜೋಸಿ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು) ಇದು ಪಿಂಡಕ್ಕೆ ಲೇಪಿಸುವುದು. (ಇದು ರೂಢಿ)

ಯಸ್ಯ ಸ್ಮೃತ್ಯಾ ಚ ನಾಮೋಕ್ತ್ಯಾ ಪೂಜಾಯಜ್ಞಕ್ರಿಯಾದಿಷು ।
ನ್ಯೂನಂ ಸಂಪೂರ್ಣತಾಂ ಯಾತಿ ಸದ್ಯೋ ವಂದೇ ತಮಚ್ಯುತಂ ॥

ಅನೇನ ಪಚನಾಗ್ನಿಹೋಮಕರ್ಮಣಾ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ ।

ಗಚ್ಛ ಗಚ್ಛ ಸುರಶ್ರೇಷ್ಠ ಸ್ವಸ್ಥಾನಂ ಪರಮೇಶ್ವರ ।
ಯತ್ರ ಬ್ರಹ್ಮಾದಯೋ ದೇವಾಃ ತತ್ರ ಗಚ್ಛ ಹುತಾಶನ ॥

ಆವಾಹಿತಂ ಯಜ್ಞೇಶ್ವರಂ ಯಥಾಸ್ಥಾನಮುದ್ವಾಸಯಾಮಿ ।

ಒಂದು ಪಿಂಡದ ಶ್ರಾದ್ಧಕ್ಕೆ ಅನ್ನಪೂಜಾ ಪದ್ಧತಿ

ಚತುರ್ದಿಕ್ಷು ಪುಷ್ಪಾದಿಭಿಃ ಅನ್ನಪಾತ್ರಮಲಂಕೃತ್ಯ ।
ಅಪವಿತ್ರಃ ಪವಿತ್ರೋ ವಾ ಸರ್ವಾವಸ್ಥಾಂ ಗತೋಽಪಿ ವಾ ।
ಯಃ ಸ್ಮರೇತ್ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಂ ಸ ಬಾಹ್ಯಭ್ಯಂತರಃ ಶುಚಿಃ ॥

(ಅನ್ನದ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ತಂದಿಟ್ಟು ಗಾಯತ್ರಿಯಿಂದ ನೀರು ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ ನಾರಾಯಣ ಧ್ಯಾನದಿಂದ ಪೂಜಿಸಬೇಕು.)

ಓಂ ಅನ್ನಾಯ ನಮಃ । ಓಂ ಅನ್ನಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ ।
ಓಂ ದೇವಾನ್ನಾಯ ನಮಃ । ದಿವ್ಯಾನ್ನಾಯ ನಮಃ ।
ಓಂ ಹವ್ಯಕವ್ಯಾತ್ಮನೇ ನಮಃ । ಅಮೃತಸ್ವರೂಪಿಣೇ ನಮಃ ।
ಓಂ ಶಾಲ್ಯನ್ನಾಯ ನಮಃ । ಅಮೃತಕುಂಭಾಯ ನಮಃ ।
ಓಂ ಪೂರ್ಣಕುಂಭಾಯ ನಮಃ । ಅನ್ನಪೂರ್ಣಾಪರಮೇಶ್ವರ್ಯೈ ನಮಃ ।

ಅನ್ನಮೇವೋ ಯತೋ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಅನ್ನಮೇವೋ ಜನಾರ್ದನಃ ।
ಅನ್ನಂ ಪರ್ವತರೂಪೇಣ ತ್ರಾಹಿ ಮಾಂ ಪರಮೇಶ್ವರಿ ॥

ಅನ್ನಪೂರ್ಣಪರಮೇಶ್ವರ್ಯೈ ನಮಃ । ಘೃತಂ ನಿವೇದಯಾಮಿ । ಅಭಿಘಾರ್ಯ ಆದಾಯ ದಕ್ಷಿಣಕರೇಣ ಸುವರ್ಣದರ್ವೀಂ ದುಗ್ಧಾನ್ನಪೂರ್ಣಮಿತರೇಣ ಚ ರತ್ನಪಾತ್ರಂ ।

ಭಿಕ್ಷಾಪ್ರದಾನನಿರತಾಂ ನವಹೇಮವರ್ಣಾಂ ।
ಅಂಬಾಂ ಭಜೇ ಕನಕಭೂಷಣ ಮಾಲ್ಯಶೋಭಾಂ ॥

ಅನ್ನಪೂರ್ಣಪರಮೇಶ್ವರ್ಯೈ ನಮಃ । ಸರ್ವೋಪಚಾರ ಪೂಜಾಃ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ।

ಅಥ ಪಾತ್ರಾಸಾದನಾದಿ ಮಂಡಲಾದ್ಯರ್ಚನಂ ಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯೇ । ಭೋಜನಸ್ಥಾನೇ ಗೋಮಯೇನೋಪಲಿಪ್ಯ । ದೇವಾನಾಂ ಚತುರಸ್ರಂ । ಪಿತೄಣಾಂ ವೃತ್ತಮಂಡಲಂ ಕೃತ್ವಾ । ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರಾನ್ ದರ್ಭಾನ್ನಿಧಾಯ । ತೇಷು ಭೋಜನಪಾತ್ರಾಣಿ ನಿಧಾಯ । ವಿಶ್ವೇ ನಮಃ । ಸುವರ್ಣಮಯಂ ಪಾತ್ರಂ ಕಲ್ಪಯಾಮಿ ।

ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಸುವರ್ಣಮಯಂ ಪಾತ್ರಂ ಕಲ್ಪಯಾಮಿ । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ।

ಪಿತೃಪಿತಾಮಹ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ (ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ) ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ರಜತಮಯಂ ಪಾತ್ರಂ ಕಲ್ಪಯಾಮಿ । ಇತಿ ಕಲ್ಪಯಿತ್ವಾ । ಉಪವೀತೀ

ಅಭಿಘಾರ್ಯ । ಆಜ್ಯಶೇಷಂ ಹವಿಶ್ಶೇಷಂ ಚ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಭೋಜನಪಾತ್ರೇಷು ಕಿಂಚಿನ್ನಿಧಾಯ ।

ಅನ್ನಸೂಪಘೃತಪಾಯಸಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯಾದಿಕಂ ಸರ್ವಂ ದೇವಪೂರ್ವಂ ಪರಿವಿಷ್ಯ । ದೇವಪಾತ್ರಸ್ಥಮನ್ನಂ ಉತ್ತರಾಗ್ರೈಃ ದರ್ಭೈಃ ಪ್ರಚ್ಛಾದ್ಯ ಪಿತೃಪಾತ್ರಸ್ಥಮನ್ನಂ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರೈಃ ದರ್ಭೈಃ ಪ್ರಚ್ಛಾದ್ಯ ।

(ಭೋಜನಸ್ಥಳವನ್ನು ಗೋಮಯ ಹಾಕಿ ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಿ ಗದಾಧರನಿಗೂ ವಿಶ್ವೇದೇವರಿಗೂ ಚತುರಸ್ರಮಂಡಲ, ಪಿತೃವಿನ ಎದುರು ವೃತ್ತಮಂಡಲ ರಚಿಸಿ ಊಟದ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಇಡತಕ್ಕದ್ದು.)

ಎಲೆಗಳಿಗೆ ಅಭಿಘಾರ ಮಾಡಿ ಹೋಮದ ಶೇಷವಾದ ಹವ್ಯಕವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹವ್ಯವನ್ನು ವಿಶ್ವೇದೇವರ ಭೋಜನಪಾತ್ರಕ್ಕೂ, ಕವ್ಯವನ್ನು ಪಿತೃಗಳ ಭೋಜನಪಾತ್ರಕ್ಕೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಡಿಸಬೇಕು. ಅನ್ನದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ದೇವರನ್ನು ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬಡಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ದರ್ಭೆಗಳಿಂದ ಅನ್ನಾದಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕು. ವಿಶ್ವೇದೇವರ ಎದುರು ಕುಳಿತು ಕೈಗಳಿಂದ ಅನ್ನದ ಎಲೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಓಂ ಪೃಥಿವೀತೇ ಪಾತ್ರಂ ದ್ಯೌರಪಿಧಾನಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ಮುಖೇ ಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ತ್ವಾ ವಿದ್ಯಾವತಾಂ ಪ್ರಾಣಾಪಾನಯೋರ್ಜುಹೋಮ್ಯಕ್ಷಿತಮಸಿಮಾ । ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾನಾಂ ವಿಶ್ವೇಷಾಂ ದೇವಾನಾಂ ಕ್ಷೇಷ್ಟಾಃ ।

ಪ್ರಚ್ಛಾದನ ದರ್ಭೆಯನ್ನು ಅನ್ನದಿಂದ ಎತ್ತಿ ಬದಿಗಿರಿಸುವುದು.

ಅಮುತ್ರಾಮುಷ್ಮಿನ್ ಲೋಕೇ । ತೂಷ್ಣೀಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಪರಿಷಿಂಚ್ಯ ।

ಮಂತ್ರರಹಿತವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಭೋಜನಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೀಕರಿಸಬೇಕು. ಪರಿಷೇಕಿಸಬೇಕು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ಅಂಗುಷ್ಠೇನಾನಖೇನ ಪ್ರಕ್ಷಾಳಿತೇನಾನ್ನಮಭಿಮೃಶತಿ । ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕೇಭ್ಯೋ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಾಹಾ । ಇದಂ ವೋಽನ್ನಂ । ಅಸ್ತ್ವನ್ನಂ ಇತಿ ಪ್ರತಿವಚನಂ ।

ವಿಶ್ವೇದೇವರ ಸುಪ್ರಕ್ಷಾಳಿತವಾದ ಹೆಬ್ಬೆರಳಿನಿಂದ ನಖವಿರಹಿತವಾಗಿ ಅನ್ನಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡಬೇಕು. (ಅನ್ನಾಭಿಮರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕು.)

ಓಂ ಇದಂ ವಿಷ್ಣುರ್ವಿಚಕ್ರಮೇ ತ್ರೇಧಾ ನಿದಧೇ ಪದಂ। ಸಮೂಢಮಸ್ಯ ಪಾಗ್ಂ ಸುರೇ। ಏತದ್ವಃ ಸರ್ವಾಗ್ಂ ಸಪರಿಕರಂ ಚ । ವಿಪ್ರಹಸ್ತೇ ಜಲಂ ದತ್ವಾ । ಕುಶಪುಷ್ಪಜಲಾನ್ಯಾದಾಯ।
(ವಿಶ್ವೇದೇವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಕೊಟ್ಟು ತಾನು ದರ್ಭೆ ತುಲಸಿ ಅಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು)

ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ದೇವತಾ ಇದಮನ್ನಂ ಹವ್ಯಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯಾಹವನೀಯಾರ್ಥೇ ಪರಿವಿಷ್ಟಂ ಪರಿವೇಕ್ಷ್ಯಮಾಣಂ ಚ ಆತೃಪ್ತೇರೇತತ್ಸರ್ವಮಿಯಂ ಭೂಮಿರ್ಗಯಾ ಅಯಂ ಭೋಕ್ತಾ ಗದಾಧರಃ । ಅನ್ನಂ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ ಅಹಂ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ ಭೋಕ್ತಾ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ ಸರ್ವಂ ಖಲ್ವಿದಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಅಕ್ಷಯ್ಯವಟಚ್ಛಾಯೇಯಂ ಸುವರ್ಣಮಯ ಪಾತ್ರಸ್ಥಿತಮನ್ನಂ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕೇಭ್ಯೋ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋದೇವೇಭ್ಯಃ ಇದಮಿದಮನ್ನಮಮೃತ ರೂಪಮಾತೃಪ್ತೇರ್ದತ್ತಂ ದಾಸ್ಯಮಾನಂ ಚ ಸ್ವಾಹಾ ಹವ್ಯಂ ನ ಮಮ। ಗಯಾಯಾಂ ಶ್ರೀರುದ್ರಪಾದಾದಿ ಸಮಸ್ತಪಾದೇಷು ದತ್ತಮಸ್ತು ಭೂಮೌ ಜಲಂ ನಿನೀಯ। ಗದಾಧರಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ। ಸುಪ್ರೀಯತಾಂ ಗದಾಧರಃ। ಇತಿ ಪ್ರತಿವಚನಂ।
(ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದ ಹೂಗಂಧಾಕ್ಷತೆಗೆ ನೀರುಹಾಕಿ ವಿಶ್ವೇದೇವರ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದಾಗ ವಿಶ್ವೇದೇವನು ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ನೀರನ್ನು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಜತೆಗೂಡಿಸಬೇಕು.)

ಓಂ ಯೇ ದೇವಾ ದಿವ್ಯೇಕಾದಶಸ್ಥ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಮಧ್ಯೇಕಾ ದಶಸ್ಥಾಪ್ಸುಷದೋ ಮಹಿನ್ಯೈಕಾದಶಸ್ಥ ತೇ ದೇವಾ ಯಜ್ಞಮಿಮಂ ಜುಷಧ್ವಂ।

ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಯಥಾಸುಖಂ ಜುಷಧ್ವಂ। ಜುಷಾವಹೈ। ವಾಮಜಾನಂ ಭೂಮೌನಿಧಾಯ ದಕ್ಷಿಣಮುದ್ಧೃತ್ಯ। ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖ ಉಪವಿಶ್ಯ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಪಿತೃಪಾತ್ರಂ ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ತಿಲೋದಕೇನ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ।
(ಪಿತೃಗಳ ಭೋಜನಪಾತ್ರವನ್ನು ಗಾಯತ್ರಿಯಿಂದ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಬೇಕು.)

ಓಂ ಭೂರ್ಭುವವಸ್ಸುವಃ ಪೃಥಿವ್ಯಂತರಿಕ್ಷಂ ದ್ಯಾಃ ಸಮಂತಸ್ಯತೇ ।

ಅಗ್ನಿರುಪದ್ರಷ್ಟಾ । ವಾಯುರುಪಶ್ರೋತಾ । ಆದಿತ್ಯೋನುಖ್ಯಾತಾ ।

ಋಗ್ಯಜುಸ್ಸಾಮಾನಿ ತೇ ಮಹಿಮಾ । ದತ್ತಸ್ಯಾ ಪ್ರಮಾದಾಯ ।

ಓಮಿತ್ಯಪಸವ್ಯಂ ಪರಿಷಿಚ್ಯ । ಪಾಣಿಭ್ಯಾಂ ಪಾತ್ರಮಭಿಮೃಶ್ಯತಿ ।

(ಓಂ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಅಪಸವ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಷೇಚಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಭೋಜನಪಾತ್ರವನ್ನು ಈ ಮುಂದಿನ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಅಭಿಮರ್ಶಿಸಬೇಕು.)

ಓಂ ಪೃಥಿವೀತೇ ಪಾತ್ರಂ ದ್ಯೌರಪಿಧಾನಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ......ಅಕ್ಷಿತ ಮಸಿಮಾ।

ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನಾಂ ಕ್ಷೇಷ್ಯಾಃ । (ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹೀನಾಂ ಕ್ಷೇಷ್ಯಾಃ) ಅಮುತ್ರಾಮುಷ್ಮಿನ್ ಲೋಕೇ । ಅಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ಅಂಗುಷ್ಠೇನಾನಖೇನ ಪ್ರಕ್ಷಾಲಿತೇನಾನ್ನಮಭಿಮೃಶತಿ ।

ಓಂ ಇದಂ ವಿಷ್ಣುರ್ವಿಚಕ್ರಮೇ ತ್ರೇಧಾ ನಿದಧೇ ಪದಂ । ಸಮೂಢಮಸ್ಯ ಪಾಗ್ಂಸುರೇ ।

ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ (ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ) ಇದಂ ವೋನ್ನಂ । ಅಸ್ತ್ವನ್ನಂ ।

(ಪಿತೃಗಳಿಂದ ಅನ್ನ ಮುಟ್ಟಿಸಬೇಕು.)

ಏತದ್ವಃ ಸರ್ವಗ್ಂ ಸಪರಿಕರಂ ಚ ವಿಪ್ರಹಸ್ತೇ ಜಲಂ ದತ್ವಾ ।

(ಪಿತೃಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿಸಿ)

ಕುಶಪುಷ್ಪತಿಲಾನಾದಾಯ ।

(ತಾನು ದರ್ಭೆ, ತುಳಸಿ, ಎಳ್ಳು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು)

ಪಿತರೋ ದೇವತಾ ಇದಮನ್ನಂ (ಮಾತರೋದೇವತಾ) ಇದಮನ್ನಂ ಕವ್ಯಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯಾಹವನೀಯಾರ್ಥೇ ಪರಿವಿಷ್ಟಂ ಪರಿವೇಕ್ಷ್ಯಮಾಣಂ ಚ ಅತೃಪ್ತೇರೇತತ್ಸರ್ವಮಿಯಂ ಭೂಮಿರ್ಗಯಾ ಅಯಂ ಭೋಕ್ತಾ ಗದಾಧರಃ ಅನ್ನಂ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ ಅಹಂ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ ಭೋಕ್ತಾ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ ಸರ್ವಂ ಖಲ್ವಿದಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಅಕ್ಷಯ್ಯವಟಚ್ಛಾಯೇಯಂ ರಜತಮಯಪಾತ್ರಸ್ಥಿತಮನ್ನಂ ಪಿತೃಪಿತಾಮಹ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ......ಶರ್ಮಭ್ಯಃ ....ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯ ರೂಪೇಭ್ಯಃ (ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಿಭ್ಯಃ ದಾಯೀಭ್ಯಃ ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಭ್ಯಃ) ಇದಮಿದಮನ್ನಮಮೃತರೂಪಮಾತೃಪ್ತೇರ್ದತ್ತಂ ದಾಸ್ಯಮಾನಂ ಚ ಸ್ವಧಾ ಕವ್ಯಂ ನ ಮಮ । ಗಯಾಯಾಂ ಶ್ರೀ ರುದ್ರಾದಿ ಸಮಸ್ತ ಪಾದೇಷು ದತ್ತಮಸ್ತು । ಭೂಮೌ ಜಲಂ ನಿನೀಯ । ಗದಾಧರಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ । ಸುಪ್ರೀಯತಾಂ ಗದಾಧರಃ ।

ಓಂ ಯೇಚೇಹ ಪಿತರೋ ಯೇಚನೇಹಯಾಗ್ಂಶ್ಚ ವಿದ್ಮಯಾಗ್ಂ ಉಚನಪ್ರವಿದ್ಮ । ತ್ವಂ ವೇತ್ಥ ಯದಿತೇ ಜಾತವೇದ ಸ್ವಧಾಭಿರ್ಯಜ್ಞಗ್ಂ ಸುಕೃತಂ ಜುಷಸ್ವ ।

ಪಿತೃಪಿತಾಮಹ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ । (ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಿಹ್ಯಃ) ಯಥಾಸುಖಂ ಜುಷಧ್ವಂ । ಜುಷಾಮಹೈ । ಉಪವೀತೀ ವಿಷ್ಣವೇ ಹವಿರ್ನಿವೇದ್ಯ । ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯಃ ಆಪೋಶನಂ ದತ್ವಾ ।

ಗದಾಧರ ಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯ ಮಾಡಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಪೋಶನಕ್ಕೆ ನೀರು ತುಂಬಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪಿಂಡದ ಕ್ರಮ

ಹಸ್ತೋದಕದ ವರೆಗೆ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಅನ್ನಪೂಜೆ ಆದ ಮೇಲೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಬಡಿಸಿದ ನಂತರ ದೇವರಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯ ಮಾಡಿ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಎಡಭಾಗ ನಮ್ಮ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚೌಕ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಮಂಡಲ ಮಾಡಬೇಕು. ಎರಡು ದರ್ಭೆ ಹೂ ಗಂಧ ಅಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಚೌಕಮಂಡಲದಲ್ಲಿಯೂ ಮೂರು ದರ್ಭೆ ಹೂ ಗಂಧ ಎಳ್ಳುನೀರು ಹಾಕಿ ವೃತ್ತಮಂಡಲದಲ್ಲಿಯೂ ಇಡಬೇಕು.

ವಿಶ್ವೇದೇವಾದೇವತಾ ಇದಮನ್ನಂ...ಗದಾಧರಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ಪಿತರೋ ದೇವತಾ ಇದಮನ್ನಂ ಕವ್ಯಂ...ಗದಾಧರಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ । ಸುಪ್ರೀಯತಾಂ ಗದಾಧರಃ ।

ದೇವತಾಭ್ಯಃ ಪಿತೃಭ್ಯಶ್ಚ ಮಹಾಯೋಗಿಭ್ಯ ಏವ ಚ ।
ನಮಃ ಸ್ವಧಾಯ್ಯೆ ಸ್ವಾಹಾಯ್ಯೆ ನಿತ್ಯಮೇವ ನಮೋ ನಮಃ ॥

ಓಂ ಮಧುವಾತಾ ಋತಾಯತೇ.......ಭವಂತು ನಃ ।

ಏಕೋ ವಿಷ್ಣುರ್ಮಹದ್ಭೂತಂ ಪೃಥಗ್ಭೂತಾನ್ಯನೇಕಶಃ ।
ತ್ರೀನ್ ಲೋಕಾನ್ ವ್ಯಾಪ್ಯ ಭೂತಾತ್ಮಾ ಭುಙ್ಕ್ತೇ ವಿಶ್ವಭುಗವ್ಯಯಃ ॥
ಬ್ರಹ್ಮಾರ್ಪಣಂ ಬ್ರಹ್ಮಹವಿಃ ಬ್ರಹ್ಮಾಗ್ನೌ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಹುತಂ ।
ಬ್ರಹ್ಮೈವ ತೇನ ಗಂತವ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮಕರ್ಮ ಸಮಾಧಿನಾ ॥

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ । ಅನೇನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಭೋಜನೇನ ಭಗವಾನ್ ಸರ್ವಾತ್ಮಕಃ ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹರೂಪೀ ಗದಾಧರಃ ಶ್ರೀ ಮಹಾವಿಷ್ಣುಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ । ಇತಿ ಕುಶತಿಲೋದಕಂ ಭೂಮೌ ನಿನೀಯ ।
(ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ತೃಗಳು ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದರೂ ಹಿರಿಯ ಕರ್ತೃವು ಮಾತ್ರ ಆಪೋಶನಕ್ಕೆ ನೀರು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.)

ದರ್ಭೆ, ತುಳಸಿ, ಎಳ್ಳು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಲಭಾಗದಿಂದ ಹೆಂಡತಿಯಿಂದ ನೀರು ಹಾಕಿಸಿ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಇಡತಕ್ಕದ್ದು.
ಉಪವೀತೀ ।

ಓಂ ತತ್ಸದಮೃತಮಸ್ತು । ಅಮೃತೋಪಸ್ತರಣಮಸಿ ಸ್ವಾಹಾ ॥
(ಕರ್ತೃಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು.)

ಇತಿ ಜಲಂ ಪ್ರಾಶಯೇತ್ ।

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ತು ಸವ್ಯೇನ ಪಾಣಿನಾ ಪಾತ್ರಮಮುಂಚತಃ ।

ಮೌನೀ ಪಾದಾಭ್ಯಾಂ ಭೂಮಿಂ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ಪಾದೇನ ವಾ ಶಬ್ದಂ ಅಕುರ್ವಂತೋ ಭುಂಜೀಯುಃ । ಭುಂಜಾವಾನ್ ಸಮೀಕ್ಷತೇ ಶ್ರದ್ಧಾಯಾಮಿತಿ ಪಂಚಭಿಃ ।

ಓಂ ಶ್ರದ್ಧಾಯಾಂ ಪ್ರಾಣೇ ನಿವಿಷ್ಟೋಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಶಿವೋಮಾ ವಿಶಾ ಪ್ರದಾಹಾಯ । ಪ್ರಾಣಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಪ್ರಾಣಾಯೇದಂ ನ ಮಮ । ಓಂ ಶ್ರದ್ಧಾಯಾಮಪಾನೇ ನಿವಿಷ್ಟೋಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಶಿವೋಮಾ ವಿಶಾ ಪ್ರದಾಹಾಯ । ಅಪಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ। ಅಪಾನಾಯೇದಂ...। ಓಂ ಶ್ರದ್ಧಾಯಾಂ ವ್ಯಾನೇ ನಿವಿಷ್ಟೋಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಶಿವೋಮಾ ವಿಶಾ ಪ್ರದಾಹಾಯ । ವ್ಯಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ವ್ಯಾನಾಯೇದಂ ನ ಮಮ । ಓಂ ಶ್ರದ್ಧಾಯಾಮುದಾನೇ ನಿವಿಷ್ಟೋಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಶಿವೋಮಾ ವಿಶಾ ಪ್ರದಾಹಾಯ । ಉದಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಉದಾನಾಯೇದಂ ನ ಮಮ । ಓಂ ಶ್ರದ್ಧಾಯಾಗ್ಂ ಸಮಾನೇ ನಿವಿಷ್ಟೋಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಶಿವೋಮಾ ವಿಶಾ ಪ್ರದಾಹಾಯ । ಸಮಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ । ಸಮಾನಾಯೇದಂ ನ ಮಮ । ಬ್ರಹ್ಮಣಿಮ ಆತ್ಮಾಮೃತತ್ವಾಯ ॥ ಇತ್ಯಾತ್ಮಾನಂ ಪರ್ಯಾವರ್ತತೇ । ಅತ ಊರ್ಧ್ವಂ ಭುಂಜಾನಾನ್ ಸಮೀಕ್ಷತೇ ।

ಉಪವೀತೀ

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಅಮೃತೋಪಸ್ತರಣಮಸಿ ಎಂದಾಗ ಆಪೋಶನ ತೆಕ್ಕೊಂಡು ಮುಂಚಿನ ಶ್ರದ್ಧಾಯಾಮಿತಿ ಐದು ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಣಾಹುತಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಎಡಗೈಯಿಂದ ಬಾಳೆಯನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಮಾಡುತ್ತಾ ಯಾವ ಶಬ್ದವನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಮೌನವಾಗಿ ಊಟಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರಾಣಾಹುತಿ ಮುಗಿಯುವ ತನಕ ಕರ್ತೃಗಳೆಲ್ಲರೂ ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಬೇಕು.

ಅಪೇಕ್ಷಿತಂ ಯಾಚಿತವ್ಯಂ ತ್ಯಾಜ್ಯಂ ಚೈವಾನಪೇಕ್ಷಿತಂ ।
ಉಪವಿಶ್ಯ ಸುಖೇನೈವ ಭೋಕ್ತವ್ಯಂ ಸ್ವಸ್ಥಮಾನಸ್ಯೈಃ ॥

ಸ್ವಾಮಿನಃ ಕಾಲವಿಲಂಬೋ ಜಾತಃ ಶನೈಶ್ಶನೈರ್ಭುಜ್ಯತಾಂ। ರಾಕ್ಷೋಘ್ನ ನೈಋಋತ ಪೈತೃಕ ವೈಷ್ಣವಾನಿ ಚ ಅನ್ನಸೂಕ್ತಂ ಶ್ರಾವಯಿಷ್ಯೇ। ಸುಶ್ರಾವಯ।

ಓಂ ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮೋ ಅಸ್ತ್ವಗ್ನಯೇ ನಮಃ ಪೃಥಿವ್ಯೈ ನಮ ಓಷಧಿಭ್ಯಃ। ನಮೋ ವಾಚೇ ನಮೋ ವಾಚಸ್ಪತಯೇ ನಮೋ ವಿಷ್ಣವೇ ಬೃಹತೇ ಕರೋಮಿ।

ಓಂ ಓದನ ಮುದ್ಬ್ರುವತೇ। ಪರಮೇಷ್ಠೀ ವಾ ಏಷಃ। ಯದೋದನ। ಪರಮಾಮೇವೈನಗ್ಂ ಶ್ರಿಯಂ ಗಮಯತಿ। ಯಂತು ನದಯೋ ವರ್ಷಂತು ಪರ್ಜನ್ಯಾಃ। ಸುಪಿಪ್ಪಲಾ ಓಷಧಯೋ ಭವಂತು। ಅನ್ನವತಾಮೋದನವತಾಮಾ ಮಿಕ್ಷವತಾಂ। ಏಷಾಗ್ಂ ರಾಜಾ ಭೂಯಾಸಂ।

ಅಥ ತೃಪ್ತೇಷು ತೇಷು ಪಾತ್ರಾಂತರೇಣಾನ್ನಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ। ಜಲಪಾತ್ರಮಾದಾಯ। ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಮದ್ಗೃಹೇ ಕೃತಾನ್ನಶಾಕಪಾಕಾದಿಷು ಯದಪೇಕ್ಷಿತಂ ತದ್ಯಾಚನೀಯಂ। ನಿರಪೇಕ್ಷೇತ್ಯುಕ್ತೇ। ತೃಪ್ತಾಸ್ಥಃ ಇತಿ ಪೃಚ್ಛೇತ್। ತೃಪ್ತಾಸ್ಮಃ ಇತಿ ಸಂಪನ್ನಂ। ಸುಸಂಪನ್ನಂ। ಇತಿ ವಿಶ್ವೇದೇವಪುರತಃ ಅನ್ನಂ ನಿಧಾಯ। ಪುನಃ ಪಾತ್ರಾಂತರೇಣ ಅನ್ನಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ। ಪಿತೃಪಿತಾಮಹ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ (ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ) ಮದ್ಗೃಹೇ ಕೃತಾನ್ನ ಶಾಕಪಾಕಾದಿಷು ಯದಪೇಕ್ಷಿತಂ ತದ್ಯಾಚನೀಯಂ। ನಿರಪೇಕ್ಷೇತ್ಯುಕ್ತೇ। ತೃಪಾಸ್ಥಃ ಇತಿ ಪೃಚ್ಛೇತ್। ತೃಪ್ತಾಸ್ಮಃ। ಇತಿ ಪ್ರತಿವಚನಂ। ಮಧುವಾತಾ ಋತಾ........ಭವಂತು ನಃ। ಮಧು ಮಧು ಮಧು। ಸಂಪನ್ನಂ। ಸುಸಂಪನ್ನಂ।

(ಎಡಗೈಯಲ್ಲಿ ಜಲಪಾತ್ರ ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ ಅನ್ನಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ತೆಕ್ಕೊಂಡು ವಿಶ್ವೇದೇವರಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಯಾಯಿತೇ ಎಂದು ಕೇಳಿ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿಯಾಗಿ ಪಿತೃಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಬೇಕು.)

ಮಮ ವಂಶಕುಲೇ ಜಾತಾ ದಾಸಾದಾಸ್ಯೋಽನ್ನಕಾಂಕ್ಷಿಣಃ।
ತೇ ಸರ್ವೇ ತೃಪ್ತಿಮಾಯಾಂತು ಭುಕ್ತಶೇಷೇಣ ಭೂತಲೇ ॥

ಇತಿ ಉಚ್ಛಿಷ್ಟಶೇಷಂ ಭೂಮೌ ನಿಧಾಯ। ವಿಷ್ಣವೇ ನೈವೇದ್ಯಮುದ್ವಾಸ್ಯ। ಅಮೃತಾಪಿಧಾನಮಸಿ। ಇತ್ಯುತ್ತರಾಪೋಶನಂ ದತ್ವಾ। ತತ್ರೈವ ಚಷಕೇ ದ್ವಾದಶ ಗಂಡೂಷೈಃ ಮುಖಂ ಶೋಧಯಿತ್ವಾ। ಹಸ್ತಪಾದೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ ಗಂಧಯುಕ್ತ ತುಲಸ್ಯಾ ಹಸ್ತಶುದ್ಧಿಂ ಕೃತ್ವಾ।

ದ್ವಿರಾಚಮ್ಯ । ಸ್ವದಿತಂ । ಸುಸ್ವದಿತಂ । ಅರ್ಘ್ಯಜಲೇನ ಉಭಯತ್ರ ಪೂರ್ವವದರ್ಘ್ಯಂ ದತ್ವಾ।
(ಉತ್ತರಾಪೋಶನವಾದ ಮೇಲೆ ಕೈ ಬಾಯಿಗಳನ್ನು ತೊಳೆದು ಶುದ್ಧವಾದ ನಂತರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಗಂಧ ತುಲಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಪವಿತ್ರೀಕರಿಸಬೇಕು. ಆ ಮೇಲೆ ಆಚಮನ ಮಾಡುವುದು. ನಂತರ ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರದಿಂದ ಹಸ್ತೋದಕ ಕೊಡಬೇಕು.)

ಪುರೂರವಾದ್ರ್ವವ ಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಇದಂ ವಸ್ತ್ರಪ್ತ್ಯರ್ಘ್ಯಮಿದಂ ವಸ್ತ್ರಪ್ತರ್ಘ್ಯಂ । ಅಸ್ತು ತೃಪ್ತಿಃ । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ।

ಪಿತೃಪಿತಾಮಹ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ (ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ) ಇದಂ ವಸ್ತ್ರಪ್ತರ್ಘ್ಯಮಿದಂ ವಸ್ತ್ರಪ್ತ್ಯರ್ಘ್ಯಮಿದಂ ವಸ್ತ್ರಪ್ತ್ಯರ್ಘ್ಯಂ । ಅಸ್ತು ತೃಪ್ತಿಃ। ವಿಶ್ವೇದೇವಸಮೀಪೇ ಉದಙ್ಮುಖ ಉಪವಿಶ್ಯ ।
(ವಿಶ್ವೇದೇವರ ಎದುರು ಉತ್ತರಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಕುಳಿತು)

ಉಪವೀತೀ

ಅಸೋಮಪಾಃ ದೇವಗಣಾಃ ಸನ್ನಿಹಿತಾಃ ಸಂತು । ದೇವಾಗ್ರೇ ಸ್ಥಲದ್ವಯೇ ಕೂರ್ಚೋದಕಂ ದತ್ವಾ । ದರ್ಭದ್ವಯಂ ನಿಧಾಯ ।

ಅಸೋಮಪಾಶ್ಚ ಯೇ ದೇವಾ ಯಜ್ಞಭಾಗವಿವರ್ಜಿತಾಃ ।
ತೇಷಾಮನ್ನಂ ಪ್ರದಾಸ್ಯಾಮಿ ವಿಕಿರಂ ವೈಶ್ವದೇವಿಕಂ ॥

ಸ್ಥಲದ್ವಯೇ ಅನ್ನಂ ನಿಧಾಯ । ಅಸೋಮಪೇಭ್ಯೋ ದೇವಗಣೇಭ್ಯೋ ನಮಃ ಅನೇನ ವಿಕಿರಾನ್ನೇನ ಸ್ವಾಹಾ ನಮಸ್ತೃಪ್ತಿರಸ್ತು । ಅಸ್ತು ತೃಪ್ತಿಃ ।
(ವಿಶ್ವೇದೇವರ ಎದುರು ಎರಡು ದರ್ಭೆ ಇಟ್ಟು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಅನ್ನವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಅಕ್ಷತೆ ನೀರು ಹಾಕಬೇಕು.)

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ । ಪಿತೃಸಮೀಪೇ ದಕ್ಷಿಣಾಮುಖ ಉಪವಿಶ್ಯ । ಉಚ್ಛಿಷ್ಟ ಭಾಜಃ ಪಿತರಃ ಸನ್ನಿಹಿತಾಃ ಸಂತು । ಸ್ಥಲತ್ರಯೇ ಕೂರ್ಚೋದಕಂ ದತ್ವಾ । ದರ್ಭತ್ರಯಂ ನಿಧಾಯ ।

ಅತೀತಕುಲಕೋಟೀನಾಂ ಸಪ್ತದ್ವೀಪನಿವಾಸಿನಾಂ ।
ಪ್ರಾಣಿನಾಮುದಕಂ ದತ್ತಮಕ್ಷಯ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠತು ॥
ಇತಿ ದರ್ಭೇಷು ತಿಲೋದಕಂ ದತ್ವಾ ।

ಯೇಽಗ್ನಿದಗ್ಧಾಃ ಕುಲೇ ಜಾತಾಃ ಯೇನಗ್ನಿದಗ್ಧಾಃ ಕುಲೇ ಮಮ ।
ಭೂಮೌ ದತ್ತೇನ ಪಿಂಡೇನ ತೃಪ್ತಾ ಯಾಂತು ಪರಾಂ ಗತಿಂ ।
ಅಸಂಸ್ಕೃತಪ್ರಮೀತಾ ಯೇ ತ್ಯಾಗಿನ್ಯೋ ಯಾಃ ಕುಲಸ್ತ್ರಿಯಃ ।
ದಾಸ್ಯಾಮಿ ತೇಭ್ಯೋ ವಿಕಿರಮನ್ನಂ ತಾಭ್ಯಶ್ಚ ಪೈತೃಕಂ ॥

ಇತಿ ದರ್ಭೇಷು ಪಿಂಡತ್ರಯಂ ದತ್ವಾ । ದಂಡಾಕಾರೇಣ ಪ್ರಾಗಪವರ್ಗಂ ಅನ್ನಂ ವಿಕೀರ್ಯ । ತಿಲೋದಕಂ ದತ್ವಾ । ದಧಿಮಧ್ವಾಜ್ಯಾನಿ ಗೃಹೀತ್ವಾ ।

ಊರ್ಜಸ್ವತೀ ಸ್ವಧಯಾ ವಂದಮಾನಾಸ್ತಾಂತೇ ಸ್ಯೋನಾಸ್ರವಂತೀಃ । ಊರ್ಜಂ ವಹಂತೀ ಸ್ವಧಮಾದಮಕ್ಷಿತಂ ಕ್ಷೀರಮಮೃತಂ ಘೃತಂ ದಧಿ ಮಧು ಪಯಃ । ವಿಕಿರೇ ಪಂಚಾಮೃತೇನ ತೃಪ್ತಿರಸ್ತು । ಇತಿ ವಿಕಿರೋಪರಿ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ಹಸ್ತೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ। ಉಪವೀತೀ । ಆಚಮ್ಯ ಪವಿತ್ರಂ ಧೃತ್ವಾ । ಪಾತ್ರಾಣಿ ಚಾಲಯಿಷ್ಯೇ । ಚಾಲಯ ।

(ಪಿತೃವಿನ ಎದುರು ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಕೂರ್ಚೆಯಿಂದ ನೀರು ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ ಮೂರು ದರ್ಭೆ ಇಟ್ಟು, ಮೂರು ಸಣ್ಣ ಪಿಂಡ ಹಾಕಿ ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ಜೇನು, ಎಳ್ಳು ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಪಿಂಡದ ಮೇಲೆ ಸುರಿದು ಪವಿತ್ರ ಬದಲಿಸಿ ಆಚಮನ ಮಾಡುವುದು. ಊಟ ಮಾಡಿದ ಎಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಭೂಶುದ್ಧಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.)

ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಸ್ವಸ್ತೀತಿ ಬ್ರೂತ । ಓಂ ಸ್ವಸ್ತಿ । ಅಥ ದೇವೇಷು ದೀರ್ಘಮಾಯುರಸ್ತು । ಅಸ್ತು ದೀರ್ಘಮಾಯುಃ । ಇಮಾ ಆಪಃ । ಸಂತ್ವಾಪಃ ಶಿವಾಃ । ಇಮೇ ವೋ ಗಂಧಾಃ । ಸುಗಂಧಾಃ । ಇಮಾಃ ಸುಮನಸಃ । ಅಸ್ತು ಸೌಮನಸ್ಯಮ್ । ಇಮೇ ವೋಽಕ್ಷತಾಃ । ಅಕ್ಷತಂ ಚಾರಿಷ್ಟಂ ಚಾಸ್ತು । ಇಮಾ ವೋ ದಕ್ಷಿಣಾಃ । ಸ್ವಸ್ತಿ ದಕ್ಷಿಣಾಃ ಪಾಂತು ಬಹುದೇಯಂ ಚಾಸ್ತು । ಇತಿ ತತ್ತದ್ರವ್ಯಾಣಿ ದತ್ವಾ ।

(ವಿಶ್ವೇದೇವರ ಬಲಕೈಗೆ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ನೀರು, ಗಂಧ, ಹೂ, ಅಕ್ಷತೆ, ದಕ್ಷಿಣೆ ಇವಿಷ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಪ್ರತಿವಚನ ಹೇಳಬೇಕು.)

ಏವಮೇವ ಪಿತೃಸ್ಥಾನೇ ದೀರ್ಘಮಾಯುರಸ್ತು ಇತ್ಯಾದಿ ಪಂಚೋಪಚಾರಾನ್ ಕೃತ್ವಾ।
(ವಿಶ್ವೇದೇವರಿಗೆ ಪಂಚೋಪಚಾರ ಮಾಡಿದಂತೆ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿ ಮಾಡಿ ಪಿತೃಗಳಿಗೂ ಪಂಚೋಪಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು.)

ಉಪವೀತೀ

ಪಿತುಃ (ಮಾತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾನಾಂ ವಿಶ್ವೇಷಾಂ ದೇವಾನಾಂ ದತ್ತಂ ಶ್ರಾದ್ಧಮಕ್ಷಯ್ಯಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಅಸ್ತ್ವಕ್ಷಯ್ಯಂ । ಇತಿ ದೇವಹಸ್ತೇ ಜಲಂ ದತ್ವಾ ।
(ವಿಶ್ವೇದೇವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿ ಮಾಡಿ ಪಿತೃಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮೂರು ಆವರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು.)

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ

ಪಿತುಃ (ಮಾತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪಿತೃಪಿತಾಮಹ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನಾಂ ಶರ್ಮಣಾಂ ಗೋತ್ರಾಣಾಂ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಣಾಂ (ದಾಯೀನಾಂ ಗೋತ್ರಾಣಾಂ ರೂಪಾಣಾಂ)ದತ್ತಂ ಶ್ರಾದ್ಧಮಕ್ಷಯ್ಯಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಅಸ್ತ್ವಕ್ಷಯ್ಯಂ । ಇತಿ ತ್ರಿರ್ದತ್ವಾ । ಉಪವೀತೀ ಸ್ವಗೋತ್ರಪ್ರವರಮುಕ್ತ್ವಾ । ಅಭಿವಾದ್ಯ । ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ದೀರ್ಘಮಾಯುರಾಯುಷ್ಮಾನ್ ಭವ ಸೌಮ್ಯ ದೇವದತ್ತಶರ್ಮನ್ ಆದೀರ್ಘಮಾಯುರಸ್ತು । ಏವಮೇವ ಪಿತೄನ್ ಅಭಿವಾದ್ಯ । ಆಶೀರ್ಗೃಹೀತ್ವಾ । ಅಸ್ಮದ್ಗೋತ್ರಂ ವರ್ಧತಾಂ । ಸ್ವಸ್ತಿ ವರ್ಧತಾಂ ತೇ ಗೋತ್ರಂ ।

(ಗೋತ್ರಪ್ರವರವನ್ನು ಹೇಳಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅಭಿವಾದನೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಕೈಗಳಿಂದ ಅಕ್ಷತೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು.)

ವಿಪ್ರಹಸ್ತಾದಕ್ಷತಾನಾದಾಯ । ಅಗ್ನೇರ್ದಕ್ಷಿಣ ಉಪವಿಶ್ಯ ।

(ಗಮನಿಸಬೇಕು) ಒತ್ತೆ ಪಿಂಡದ ಶ್ರಾದ್ಧದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಭೋಜನ ಆದ ಮೇಲೆ ವಿಷ್ಣುವಿನ ನೈವೇದ್ಯ ಉದ್ವಾಸನೆ ಮಾಡಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಉತ್ತರಾಪೋಶನ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೈ, ಮುಖ, ನೆಲ ಶುದ್ಧವಾದ ಮೇಲೆ ಗಂಧ ತುಲಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಆಚಮನ ಮಾಡಿ, ಸ್ವದಿತಂ -ಸುಸ್ವದಿತಂ। ಹಸ್ತೋದಕಂ ಇಷ್ಟು ಆದ ಮೇಲೆ ಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನವೇ ಮಾಡುವುದು.

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ

(ಪಿತೃಗಳ ಎದುರು ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಕುಳಿತು ನೀರಿನಿಂದ ವೃತ್ತಮಂಡಲ ಬರೆಯಬೇಕು. ಪಿಂಡಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಗಂಧ ಮತ್ತು ಎಳ್ಳುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ನಂತರ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿ (64) ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಮಂತ್ರದೊಂದಿಗೆ ವೃತ್ತಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಂಧ ಎಳ್ಳಿನ ಮೇಲೆ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರವಾಗಿ ಹರಡಬೇಕು.)

ಪಿಂಡಸ್ಥಾನೇ ಇಮೇ ದರ್ಭಾಃ । ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರಾನ್ ದರ್ಭಾನ್ ಸಗ್ಂಸ್ತೀರ್ಯ ।

ಓಂ ಸಕೃದಾಚ್ಛಿನ್ನಂ ಬರ್ಹಿರೂರ್ಣಾ ಮೃದು । ಸ್ಯೋನಂ ಪಿತೃಭ್ಯಸ್ತ್ವಾ ಭರಾಮ್ಯಹಂ । ಅಸ್ಮಿನ್ ಸೀದಂತು ಮೇ ಪಿತರಃ ಸೋಮ್ಯಾಃ । ಪಿತಾಮಹಾಃ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಶ್ಚಾನುಗೈಸ್ಸಹ । ತ್ರಿವೃತ್ಪಲಾಶೇ ದರ್ಭಃ ।

ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಪಿತರಃ (ಮಾತರಃ)
ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಪಿತಾಮಹಾಃ (ಪಿತಾಮಹ್ಯಃ)
ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ (ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ)

ಇತಿ ಮಾರ್ಜಯಿತ್ವಾ ।
(ರಸಾಯನವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪಿಂಡಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೆಂಡತಿಯ ಕೈಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಒಂದು ಪಿಂಡವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು)

ಪಿತುಃ (ಮಾತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಏತತ್ತೇ ಅಸ್ಮತ್ ಪಿತಃ (ಮಾತಃ) ರಾಮಶರ್ಮನ್ (ದೇವಕೀದಾಯಿ) ಕಾಶ್ಯಪಗೋತ್ರ (ಗೋತ್ರೇ) ವಸುರೂಪ (ರೂಪೇ) ಯೇಚ ತ್ವಾಮನು (ಯಾಶ್ಚತ್ವಾಮನು)

ಏತೇ ಮಾತಾಮಹಾಃ ಏತೇ ಆಚಾರ್ಯಾಃ ಏತೇ ಗುರವಃ ಏತೇ ಸಖಾಯಃ ಏತೇ ಜ್ಞಾತಯಃ ಏತೇ ಅಮಾತ್ಯಾಃ ಏತೇ ಅಂತೇವಾಸಿನಃ ತೇಷಾಂ ಚ ಪತ್ನ್ಯಃ ತೇಭ್ಯಃ ತಾಭ್ಯಶ್ಚ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । ಅತ್ರ ಪಿತರೋ ಯಥಾಭಾಗಂ ಮಂದಧ್ವಂ ।

ಅಸ್ಮತ್ ಪಿತೃಭ್ಯಃ..... ಶರ್ಮಭ್ಯಃ... ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ ವಸುರೂಪೇಭ್ಯಃ... ।

ಮಾತೃಭ್ಯಃ.....ದಾಯೀಭ್ಯಃ .....ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ ... ವಸುರೂಪಾಭ್ಯಃ..... ಅಯಂ ಪಿಂಡಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । ಇತಿ ಪ್ರಥಮಂ ।

ಅಸ್ಮತ್ ಪಿತುಃ ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ - ಏತತ್ತೇ ಪಿತಾಮಹ (ಪಿತಾಮಹೀ...) ಏತೇ ಮಾತಾಮಹಾಃ.... ಮಂದಧ್ವಂ । ಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ.... ಶರ್ಮಭ್ಯಃ .... ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ .... ರುದ್ರರೂಪೇಭ್ಯಃ (ಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ.... ದಾಯಿಭ್ಯಃ..... ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ.... ರುದ್ರರೂಪಾಭ್ಯಃ) ಅಯಂ ಪಿಂಡಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । ಇತಿ ದ್ವಿತೀಯಂ ।

ಅಸ್ಮತ್ ಪಿತುಃ ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ - ಏತತ್ತೇ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ (ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ) .....ಶರ್ಮನ್ ....ಗೋತ್ರ ....ರೂಪ (....ದಾಯಿ...ಗೋತ್ರೇ...ರೂಪೇ ಯೇಚತ್ವಾಮನು (ಯಾಶ್ಚತ್ವಾಮನು) ...ಏತೇ ಮಾತಾಮಹಾಃ....ಭಾಗಂ ಮಂದಧ್ವಂ । ಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ.... ಶರ್ಮಭ್ಯಃ .... ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ....ಆದಿರೂಪೇಭ್ಯಃ ।

(ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ .... ದಾಯೀಭ್ಯಃ ....ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ ...ಆದಿತ್ಯರೂಪಾಭ್ಯಃ) ಅಯಂ ಪಿಂಡಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । ಇತಿ ತೃತೀಯಂ ।
(ಹೀಗೆ ಮೂರು ಪಿಂಡಗಳನ್ನು ಇಡಬೇಕು.)

ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಪಿತರಃ । ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಪಿತಾಮಹಾಃ । ಮಾರ್ಜಯಂತಾಂ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ । (ಮಾರ್ಜಯಂತಾಃ ಮಾತರಃ ಪಿತಾಮಹ್ಯಃ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ ।) ಇತಿ ಪಿಂಡೇಷುತಿಲೋದಕಂ ದತ್ವಾ ।

ಒತ್ತೆ ಪಿಂಡ ಹಾಕುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ

ಪಿತುಃ (ಮಾತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪಿತೃಪಿತಾಮಹ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಯೇ ಚತ್ವಾಮನು ಏತೇ ಮಾತಾಮಹಾಃ.... ಯಥಾಭಾಗಂ ಮಂದಧ್ವಂ ।

ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ (ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ) ಶರ್ಮಭ್ಯಃ... ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪೇಭ್ಯಃ (ದಾಯೀಭ್ಯಃ ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ ವಸರುದ್ರಾದಿತ್ಯ ರೂಪಾಭ್ಯಃ) ಅಯಂ ಪಿಂಡಂ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । ಇತಿ ।

ಅಥ ದರ್ಭೇಷು ಸ್ವಹಸ್ತಲೇಪಂ ವಕ್ಷ್ಯಮಾಣಮಂತ್ರೈಃ । ನಿಮಾರ್ಷ್ಟಿ । ತೇಷು ದರ್ಭೇಷು ತಂ ಲೇಪಂ ನಿಮೃಜೇಲ್ಲೇಪಭಾಗಿನಾಂ । ತೇನ ಲೇಪಭಾಗೇನ ತೃಪ್ಯಂತಿ ।
(ಕೈಯಲ್ಲಿ, ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವ ಅನ್ನವನ್ನು ಪಿಂಡದ ಸುತ್ತಲೂ ಹಾಕಬೇಕು.)

ಯೇ ನಃ ಪತಿತಾ ಗರ್ಭಾ ಅಸೃಗ್ಭಾಜ ಉಪಾಸತೇ ।
ತೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಜಾ ಸ್ವಧಾ ನಮಸ್ತೃಪ್ಣುವಂತು ಮದಂತು ಚ ॥
ಯೇ ಅಮಾ ಯೇ ಪಕ್ವಾ ಯೇಚ ದುಷ್ಟಾಃ ಪತಂತಿ ನಃ ।
ತೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಜಾ ಸ್ವಧಾ ನಮಸ್ತೃಪ್ಣುವಂತು ಮದಂತು ಚ ॥
ಯೇ ಕುಮಾರಾ ಯಾಸ್ತ್ರಿಯೋ ಯೇ ವಿಜ್ಞಾತಾಃ ಪತಂತಿ ನಃ ।
ತೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಜಾ ಸ್ವಧಾ ನಮಸ್ತೃಪ್ಣುವಂತು ಮದಂತು ಚ ॥

ಯೇ ಚತುರ್ಥಾಃ ಯೇ ಪಂಚಮಾಃ ಯೇ ಷಷ್ಠಾಃ ಪಿತರೋ ಲೇಪ ಭಾಜಃ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಣಂತು । ಇತಿ ತ್ರಿಸೃಭಿಃ ಭೂಮೌ ಹಸ್ತಲೇಪಂ ನಿಮೃಜ್ಯ । ಆಚಮನಂ ತು ಪಿಂಡದಾನಾನಂತರಂ । ಹಸ್ತಲೇಪನಸ್ಯ ವಿದ್ಯಮಾನತ್ವಾತ್ ಮಾರ್ಜನಾನಂತರಂ । ಹಸ್ತಲೇಪಂ ನಿಮೃಜ್ಯ । ಆಚಮನಂ ಯುಕ್ತಂ ।
(ಕೈಗಳನ್ನು ತೊಳೆದು ಉಪವೀತಿಯಾಗಿ ಪೂರ್ವಮುಖವಾಗಿ ಆಚಮನ ಮಾಡುವುದು.)

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ

ಆಂಜತಾಂ ಪಿತರಃ - ಪಿತಾಮಹಾಃ - ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ ।
(ಆಂಜತಾಂ ಮಾತರಃ - ಪಿತಾಮಹ್ಯಃ - ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಾಃ ।)
ಇತ್ಯಂಜನಂ ಪಿಂಡೇಷು ದತ್ವಾ । (ಓಜೋಽಸಿ)
ಅಭ್ಯಂಜತಾಂ ಪಿತರಃ - ಪಿತಾಮಹಾಃ - ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ ।
" " " " "
ಇತಿ ಅಭ್ಯಂಜನಂ ದತ್ವಾ । (ಆಜ್ಯ)
ಪಿತೃಪಿತಾಮಹ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ (ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ)
ಇಮಾನಿ ವೋ ವಾಸಾಗ್ಂಸಿ । ಇತಿ ದಶಾಂ ಛಿತ್ವಾ ಪಿಂಡೇಷು ದದ್ಯಾತ್ ।
(ವಸ್ತ್ರದ ನೂಲನ್ನು ಪಿಂಡಗಳಿಗೆ ಇಡಬೇಕು)

ಉಪವೀತೀ

ಪಿಂಡಗಳಿಗೆ ಪೂಜೆ

ಪಿಂಡಸ್ಥಪಿತೃಭ್ಯೋ ನಮಃ ಇಮೇ ವೋ ಗಂಧಾಃ

,, ಇಮೇ ವೋ ಅಕ್ಷತಾಃ

,, ಇಮಾನಿ ವಃ ಪುಷ್ಪಾಣಿ

,, ಅಯಂ ವೋ ಧೂಪಃ

,, ಇದಂ ವೋ ಜ್ಯೋತಿಃ

ಇದಂ ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯಂ ಕ್ರಮುಕತಾಂಬೂಲಂ ನಿವೇದಯಾಮಿ ।

ಓಂ ತತ್ಸದಮೃತಮಸ್ತು ಅಮೃತೋಪಸ್ತರಣಮಸಿ ಸ್ವಾಹಾ । ಪ್ರಾಣಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಪಿತೃಭ್ಯೋ ನಮಸ್ತೃಪ್ತಿರಸ್ತು । ಷಡ್ಭಿರ್ನಮಸ್ಕಾರಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । (ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿಯಾಗಿ ಪಿಂಡಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿ ಉಪವೀತಿಯಾಗಿ ನಮಸ್ಕಾರ. ಹೀಗೆ ಆರು ಸಲ ಮಾಡುವುದು.) ಹೀಗೆ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಓಂ ನಮೋ ವಃ ಪಿತರೋ ರಸಾಯ । ಪಿತರೋ ನಮೋ ವಃ ಯ ಏತಸ್ಮಿನ್‌ಲೋಕೇಸ್ಥ । ಯುಷ್ಮಾಗ್ಂಸ್ತೇನು । ಯೇಸ್ಮಿನ್ ಲೋಕೇ । ಮಾಂತೇನು । ಯ ಏತಸ್ಮಿನ್‌ಲೋಕೇಸ್ಥ । ಯೂಯಂ ತೇಷಾಂ ವಸಿಷ್ಠಾ ಭೂಯಾಸ್ಥ । ಯೇಸ್ಮಿನ್ ಲೋಕೇ । ಅಹಂ ತೇಷಾಂ ವಸಿಷ್ಠೋ ಭೂಯಾಸಂ ।

ಓಂ ನಮೋ ವಃ ಪಿತರಃ ಶುಷ್ಮಾಯ ಪಿತರೋ ನಮೋ ವಃ........

,, ,, ,, ಭೂಯಾಸಂ ।

ಓಂ ನಮೋ ವಃ ಪಿತರೋ ಜೀವಾಯ । ......ಭೂಯಾಸಂ ।

ಓಂ ನಮೋ ವಃ ಪಿತರಃ ಸ್ವಧಾಯೈ ।.....ಭೂಯಾಸಂ ।

ಓಂ ನಮೋ ವಃ ಪಿತರೋ ಮನ್ಯವೇ ।......ಭೂಯಾಸಂ ।

ಓಂ ನಮೋ ವಃ ಪಿತರೋ ಘೋರಾಯ ।.....ಭೂಯಾಸಂ ।

ಅಥ ವೀರಂ ಯಾಚತೇ ।

ಓಂ ವೀರಂ ಮೇ ಪಿತರೋ ದತ್ತ ಪಿತ್ರ್ಯಮಾನಹಂ ಯುಷ್ಮಾಭಿರ್ಭೂಯ ಸಗ್ಂ ಸುಪ್ರಜ ಸೋಮಯಾ ಯೂಯಂ ಭೂಯಾಸ್ತ।

ಇತಿ ತಿಸೃಭಿಃ ಪುತ್ರಂ ಯಾಚಯಿತ್ವಾ । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ । ಪಿಂಡಪಾತ್ರ ಸಂಕ್ಷಾಲನಜಲಂ ಪಿಂಡೇಷು ನಿನಯತಿ ।
(ಪಿಂಡ ಮಾಡಿದ ಪಾತ್ರ ತೊಳೆದು ಆ ನೀರನ್ನು ಪಿಂಡಕ್ಕೆ ಬಿಡಬೇಕು.)

ಓಂ ಯೇ ಸಮಾನಾಸ್ಸಮನಸಃ । ಪಿತರೋ ಯಮರಾಜ್ಯೇ । ತೇಷಾಂ ಲೋಕ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । ಯಜ್ಞೋದೇವೇಷು ಕಲ್ಪತಾಂ । ಯೇ ಸಜಾತಾಸ್ಸಮನಸಃ । ಜೀವಾಜೀವೇಷು ಮಾಮಕಾಃ । ತೇಷಾಗ್ ಶ್ರೀರ್ಮಯಿ ಕಲ್ಪತಾಂ । ಅಸ್ಮಿನ್‌ಲೋಕೇ ಶತಗ್ಂ ಸಮಾಃ ।
ಇತಿ ಸಂಕ್ಷಾಲನಜಲಂ ನಿನೀಯ । ಉಪವೀತೀ ।

ಓಂ ಇದಗ್ಂ ಹವಿಃ ಪ್ರಜನನಂ ಮೇ ಅಸ್ತು । ದಶವೀರಗ್ಂ ಸರ್ವ ಗಣಗ್ಂ ಸ್ವಸ್ತಯೇ । ಆತ್ಮಸನಿ ಪ್ರಜಾಸನಿ । ಪಶುಸನ್ಯಭಯಸನಿ ಲೋಕಸನಿ । ಅಗ್ನಿಃ ಪ್ರಜಾಂ ಬಹುಲಾಂ ಮೇ ಕರೋತು । ಅನ್ನಂ ಪಯೋರೇತೋ ಅಸ್ಮಾಸು ಧತ್ತ । ರಾಯಸ್ಪೋಷಮಿಷ ಮೂರ್ಜಮಸ್ಮಾಸು ದೀಧರತ್ಸ್ವಾಹಾ ।

ಇತಿ ಪಿಂಡನೈವೇದ್ಯಂ ಭಾರ್ಯಾಹಸ್ತೇ ದತ್ವಾ ।
(ಪಿಂಡ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ಹೆಂಡತಿಯು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಗಂಡನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.)

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ।

ಪಿಂಡ ಪೂರ್ವಭಾಗೇ ಬಲಿಸ್ಥಾನೇ ಇಮೇ ದರ್ಭಾಃ ದರ್ಭಾಣಾಮುಪರಿ ತಿಲೋದಕಂ ।
(ಪಿಂಡ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಎಡಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಬಲಿಸ್ಥಾಪನೆಗೆ 16 ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ಹರಡಿ ತಿಲೋದಕ ಕೊಡಬೇಕು.)

ಉಪವೀತೀ ।

ಬಲಿಸ್ಥಾಪನಾರ್ಥಮನುಜ್ಞಾ । ಅಸ್ತು । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ।

ಪಿತುಃ (ಮಾತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಃಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ ಶರ್ಮಭ್ಯಃ ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪೇಭ್ಯಃ ।

(ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ ದಾಯಿಭ್ಯಃ ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ ರೂಪಾಭ್ಯಃ) ಅಯಂ ಬಲಿಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ।
(ಹೆಂಡತಿಯಿಂದ ಬಲಿ ಬಾಳೆಲೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ತುದಿಯನ್ನು ಎದುರಾಗಿ ದರ್ಭೆಯ ಮೇಲೆ ಇಡಬೇಕು.)

ಬಲೇರುಪರಿ ತಿಲೋದಕಂ । ಉಪವೀತೀ । ತಿಲೋದಕಾರ್ಥಮನುಜ್ಞಾ । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ।
(ಮೂರು ದರ್ಭೆ, ತುಳಸಿ, ಎಳ್ಳು ಕೈಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು)

ಅಸ್ಮತ್ ಪಿತೃಭ್ಯಃ ಶರ್ಮಭ್ಯಃ ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ ವಸುರೂಪೇಭ್ಯಃ । ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । ಪಿಂಡಬಲ್ಯೋರುಪರಿ ತಿಲೋದಕಂ ।

ಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ ಶರ್ಮಭ್ಯಃ ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ ರುದ್ರರೂಪೇಭ್ಯಃ

ಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ ಶರ್ಮಭ್ಯಃ ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ ಆದಿತ್ಯರೂಪೇಭ್ಯಃ

ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । ಪಿಂಡಬಲ್ಯೋರುಪರಿ ತಿಲೋದಕಂ ।

ಮಾತೃಭ್ಯಃ ದಾಯಿಭ್ಯಃ ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ ವಸುರೂಪಾಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ

ಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ ದಾಯಿಭ್ಯಃ ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ ರುದ್ರರೂಪಾಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ

ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ ದಾಯಿಭ್ಯಃ ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ ಆದಿತ್ಯರೂಪಾಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ

ಸರ್ವೇ ಸೋದರಾಃ ತಿಲೋದಕಂ ದದ್ಯುಃ ।

(ಸೋದರ ಸೋದರಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ತಿಲೋದಕ ಬಿಡತಕ್ಕದ್ದು.)

ತತಃ ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರಜಲಂ ಏಕಸ್ಮಿನ್ ಪಾತ್ರೇ ಕೃತ್ವಾ ಜಾನುಂ ಭೂಮೌ ನಿಧಾಯ ದಕ್ಷಿಣಮುದ್ಧೃತ್ಯ ಸಪವಿತ್ರಮರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ । ಸ್ವಧಾಂ ವಾಚಯಿಷ್ಯೇ । ವಾಚ್ಯತಾಂ । ಇತಿ ಪ್ರತಿವಚನಂ ।

(ಪಿತೃ ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರವನ್ನು ಪವಿತ್ರಸಮೇತ ಹಿಡಿದು ಎಡ ಮೊಣಕಾಲು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಊರಿ ಬಲ ಮೊಣಕಾಲನ್ನು ಎತ್ತಿ ಸ್ವಧಾಂ ವಾಚಯಿಷ್ಯೇ ಹೇಳುವುದು.)

ಓಂ ಋಚೇತ್ವಾ ರುಚೇತ್ವಾ ಸಮಿತ್ಸ್ರವಂತಿ ಸರಿತೋನ ಧೇನಾಃ । ಅಂತರ್ಹೃದಾ ಮನಸಾ ಪೂಯಮಾನಾಃ । ಘೃತಸ್ಯ ಧಾರಾ ಅಭಿಚಾಕಶೀಮಿ । ಹಿರಣ್ಯಯೋ ವೇತಸೋ ಮಧ್ಯ ಆಸಾಂ । ತಸ್ಮಿನ್ ಸುಪರ್ಣೋ ಮಧುಕೃತ್ಕುಲಾಯೀ ಭಜನ್ನಾಸ್ತೇ ಮಧು ದೇವತಾಭ್ಯಃ । ತಸ್ಯಾಸತೇ ಹರಯಸ್ಸಪ್ತತೀರೇ ಸ್ವಧಾಂ ದುಹಾನಾ ಅಮೃತಸ್ಯ ಧಾರೋಂ । ಇತ್ಯುತ್ಥಾಯ । (ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲಬೇಕು.)

ಸ್ವಧಾಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು ।

ಪಿತುಃ (ಮಾತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪಿತೃಭ್ಯಃ ಶರ್ಮಭ್ಯಃ ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ ವಸುರೂಪೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ । ಅಸ್ತು ಸ್ವಧಾ ।

ಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ ಶರ್ಮಭ್ಯಃ ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ ರುದ್ರರೂಪೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ।

ಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ ಶರ್ಮಭ್ಯಃ ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ ಆದಿತ್ಯರೂಪೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ।

ಮಾತೃಭ್ಯಃ ದಾಯಿಭ್ಯಃ ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ ವಸುರೂಪಾಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ।

ಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ ದಾಯಿಭ್ಯಃ ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ ರುದ್ರರೂಪಾಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ।

ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ ದಾಯಿಭ್ಯಃ ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ ಆದಿತ್ಯರೂಪಾಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ।

ಅಸ್ತು ಸ್ವಧಾ ।
(ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರದಿಂದ ಪಿಂಡದ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ನೀರು ಬಿಡಬೇಕು.)

ಉಪವೀತೀ ।

ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವ ಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಶ್ಚ ಪ್ರೀಯಂತಾಂ । ಸುಪ್ರೀಯಂತಾಂ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ । ಉಪವಿಶ್ಯ । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ।

ಓಂ ಋಚೇತ್ವಾ ರುಚೇತ್ವಾ... ಅಮೃತಸ್ಯ ಧಾರೋಂ । ಇತ್ಯುತ್ಥಾಯ ।

ಸ್ವಧಾಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಪಿತೃಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ । ಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ಪ್ರಪಿತಾಹೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ । ಅಸ್ತು ಸ್ವಧಾ ।

ಉಪವೀತೀ ।

ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಶ್ಚ ಪ್ರೀಯಂತಾಂ । ಸುಪ್ರೀಯಂತಾಂ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ । ಉಪವಿಶ್ಯ ।

ಓಂ ಋಚೇತ್ವಾ ರುಚೇತ್ವಾ....ಅಮೃತಸ್ಯಧಾರೋಂ ಇತ್ಯುತ್ಥಾಯ

ಸ್ವಧಾಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । ಪಿತೃಭ್ಯಃ ಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ । ಅಸ್ತು ಸ್ವಧಾ । ಉಪವೀತೀ । ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಶ್ಚ ಪ್ರೀಯಂತಾಂ । ಸುಪ್ರೀಯಂತಾಂ । ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ।

(ಮಾತೃಭ್ಯಃ ದಾಯಿಒಭ್ಯಃ ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ ವಸುರೂಪಾಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ)
(ಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ ದಾಯಿಒಭ್ಯಃ ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ ರುದ್ರರೂಪಾಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ)
(ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ ದಾಯಿಒಭ್ಯಃ ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ ಆದಿತ್ಯರೂಪಾಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ)

(ಹೀಗೆ ಮೂರು ಸಲ ಸ್ವಧೆಯನ್ನು ಪಿಂಡದ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿರಿ. ಸ್ವಧೆ ಎಂದರೆ ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಜಲ. ಈ ನೀರನ್ನು ಪಿತೃಪಿತಾಮಹ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ ಪಿಂಡದ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟು ವಿಶ್ವೇದೇವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಬೇಕು.)

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ

ಸ್ವಧಾ ಸಂಪದ್ಯಂತಾಂ ಕಾಮಂ ಕಾಮಗ್ಂ ಸಂಪದ್ಯಂತಾಗ್ ಸ್ವಧಾ ।
ಇತಿ ಪಿಂಡಸ್ಯ ಪರಿತೋಭಿಷಿಚ್ಯ । ತತ್ಪಾತ್ರಂ ಭೂಮೌ ನಿಧಾಯ ।

ಓಂ ಸಂತ್ವಾ ಸಿಂಚಾಮಿ ಯಜುಷಾ ಪ್ರಜಾಮಾಯುರ್ಧನಂ ಚ ಇತಿ ಜಲಂ ಪೂರಯಿತ್ವಾ ।

(ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರದ ಜಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪಿಂಡದ ಸುತ್ತಲೂ ಹಾಕಿ ಪುನಃ ನೀರನ್ನು ತುಂಬಿಸಿ ಸ್ವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಡಬೇಕು.)

(ಒತ್ತೆಪಿಂಡದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ವಧೆ ಎಂಬ ಕಾರ್ಯ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.)

ಅಥ ತಿಲೋದಕಮಿಶ್ರ ದಧಿಕ್ಷೀರಮಧ್ವಾಜ್ಯಾನಿ ಗೃಹೀತ್ವಾ । ಸಂಕ್ಷಾಲನ ಜಲೇನ ಚ ಸಂಯೋಜ್ಯ । ತೃಪ್ತೇರನುಜ್ಞಾ ।

ಓಂ ಊರ್ಜಸ್ವತೀ ಸ್ವಧಯಾ ಪಿಂದಮಾನಾಸ್ತಾಂತೇ ಸ್ಯೋನಾಸ್ರವಂತೀಃ । ಊರ್ಜವಹಂತೀ ಸ್ವಧಮಾದ ಮಕ್ಷಿತಂ ಕ್ಷೀರಂ ಘೃಮ್ಯೃತಂ ಘೃತಂ ದಧಿ ಮಧು ಪಯಃ ಕೀಲಾಲಂ ಪರಿಸ್ರುತಗ್ಂ ಸ್ವಧಾಸ್ಥ ತರ್ಪಯತ ಮೇ ಪಿತೃಗ್ ತೃಪ್ಯತ ತೃಪ್ಯತ ತೃಪ್ಯತ ।
ಇತಿ ಸಂತತಧಾರಯಾ ಪಿಂಡಾನ್ ಪರಿಷಿಚ್ಯ ।

(ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ಜೇನು, ತುಪ್ಪ, ತಿಲೋದಕ ಮಿಶ್ರಮಾಡಿ ಪಿಂಡಗಳಿಗೆ ಮೂರು ಸುತ್ತು ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ಬಿಡಬೇಕು.)

ಕುಶಪುಷ್ಪತಿಲಾನಾದಾಯ ।

ಓಂ ಸಪ್ತ ವ್ಯಾಧಾದಶಾರ್ಣೇಷು ಮೃಗಾಃ ಕಾಲಾಂಜರೇ ಗಿರೌ ।
ಚಕ್ರವಾಕಾಃ ಸರೋ ದ್ವೀಪೇ ಹಂಸಾಃ ಸರಸಿ ಮಾನಸೇ ॥
ತೇಭಿಜಾತಾಃ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ವೇದಪಾರಗಾಃ ।
ಪ್ರಸ್ಥಿತಾ ದೀರ್ಘಮಧ್ವಾನಂ ಯೂಯಂ ತೇಭ್ಯೋಽವಸೀದತ ॥
ಅಮೂರ್ತಾನಾಂ ಸುಮೂರ್ತಾನಾಂ ಪಿತೄಣಾಂ ದೀಪ್ತತೇಜಸಾಂ ।
ನಮಸ್ಯಾಮಿ ಸದಾ ತೇಷಾಂ ಧ್ಯಾಯಿನಾಂ ಯೋಗಚಕ್ಷುಷಾಂ ॥
ನಮಃ ಪಿತೃ ಗಣೇಭ್ಯಶ್ಚ ಸಪ್ತಭ್ಯೋ ಯೋಧಿಕೀರ್ತಿತಃ ।
ಸ್ವಯಂಭುವೇ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಯೋಗಚಕ್ಷುಷೇ ॥
ಚತುರ್ಭಿಶ್ಚ ಚತುರ್ಭಿಶ್ಚ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ಪಂಚಭಿರೇವ ಚ ।
ಹೂಯತೇ ಚ ಪುನರ್ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ಸ ಮೇ ವಿಷ್ಣುಃ ಪ್ರಸೀದತು ॥
ಗಯಾಯಾಂ ಧರ್ಮಪೃಷ್ಠೇಷು ಸದಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತೇ ।
ಗಯಾಶೀರ್ಷೇ ವಟೇ ಚೈವ ಪಿತೄಣಾಂ ದತ್ತಮಕ್ಷಯಂ ॥
ಶಮೀಪತ್ರಪ್ರಮಾಣೇನ ಪಿಂಡಂ ದದ್ಯಾದ್ಗಯಾಶಿರೇ ।
ಉದ್ಧರೇತ್ಸಪ್ತ ಗೋತ್ರಾಣಿ ಕುಲಮೇಕೋತ್ತರಂ ಶತಂ ॥
ಈಶಾನಃ ಪಿತೃರೂಪೇಣ ಮಹಾದೇವೋ ಮಹೇಶ್ವರಃ ।
ಪ್ರೀಯತಾಂ ಭಗವಾನೀಶಃ ಪರಮಾತ್ಮಾ ಸದಾಶಿವಃ ॥
ದೇವತಾಭ್ಯಃ ಪಿತೃಭ್ಯಶ್ಚ ಮಹಾಯೋಗಿಭ್ಯ ಏವ ಚ ।
ನಮಃ ಸ್ವಧಾಯೈ ಸ್ವಾಹಾಯೈ ನಿತ್ಯಮೇವ ನಮೋ ನಮಃ ॥

ಈಶಾನವಿಷ್ಣು ಕಮಲಾಸನಕಾರ್ತಿಕೇಯ
ವಹ್ನಿತ್ರಯಾರ್ಕರಜನೀಶಗಣೇಶ್ವರಾಣಾಂ ।
ಕ್ರೌಂಚಾಮರೇಂದ್ರಕಲಶೋದ್ಭವಕಶ್ಯಪಾನಾಂ
ಪಾದಾನ್ನಮಾಮಿ ಸತತಂ ಪಿತೃಮುಕ್ತಿಹೇತೂನ್ ॥

ಮಮ ಗಂಗಾಸ್ನಾನಂ ಕೃತ್ವಾ ಗಯಾಕ್ಷೇತ್ರೇ ಶ್ರೀರುದ್ರಾದಿ ಸಮಸ್ತಪತ್ಸು ಪಿಂಡದಾನಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು ।

ಪಿಂಡದಾನಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿರಸ್ತು । ಇತಿ ಪ್ರತಿವಚನಂ ।

(ಈ ಶ್ಲೋಕದಿಂದ ಕೈಯಲ್ಲಿ ದರ್ಭೆ, ತುಳಸಿ, ಹೂ, ಎಳ್ಳುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಿಂತು ಪಿಂಡಕ್ಕೆ ನೀರು ಬಿಡುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು.)

ಯಜ್ಞೋಪವೀತೀ

ಓಂ ಇದಂ ವಿಷ್ಣುರ್ವಿಚಕ್ರಮೇ ತ್ರೇಧಾ ನಿದಧೇ ಪದಂ । ಸಮೂಢಮಸ್ಯ ಪಾಗ್ಂ ಸುರೇ ।

ಓಂ ಸಹಸ್ರಶೀರ್ಷಾ ಪುರುಷಃ । ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷಃ ಸಹಸ್ರಪಾತ್ । ಸ ಭೂಮಿಂ ವಿಶ್ವತೋ ವೃತ್ವಾ । ಅತ್ಯತಿಷ್ಠದ್ದಶಾಂಗುಲಂ । ಪುರುಷ ಏವೇದಗ್ಂ ಸರ್ವಂ । ಯದ್ಭೂತಂ ಯಚ್ಚ ಭವ್ಯಂ । ಉತಾಮೃತತ್ವಸ್ಯೇಶಾನಃ । ಯದನ್ನೇನಾತಿರೋಹತಿ । ಏತಾವಾನಸ್ಯ ಮಹಿಮಾ । ಅತೋಜ್ಯಾಯಾಗ್ಂಶ್ಚ ಪೂರುಷಃ । ಪಾದೋಽಸ್ಯ ವಿಶ್ವಾಭೂತಾನಿ । ತ್ರಿಪಾದಸ್ಯಾಮೃತಂದಿವಿ ।

ಮಯಾಕೃತಜಪಃ ಅಸ್ಮತ್ ಪಿತೄಣಾಂ ಅರ್ಪಿತೋ ಭವತು ।

(ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಪಿಂಡವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.)

ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಗರ್ಭಸ್ಥಂ ಹೇಮಬೀಜಂ ವಿಭಾವಸೋಃ ।
ಅನಂತಪುಣ್ಯಫಲದಮತಃ ಶಾಂತಿಂ ಪ್ರಯಚ್ಛ ಮೇ ॥

ಪಿತುಃ (ಮಾತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕೇಭ್ಯೋ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಇದಂ ಹಿರಣ್ಯಮಕ್ಷತೋಪೇತಂ ದಕ್ಷಿಣಾಃ ಪ್ರತಿಪಾದಯಾಮಿ ಶ್ರಿಯೈ ನ ಮಮ ಓಂ ತತ್ಸತ್ ।

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿ । ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭ:.........ಪ್ರಯಚ್ಛ ಮೇ ।

ಪಿತುಃ (ಮಾತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಅಸ್ಮತ್ ।

ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ ।

(ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ) ಇದಂ ರಜತಪ್ರತಿನಿಧೀಭೂತಂ ಸತಿಲಹಿರಣ್ಯಂ ದಕ್ಷಿಣಾಃ ಪ್ರತಿಪಾದಯಾಮಿ । ಶ್ರಿಯೈ ನ ಮಮ । ಓಂ ತತ್ಸತ್ । ಉಪವೀತೀ । ಪಿತೃಹಸ್ತೇ ದದ್ಯಾತ್ ।
(ಉಪವೀತಿಯಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ದತ್ತ ಮಾಡಿ ವಿಶ್ವೇದೇವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿಯಾಗಿ ದತ್ತ ಮಾಡಿ ಉಪವೀತಿಯಾಗಿ ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು.)

ಅಥ ತಾಂಬೂಲಂ ಅಕ್ಷತಾನ್ ದತ್ವಾ । ಆಶೀರ್ಮಂತ್ರಾನ್ ಪಠೇಯುಃ ।
(ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಗೆಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಅಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲರೂ ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು.)

ಓಂ ಸ್ವಾದುಷಗ್ಂ ಸದಃ ಪಿತರೋ ವಯೋಧಾಃ ಕೃಚ್ಛ್ರೇಶ್ರಿತಃ ಶಕ್ತೀವಂತೋ ಗಭೀರಾಃ । ಚಿತ್ರಸೇನಾ ಇಷು ಬಲಾ ಅಮೃಧ್ರಾಃ ಸತೋ ವೀರಾ ಉರವೋ ವ್ರಾತ ಸಾಹಾಃ । ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಸಃ ಪಿತರಃ ಸೋಮ್ಯಾಸಃ ಶಿವೇನೋ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ಅನೇಹಸಾ । ಪೂಷಾನಃ ಪಾತು ದುರಿತಾ ದೃತಾ ವೃಧೋ ರಕ್ಷಾ ಮಾರ್ಕಿನೋ ಅಘುಶಗ್ಂ ಸ ಈಶತ । ವಸವಸ್ತ್ವಾರುದ್ರೈಃ ಪುರಸ್ತಾತ್ಪಾಂತು ಪಿತರಸ್ತ್ವಾ ಯಮರಾಜಾನಃ ಪಿತೃಭಿರ್ದಕ್ಷಿಣತಃ । ಪಾಂತ್ವಾದಿತ್ಯಾಸ್ತ್ವಾವಿಶ್ವೈರ್ದೇವೈಃ ಪಶ್ಚಾತ್ಪಾಂತು ದ್ಯುತಾನಸ್ತ್ವಾ ಮಾರುತೋ ಮರುದ್ಭಿರುತ್ತರತಃ ಪಾತುದೇವಾಸ್ತ್ವೇಂದ್ರ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾ ವರುಣ ರಾಜಾನೋಧಸ್ತಾ ಚ್ಚೋಪರಿ ಷ್ಟಾಚ್ಚಪಾಂತು ಯೇನ ದೇವಾ ಜ್ಯೋತಿಷೋರ್ಧ್ವಾ ಉದಾಯನ್ ಯೇನಾದಿತ್ಯಾ ವಸವೋ

ಯೇನ ರುದ್ರಾಃ। ಯೇನಾಂಗಿರಸೋ ಮಹಿಮಾನ ಮಾನಶುಸ್ತೇನೈತು ಯಜಮಾನ ಸ್ವಸ್ತಿ।

ಸರ್ವಸ್ಯಾಪ್ತ್ಯೈ ಸರ್ವಸ್ಯ ಜಿತ್ಯೈ ಸರ್ವಮೇವ ತೇನಾಪ್ನೋತಿ ಸರ್ವಂ ಜಯತಿ।

ಆಯುಃ ಪ್ರಜಾಂ ಧನಂ ವಿದ್ಯಾಂ ಸ್ವರ್ಗಂ ಮೋಕ್ಷಂ ಸುಖಾನಿ ಚ।
ಪ್ರಯಚ್ಛಂತು ತಥಾ ರಾಜ್ಯಂ ಪ್ರೀತಾ ಯುಷ್ಮತ್ ಪಿತಾಮಹಾಃ।

(ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ ನಂತರ ಕರ್ತೃವು ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವುದು.)

ದಾತಾರೋ ನೋಽಭಿವರ್ಧಂತಾಂ ವೇದಾಃ ಸಂತತಿರೇವ ನಃ।
ಶ್ರದ್ಧಾ ಚ ನೋ ಮಾ ವ್ಯಗಮತ್ ಬಹುದೇಯಂ ಚ ನೋಽಸ್ತು ॥

ಅಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ ।

ದಾತಾರೋ ವೋಽಭಿವರ್ಧಂತಾಂ ವೇದಾಃ ಸಂತತಿರೇವ ವಃ।
ಶ್ರದ್ಧಾ ಚ ವೋ ಮಾ ವ್ಯಗಮತ್ ಬಹುದೇಯಂ ಚ ವೋಽಸ್ತು ॥

ಪುನಃ ಕರ್ತಾ।

ಅನ್ನಂ ಚ ನೋ ಬಹುಭವೇದತಿಥೀಗ್‌ಶ್ಚ ಲಭೇಮಹಿ।
ಯಾಚಿತಾರಶ್ಚ ನಃ ಸಂತು ಮಾ ಚ ಯಾಚಿಷ್ಮ ಕಂಚನ ॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ ।

ಅನ್ನಂ ಚ ವೋ ಬಹುಭವೇದತಿಥೀಗ್‌ಶ್ಚ ಲಭಧ್ವಂ।
ಯಾಚಿತಾರಶ್ಚ ನಃ ಸಂತು ಮಾ ಚ ಯಾಚಿಧ್ವಂ ಕಂಚನ ॥

ಅಥ ಕರ್ತಾ।

ಅನ್ನಶೇಷೋಽಪ್ಯಸ್ತಿ ಶೇಷಃ ಕಿಂ ಕ್ರಿಯತಾಂ । ಇತಿ ಪೃಷ್ಟ್ವಾ । ಇಷ್ಟೈಸ್ಸಹ ಭುಜ್ಯತಾಂ। ಇತಿ ಪ್ರತಿವಚನಂ ।

ಪಿತೄನುದ್ವಾಸಯಿಷ್ಯೇ। ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ।

ಉತ್ತಿಷ್ಠತ ಪಿತರಃ ಪ್ರೇತ ಶೂರಾ ಯಮಸ್ಯ ಪಂಥಾಮನುಯಾತಾ ಪುರಾಣಂ। ಧತ್ತಾದಸ್ಮಾಸು ದ್ರವಿಣಂ ಯಚ್ಚ ಭದ್ರಂ ಪ್ರಣೋ ಬ್ರೂತಾತ್ ಭಾಗಧಾಂ ದೇವತಾಸು।

ಪಿತುಃ (ಮಾತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನ್ ಕೃಷ್ಣವಿಷ್ಣುನಾರಾಯಣ ಶರ್ಮಣಃ ವಸಿಷ್ಠಗೋತ್ರಾನ್ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾನ್ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಉದ್ವಾಸಯಾಮಿ। ಇತಿ ದಕ್ಷಿಣಾಂಗುಷ್ಠಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಉದ್ವಾಸ್ಯ।

ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಃ ಲಕ್ಷ್ಮೀಗೌರೀಪಾರ್ವತೀದಾಯಿಃ ವಸಿಷ್ಠ ಗೋತ್ರಾಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ಉದ್ವಾಸಯಾಮಿ।
(ಪಿತೃ ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರದ ಮೂರು ದರ್ಭೆ ಪವಿತ್ರವನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ತನ್ನ ಎಡಗೈಯಿಂದ ಪಿತೃವಿನ ಬಲಕ್ಕೆ ಹೆಬ್ಬೆರಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬಿಚ್ಚಿದ ಪವಿತ್ರ ದರ್ಭೆಯಿಂದ ಮೂರು ಸಲ ಭುಜದಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಉಜ್ಜಬೇಕು.)

ಯಂತು ಪಿತರೋ ಯಥಾಲೋಕಂ ಮನಸಾ ಜವೇನ ಇತಿ ಗಚ್ಛತಃ ಪಿತ್ರ್ನ್ ಮನಸಾನುವ್ರಜ್ಯ।

ಓಂ ಪರೇತಃ ಪಿತರಃ ಸೋಮ್ಯಾಃ ಗಂಭೀರೈಃ ಪಥಿಭಿಃ ಪೂರ್ವೈಃ। ಅಥಾ ಪಿತೄನ್ ಸುವಿದತ್ರಾಗ್ಂ ಅಪೀತ ಯ ಮೇನಯೇ ಸಧಮಾದಂ ಮದಂತಿ। ಇತಿ ಮನಸಾ ತಾನ್ ಪ್ರಾಪ್ಯ।

ಓಂ ಮನೋನ್ವಾಹುವಾಮಹೇ ನಾರಾಶಗ್ಂ ಸೇನಸ್ತೋಮೇನ ಪಿತೃಣಾಂ ಚ ಮನ್ಮಭಿಃ। ಆನ ಏತು ಮನಃ ಪುನಃ ಕ್ರತ್ವೇ ದಕ್ಷಾಯ ಜೀವಸೇ। ಜ್ಯೋಕ್ಚ ಸೂರ್ಯಂ ದೃಶೇ। ಪುನರ್ನಃ ಪಿತರೋ ಮನೋ ದದಾತು ದೈವ್ಯೋ ಜನಃ। ಜೀವಂ ವ್ರಾತಗ್ಂ ಸಚೇಮಹಿ ಇತಿ ತಿಸೃಭಿಃ ಮನೋ ನಿವರ್ತ್ಯ।

ಓಂ ವಾಜೇ ವಾಜೇವತ ವಾಜಿನೋ ನೋ ಧನೇಷು ವಿಪ್ರಾ ಅಮೃತಾ ಋತಜ್ಞಾಃ । ಅಸ್ಯಮಧ್ವಃ ಪಿಬತ ಮಾದಯಧ್ವಂ ತೃಪ್ತಾ ಯಾತ ಪಥಿಭಿರ್ದೇವಯಾನೈಃ।

ಇತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಗಮನಸಮಯೇ ಜಪೇತ್ ।

ವಾಜೇ ವಾಜ ಇತಿ ಪ್ರೀತಃ ಪಿತೃಪೂರ್ವಂ ವಿಸರ್ಜನಂ ।

ಉಪವೀತೀ ।

ದೇವಾರ್ಘ್ಯಜಲಂ ವಿಶ್ವೇದೇವಹಸ್ತೇ ದತ್ವಾ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಶ್ಚ ಪ್ರೀಯಂತಾಂ ।

ಪಿತುಃ ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾನ್ ವಿಶ್ವೇದೇವಾನುದ್ವಾಸಯಾಮಿ ।

(ವಿಶ್ವೇದೇವರ ಅರ್ಘ್ಯಜಲವನ್ನು ಅವರ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಪವಿತ್ರ ದರ್ಭೆಯಿಂದ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಎರಡು ಸಲ ಉಜ್ಜಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.)

ಒತ್ತೆ ಪಿಂಡ ಶ್ರಾದ್ಧದಲ್ಲಿ ಅರ್ಘ್ಯ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇತರ ದರ್ಭೆಯಿಂದ ಉದ್ವಾಸನೆ ಮಾಡುವುದು. ಪಿತೃಉದ್ವಾಸನೆ ಮಾಡಿದ ದರ್ಭೆಯಿಂದಲೇ ಪಿಂಡಬಲಿಯನ್ನು ಉದ್ವಾಸನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ । ಪಿಂಡಾನುದ್ವಾಸಯಿಷ್ಯೇ ।

ಅಯೋಧ್ಯಾ ಮಥುರಾ ಮಾಯಾ ಕಾಶೀ ಕಾಂಚೀ ಅವಂತಿಕಾ ।
ಪುರೀ ದ್ವಾರಾವತೀ ಚೈವ ಸಪ್ತೈತಾ ಮೋಕ್ಷದಾಯಿಕಾಃ ॥

ಪಿಂಡಾನುದ್ವಾಸಯಾಮಿ । ಬಲಿಮುದ್ವಾಸಯಾಮಿ । ಬಲೇರನುಜ್ಞಾ । ಗಯಾಸ್ಥಾನಮಿತಿ ಪ್ರತಿವಚನಂ ।

ಉಪವೀತೀ ।

ದೇವಾಗ್ರೇ ಉಪವಿಶ್ಯ । ಕ್ರಮುಕತಾಂಬೂಲಂ ನಿವೇದಯಾಮಿ । ಮಂಗಲಂ ನೀರಾಜನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ।

ಓಂ ಮೂರ್ಧಾನಂ ದಿವೋ ಅರತಿಂ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ವೈಶ್ವಾನರ ಮೃತಾಯ ಜಾತಮಗ್ನಿಂ । ಕವಿಗ್ಂ ಸಂಮ್ರಾಜಮತಿಥಿಂ ಜನಾನಾಮಾಸನ್ನಾ ಪಾತ್ರಂ ಜನಯಂತ ದೇವಾಃ । ನೀರಾಜನಂ ಸ... । ಯೋ ವೇದಾದೌ ಸ್ವರಃ ಪ್ರೋಕ್ತೋ ವೇದಾಂತೇ ಚ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಃ । ತಸ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿ ಲೀನಸ್ಯ ಯಃ ಪರಸ್ಸ ಮಹೇಶ್ವರಃ ।

ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪಂ ಸ....। ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ.... । ನಮಸ್ಕಾರಂ... । ಪ್ರಸನ್ನಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ।

ಓಂ ಕೇಶವಾಯ ನಮಃ । ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ । ಮಾಧವಾಯ ನಮಃ । ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮಃ । ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ । ಮಧುಸೂದನಾಯ ನಮಃ । ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಾಯ ನಮಃ । ವಾಮನಾಯ ನಮಃ । ಶ್ರೀಧರಾಯ ನಮಃ । ಹೃಷೀಕೇಶಾಯ ನಮಃ । ಪದ್ಮನಾಭಾಯ ನಮಃ । ದಾಮೋದರಾಯ ನಮಃ । ಪ್ರಸನ್ನ ಪೂಜಾಂ ಸ ..... । ಅರ್ಘ್ಯಂ ಸ..... । ಬ್ರಹ್ಮಾರ್ಪಣಂ ।
(ಹೂ, ಗಂಧ, ಅಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ನೀರು ಹಾಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾರ್ಪಣ ಬಿಡಬೇಕು.)

ಯಸ್ಯ ಸ್ಮೃತ್ಯಾ ಚ ನಾಮೋಕ್ತ್ಯಾ ಪೂಜಾಯಜ್ಞಕ್ರಿಯಾದಿಷು ।
ನ್ಯೂನಂ ಸಂಪೂರ್ಣತಾಂ ಯಾತಿ ಸದ್ಯೋ ವಂದೇ ತಮಚ್ಯುತಂ ॥

ಅನೇನ ಅಗ್ನೌಕರಣಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಭೋಜನಂ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನಮಿತಿ ಕರ್ಮತ್ರಯಾತ್ಮಕೇನ ಪಿತುಃ ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮಣಾ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ ಓಂ ತತ್ಸತ್ ।

ಆವಾಹನಂ ನ ಜಾನಾಮಿ ನ ಜಾನಾಮಿ ತವಾರ್ಚನಂ ।
ಪೂಜಾಕ್ರಮಂ ನ ಜಾನಾಮಿ ತವ ದಾಸೋಸ್ಮಿ ಸರ್ವದಾ ॥

ಗೋತ್ರೋಹಂ ಅಭಿವಾದಯೇ । ಪ್ರಸೀದ । ಪ್ರಸೀದ ।
(ಗೋತ್ರಪ್ರವರ ಹೇಳಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಪ್ರಸಾದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು..)

ಯಾಂತು ದೇವಗಣಾಃ ಸರ್ವೇ ಪೂಜಾಮಾದಾಯ ಮತ್ಕೃತಾಂ ।
ಸಿದ್ಧಿಂ ದತ್ವಾ ತು ವಿಪುಲಾಂ ಪುನರಾಗಮನಾಯ ಚ ॥

ಆವಾಹಿತಂ ಮಹಾವಿಷ್ಣುಂ ಯಥಾಸ್ಥಾನಮುದ್ವಾಸಯಾಮಿ ।

(ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಪಾದತೀರ್ಥ ತೆಕ್ಕೊಂಡು ನಿಂತಲ್ಲೆ ಮೂರು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಬಂದು ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.)

ಓಂ ಆಮಾ ವಾಜಸ್ಯ ಪ್ರಸವೋ ಜಗಮ್ಯಾ ದಾದ್ಯಾವಾ ಪೃಥಿವೀ ವಿಶ್ವ ಶಂಭೂ । ಆಮಾಗಂತಾಂ ಪಿತರಾ ಮಾತರಾ ಚಾ ಮಾ ಸೋಮೋ ಅಮೃತತ್ವಾಯ ಗಮ್ಯಾತ್ ।

ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯದೇವಾಯ ಗೋಬ್ರಾಹ್ಮಣಹಿತಾಯ ಚ ।
ಜಗದ್ಧಿತಾಯ ಕೃಷ್ಣಾಯ ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ॥

ಓಂ ಯಾವತೀರ್ವೈದೇವತಾಃ ..... ದೇವತಾಃ ಪ್ರೀಣಾತಿ ।

ಅದ್ಯ ಮೇ ಸಫಲಂ ಜನ್ಮ ಭವತ್ಪಾದಾಬ್ಜವಂದನಾತ್ ।
ಅದ್ಯಮೇ ವಂಶಜಾಃ ಸರ್ವೇ ಯಾತಾ ವೋನುಗ್ರಹಾದ್ದಿವಂ ॥
ಪತ್ರಶಾಕಾದಿದಾನೇನ ಕ್ಲೇಶಿತಾ ಯೂಯಮೀದೃಶಾಃ ।
ತತ್ಕ್ಲೇಶಜಾತಂ ಚಿತ್ತೇ ತು ವಿಸ್ಮೃತ್ಯ ಕ್ಷಂತುಮರ್ಹಥ ॥
ವಸಿಷ್ಠವಾಮದೇವಾಭ್ಯಾಂ ಸದೃಶಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮಾಃ ।
ಅರ್ಧೋದಯೋ ಪರಾಗಾದಿ ಪರ್ವಕಾಲಸಮಾ ತಿಥಿಃ ॥
ಜಾತಾದ್ಯ ಭವತಾಂ ಪ್ರೀತ್ಯಾ ಪಿತೄಣಾಮಾಸನಾದಿಷು ।
ಭೋಜನಾದಿಷು ಸರ್ವೇಷು ಮಂತ್ರತಂತ್ರಾದಿಕರ್ಮಸು ॥
ನ್ಯೂನಾತಿರಿಕ್ತಂ ಯತ್ಸರ್ವಂ ಸರ್ವಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮಸ್ತು ಮೇ ।

ಸರ್ವಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮಸ್ತು । ಸುಶ್ರಾದ್ಧಮಸ್ತು । ಇತಿ ಪ್ರತಿವಚನಂ । ಗಂಧಾಕ್ಷತಪುಷ್ಪಾದಿಭಿರಲಂಕೃತ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ ಸಂತೋಷ್ಯ । ಆಚಮ್ಯ । ಶ್ರಾದ್ಧಶೇಷೇಣ ವೈಶ್ವದೇವಂ ಹುತ್ವಾ । ಬಂಧುಭಿಃ ಸಹ ದಿವೈವ ಭುಂಜೀತ ಪಿಂಡಂ ಬಲಿಂ ಕಾಕೇಭ್ಯಃ ದದ್ಯಾತ್ ।

ಇತಿ ಬೋಧಾಯನೋಕ್ತ ಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ । ಇತಿ ಶ್ರೀಃ ।

ಅಥ ಪರೇಹನಿ ತಿಲತರ್ಪಣಂ

ಅಥ ಪರೇದ್ಯುಃ ಉದಯಾತ್ಪೂರ್ವಮೇವ ಸ್ನಾತ್ವಾ ಆಚಮ್ಯ । ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ।

ಪಿತುಃ (ಮಾತುಃ) ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧಾಂಗಭೂತಂ ಪರೇಹನಿ ತಿಲತರ್ಪಣಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । ಸವ್ಯಂ ಜಾನು ನಿಪಾತ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಮುದ್ಧೃತ್ಯ । ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖ ಉಪವಿಶ್ಯ। ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರಾನ್ ದರ್ಭಾನ್ ಸಂಸ್ತೀರ್ಯ ಶ್ರಾದ್ಧಶೇಷ ತಿಲದರ್ಭಾನ್ ಗೃಹೀತ್ವಾ ।

ಅಸ್ಮತ್ । ಪಿತೄನ್..... ಶರ್ಮಣಃ..... ಗೋತ್ರಾನ್ ವಸೂರೂಪಾನ್ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ। ತರ್ಪಯಾಮಿ ತರ್ಪಯಾಮಿ ತರ್ಪಯಾಮಿ ।

ಪಿತಾಮಹಾನ್ .... ಶರ್ಮಣಃ .... ಗೋತ್ರಾನ್ ರುದ್ರರೂಪಾನ್ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । ತರ್ಪಯಾಮಿ ತರ್ಪಯಾಮಿ ತರ್ಪಯಾಮಿ ।

ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನ್ .... ಶರ್ಮಣಃ .... ಗೋತ್ರಾನ್ ಆದಿತ್ಯರೂಪಾನ್ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । ತರ್ಪಯಾಮಿ ತರ್ಪಯಾಮಿ ತರ್ಪಯಾಮಿ ।

ಮಾತೃಃ ದಾಯಿಃ ಗೋತ್ರಾಃ ವಸುರೂಪಾಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । ತರ್ಪಯಾಮಿ ।
" " " " " " " "
" " " " " " " "

ಪಿತಾಮಹೀಃ ದಾಯಿೞಃ ಗೋತ್ರಾಃ ರುದ್ರರೂಪಾಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । ತರ್ಪಯಾಮಿ ।

" " " " " " " " "

" " " " " " " " "

ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಃ ದಾಯಿೞಃ ಗೋತ್ರಾಃ ಆದಿತ್ಯರೂಪಾಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । ತರ್ಪಯಾಮಿ

" " " " " " " " "

" " " " " " " " "

ಇತಿ ತ್ರಿಃತ್ರಿಃ ತರ್ಪಯಿತ್ವಾ । ಯಜ್ಞೋಪವೀತೀ ।

ಅನೇನ ಶ್ರಾದ್ಧಾಂಗತಿಲತರ್ಪಣಕರ್ಮಣಾ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ। ಓಂ ತತ್ಸತ್ ಬ್ರಹ್ಮಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ।

ಅಥ ಮಹಾಲಯಶ್ರಾದ್ಧಂ

ಅಥ ನಿರ್ಣಯಃ

ನಂದಾಯಾಂ ಭಾರ್ಗವದಿನೇ ಚತುರ್ದಶ್ಯಾಂ ತ್ರಿಜನ್ಮಸು ।
ಏಷು ಶ್ರಾದ್ಧಂ ನಕುರ್ವೀತ ಗೃಹೀ ಪುತ್ರಧನಕ್ಷಯಾತ್ ॥

ವೃದ್ಧಗಾರ್ಗ್ಯಃ

ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯೇ ಚ ಪೌಷ್ಣೇ ಚ ಪಿತ್ರ್ಯರ್ಕ್ಷೇ ಭಾರ್ಗವೇ ತಥಾ ।
ಯಸ್ತು ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಪ್ರಕುರ್ವೀತ ತಸ್ಯ ಪುತ್ರೋ ವಿನಶ್ಯತಿ ।
ಏತಚ್ಚ ಸಕೃನ್ಮಹಾಲಯಶ್ರಾದ್ಧವಿಷಯಂ ।

ತತ್ರ ನಾರದಃ

ಸಕೃನ್ಮಹಾಲಯೇ ಕಾಮ್ಯೇ ಪುನಃ ಶ್ರಾದ್ಧೇಽಖಿಲೇಷು ಚ ।
ಅತೀತವಿಷಯೇ ಚೈವ ಸರ್ವಮೇತದ್ವಿಚಿಂತಯೇತ್ ॥

ಅಸ್ಯಾಪವಾದೋ ಹೇಮಾದ್ರೌ ।

ಅಮಾಪಾತೇ ಭರಣ್ಯಾಂ ಚ ದ್ವಾದಶ್ಯಾಂ ಪಕ್ಷಮಧ್ಯಕೇ ।
ತಥಾ ತಿಥಿಂ ಚ ನಕ್ಷತ್ರಂ ವಾರಂ ಚ ನ ವಿಶೋಧಯೇತ್ ॥

ನಾಗರಖಂಡೇ ।

ಆಷಾಢ್ಯಾಃ ಪಂಚಮೇ ಪಕ್ಷೇ ಕನ್ಯಾಸಂಸ್ಥೇ ದಿವಾಕರೇ ।
ಮೃತೇಹನಿ ಪಿತುರ್ಯೋ ವೈ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ದಾಸ್ಯತಿ ಮಾನವಃ ॥
ತಸ್ಯ ಸಂವತ್ಸರಂ ಯಾವತ್ ಸಂತೃಪ್ತಾಃ ಪಿತರೋ ಧ್ರುವಂ ।
ಯಾ ತಿಥಿರ್ಯಸ್ಯ ಮಾಸೇ ತು ಮೃತಾಹೇ ತು ಪ್ರವರ್ತತೇ ॥
ಸಾ ತಿಥಿಃ ಪಿತೃಪಕ್ಷೇ ತು ಪೂಜನೀಯಾ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ।
ತಿಥಿವೇಧೋ ನ ಕರ್ತವ್ಯೋ ವಿನಾ ಶೌಚಂ ಯದೃಚ್ಛಯಾ ॥
ಪಿಂಡಶ್ರಾದ್ಧಂ ಚ ಕರ್ತವ್ಯಂ ವಿಚ್ಛಿತ್ತಿರ್ನೈವ ಕಾರಯೇತ್ ।

ಕಾತ್ಯಾಯನಃ

ಅಶಕ್ತಃ ಪಕ್ಷಮಧ್ಯೇ ತು ಕರೋತ್ಯೇಕದಿನೇ ಯದಾ ।
ನಿಷಿದ್ಧೇಽಪಿ ದಿನೇ ಕುರ್ಯಾತ್ ಪಿಂಡದಾನಂ ಯಥಾವಿಧಿ ॥

ಭಾರತೇ

ಯಾವಚ್ಚ ಕನ್ಯಾ ತುಲಯೋಃ ಕ್ರಮಾದಾಸ್ತೇ ದಿವಾಕರಃ ।
ಶೂನ್ಯಂ ಪ್ರೇತಪುರಂ ತಾವತ್ ವೃಶ್ಚಿಕೋ ಯಾವದಾಗತಃ ॥

ಬ್ರಾಹ್ಮೇ

ವೃಶ್ಚಿಕೇ ಸಮತಿಕ್ರಾಂತೇ ಪಿತರೋ ದೈವತೈಃ ಸಹ ।
ನಿಶ್ವಸ್ಯ ಪ್ರತಿಗಚ್ಛಂತಿ ಶಾಪಂ ದತ್ವಾ ಸುದಾರುಣಂ ॥

ಜಾತುಕರ್ಣ್ಯಃ

ಕಾಂಕ್ಷತಿ ತಸ್ಮಾತ್ ಪಿತರಃ ಪಂಚಮಂ ಪಕ್ಷಮಾಶ್ರಿತಾಃ ।
ತಸ್ಮಾತ್ ತತ್ರೈವ ದಾತವ್ಯಂ ದತ್ತಮನ್ಯತ್ರ ನಿಷ್ಫಲಂ ॥

ಅಥ ಪಿತೃ ಕ್ರಮಃ

ತಾತಾಂಬಾತ್ರಿತಯಂ ಸಪತ್ನಜನನೀ ಮಾತಾಮಹಾದಿ ತ್ರಯಂ ।
ಸಸ್ತ್ರೀ ಸ್ತ್ರೀತನಯಾದಿ ತಾತಜನನೀ ಸ್ವಭ್ರಾತರಃ ಸಸ್ತ್ರಿಯಃ ॥

ತಾತಾಂಬಾತ್ಮಭಗಿನ್ಯಪತ್ಯಧವಯುಗ್ಜಾಯಾ ಪಿತಾ ಸದ್ಗುರುಃ ।
ಶಿಷ್ಯಾಪ್ತಾಃ ಪಿತರೋ ಮಹಾಲಯವಿಧೌ ತೀರ್ಥೇ ತಥಾ ತರ್ಪಣೇ ॥

ಏತದಭಿಪ್ರಾಯಾನುಸಾರೇಣ ಶ್ಲೋಕಾಂತರಂ ಪಠ್ಯತೇ

ಪಿತಾ ಪಿತಾಮಹಶ್ಚೈವ ತಥೈವ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ ।
ಮಾತಾಪಿತಾಮಹೀ ಚೈವ ತಥೈವ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ ॥

ಸಪತ್ನಜನನೀ ಮಾತಾಮಹಮಾತೃಪಿತಾಮಹೌ ।
ಮಾತೃಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಶ್ಚೈವ ತದ್ವನ್ಮಾತಾಮಹೀತ್ರಯಂ ॥

ಸ್ವಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವತನಯಶ್ಚೈವ ಪಿತೃವ್ಯಾಶ್ಚ ಸಭಾರ್ಯಕಾಃ ।
ಮಾತುಲಾಶ್ಚ ಸಪತ್ನೀಕಾ ಭ್ರಾತರಃ ಸ್ವೇಸಭಾರ್ಯಕಾಃ ॥

ಪತಿಪುತ್ರಯುತಾಸ್ತಾಸ್ತು ಭಗಿನ್ಯೋ ಜನನೀ ಸ್ವಹಾಃ ।
ಪತಿಪುತ್ರಯುತಾಸ್ತಾಸ್ತು ಶ್ವಶುರಸ್ತಸ್ಯ ವೈ ವಧೂಃ ॥

ಶ್ಯಾಲಕಸ್ತಸ್ಯ ಭಾರ್ಯಾ ಚ ಆಚಾರ್ಯಸ್ಯ ಗುರುಃ ಸಖಾ ।
ಜ್ಞಾತ್ಯಮಾತ್ಯಾಸ್ತಥಾ ಶಿಷ್ಯಾಃ ತೇಷಾಂ ಜಾಯಾಶ್ಚ ಷಟ್ಪ್ರಮಾತ್ ॥

ಇತಿ ಪಿತೃ ಕ್ರಮಃ ।

ಮಹಾಲಯದಲ್ಲಿಯ ಪಿತೃಗಳ ಕ್ರಮಗಳು (ಪಿಂಡಭಾಗಿಗಳು)
ತಂದೆ - ಅಜ್ಜ - ಅಜ್ಜನ ತಂದೆ
ತಾಯಿ - ಅಜ್ಜಿ - ಅಜ್ಜನ ತಾಯಿ
ತಾಯಿಯ ತಂದೆ - ತಂದೆಯ ತಂದೆ - ಅವರ ತಂದೆ
ತಾಯಿಯ ತಾಯಿ - ತಂದೆಯ ತಾಯಿ - ಅವರ ತಾಯಿ
ಮಲತಾಯಿ
ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು
ತಂದೆಯ ಅಣ್ಣ - ತಮ್ಮಂದಿರು ಅವರ ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು
ತಾಯಿಯ ಅಣ್ಣ - ತಮ್ಮಂದಿರು ಅವರ ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು
ತನ್ನ ಅಣ್ಣ - ತಮ್ಮಂದಿರು ಅವರ ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು
ತಂದೆಯ ಅಕ್ಕ - ತಂಗಿ ಅವರ ಗಂಡ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು
ತಾಯಿಯ ಅಕ್ಕ - ತಂಗಿ ಅವರ ಗಂಡ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು
ತನ್ನ ಅಕ್ಕ - ತಂಗಿ ಅವರ ಗಂಡ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು
ಹೆಂಡತಿಯ ತಂದೆ ಮತ್ತು ತಾಯಿ
ಹೆಂಡತಿಯ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮ ಇವರ ಹೆಂಡತಿ
ಆಚಾರ್ಯ - ಗುರು - ಸಖ - ಜ್ಞಾತಿ - ಅಮಾತ್ಯ - ಅಂತೇವಾಸಿ ಇವರ ಹೆಂಡತಿ ; ಇಷ್ಟು ಜನರು ಪಿಂಡಭಾಗಿಗಳು ಎಂದು ಎಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಅಥ ತರ್ಪಣಂ

ಪಕ್ಷಶ್ರಾದ್ಧಂ ಯದಾ ಕುರ್ಯಾತ್ ತರ್ಪಣಂ ತು ದಿನೇ ದಿನೇ ।
ಸಕೃನ್ಮಹಾಲಯೇ ಚೈವ ಪರೇಹನಿ ತಿಲೋದಕಂ ॥

ಸ್ಮೃತ್ಯಂತರೇ

ಶ್ರಾದ್ಧಾಂತೇ ಪ್ರತ್ಯಹಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ಪಕ್ಷಶ್ರಾದ್ಧಾಂಗತರ್ಪಣಂ ।
ಸಕೃನ್ಮಹಾಲಯೇ ಚೈವ ಪರೇಹನಿ ತಿಲೋದಕಂ ॥
ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಯಾವಂತ ಉದ್ದಿಷ್ಟಾಃ ಪ್ರಾತಃಸ್ನಾನೇ ಚ ತರ್ಪಯೇತ್ ।

ಅಥಪ್ರಯೋಗಃ

ಅಷ್ಟಮೀ ದ್ವಾದಶೀ ದರ್ಶ ವ್ಯತೀಪಾತ ಭರಣೀಷು ।
ಸಕೃನ್ಮಹಾಲಯಶ್ರಾದ್ಧೇ ದಿನ ಶುದ್ಧಿಃ ನ ಕಾರ್ಯಾ ॥

ಅನ್ಯತ್ರ ಪ್ರತಿಪತ್ ಷಷ್ಠೀ ಏಕಾದಶೀ ಚತುರ್ದಶೀ ಭಾರ್ಗವವಾಸರೇ ರೋಹಿಣೀ ಮಘಾ ರೇವತೀ ಸ್ವಜನ್ಮತ್ರಯೇಷು ಚ ವರ್ಜಯಿತ್ವಾ । ಅನ್ಯಸ್ಮಿನ್ ಸುದಿನೇ ಕರ್ತವ್ಯಂ । ಅತ್ರ ದೇವಾರ್ಥಮೇಕಂ ಪಿತೃವರ್ಗಸ್ಯ ಏಕಂ ಸಪತ್ನೀ ಮಾತ್ರಾ ಸಹ ಮಾತೃವರ್ಗಸ್ಯೈಕಂ । ಸಪತ್ನೀ ಮಾತಾಮಹಾನಾಮೇಕಂ । ಆತ್ಮಾಭಾರ್ಯಾದಿ ಸರ್ವೇಷಾಮೇಕಂ ವಿಷ್ಣುಸ್ಥಾನೇ ಚೈಕಂ । ಏವಂ ಷಟ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ । ಅಥವಾ ಪಿತೃಮಾತೃವರ್ಗಯೋರಪಿ ಏಕಂ । ಏವಂ ಚೇತ್ ಚತುರಃ ತ್ರೀನ್‌ವಾ ವೃತ್ವಾ । ಆವಾಹನಾದಿಕಂ ಪೃಥಗೇವ ಕುರ್ಯಾತ್ ।

ಮಹಾಲಯ ಸಂಕಲ್ಪಃ

ಶುಭತಿಥೌ ...... ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ । ಆಷಾಢ್ಯಾದಿ ಪಂಚಮಾಪರಪಕ್ಷೇ ಕನ್ಯಾಗತೇ ಸವಿತರಿ ಸಕೃನ್ಮಹಾಲಯ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪಿತೃಪಿತಾಮಹ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನಾಂ ಶರ್ಮಣಾಂ ಗೋತ್ರಣಾಂ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಣಾಂ ।

ಮಾತೃಪಿತಾಮಹೀಪ್ರಪಿತಾಮಹೀನಾಂ ...ದಾಯಿನಾಂ.. ಗೋತ್ರಾಣಾಂ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಣಾಂ ।

ಸಪತ್ನೀಮಾತುಃ.... ದಾಯ್ಯಾಃ... ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ವಸುರೂಪಾಯಾಃ... ಗೋತ್ರಾಣಾಂ ..... ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಣಾಂ ।

ಮಾತಾಮಹ ಮಾತುಃಪಿತಾಮಹ ಮಾತುಃ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನಾಂ ಶರ್ಮಣಾಂ...ಗೋತ್ರಾಣಾಂ... ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಣಾಂ ।

ಮಾತಾಮಹೀ ಮಾತುಃಪಿತಾಮಹೀ ಮಾತುಃ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀನಾಂ ದಾಯಿನಾಂ...ಗೋತ್ರಾಣಾಂ... ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಣಾಂ ।

ಪ್ರಮೀತ ಭಾರ್ಯಾಯಾಃ ದಾಯ್ಯಾಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ವಸುರೂಪಾಯಾಃ
ಪ್ರಮೀತ ಪುತ್ರಸ್ಯ ಶರ್ಮಣಃ ಗೋತ್ರಸ್ಯ ವಸುರೂಪಸ್ಯ
ಪಿತೃವ್ಯಸ್ಯ ಶರ್ಮಣಃ ಗೋತ್ರಸ್ಯ ವಸುರೂಪಸ್ಯ
ತತ್ಪತ್ನ್ಯಾಃ ದಾಯ್ಯಾಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ವಸುರೂಪಾಯಾಃ
ತತ್ಪುತ್ರಸ್ಯ ....
ಮಾತುಲಸ್ಯ ಶರ್ಮಣಃ ಗೋತ್ರಸ್ಯ ವಸುರೂಪಸ್ಯ
ತತ್ಪತ್ನ್ಯಾಃ ದಾಯ್ಯಾಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ವಸುರೂಪಾಯಾಃ

ತತ್ಪುತ್ರಸ್ಯ ....
ಸ್ವಭ್ರಾತುಃ ಶರ್ಮಣಃ ಗೋತ್ರಸ್ಯ ವಸುರೂಪಸ್ಯ
ತತ್ಪತ್ನ್ಯಾಃ ದಾಯ್ಯಾಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ವಸುರೂಪಾಯಾಃ
ತತ್ಪುತ್ರಸ್ಯ ....
ಪಿತೃಭಗಿನ್ಯಾಃ ದಾಯ್ಯಾಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ವಸುರೂಪಾಯಾಃ
ತದ್ಭರ್ತುಃ ಶರ್ಮಣಃ ಗೋತ್ರಸ್ಯ ವಸುರೂಪಸ್ಯ
ತತ್ಪುತ್ರಸ್ಯ ....
ಮಾತೃಭಗಿನ್ಯಾಃ ದಾಯ್ಯಾಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ವಸುರೂಪಾಯಾಃ
ತದ್ಭರ್ತುಃ ಶರ್ಮಣಃ ಗೋತ್ರಸ್ಯ ವಸುರೂಪಸ್ಯ
ತತ್ಪುತ್ರಸ್ಯ ....
ಆತ್ಮಭಗಿನ್ಯಾಃ ದಾಯ್ಯಾಃ ಗೋತ್ರಾಯಾಃ ವಸುರೂಪಾಯಾಃ
ತದ್ಭರ್ತುಃ ಶರ್ಮಣಃ ಗೋತ್ರಸ್ಯ ವಸುರೂಪಸ್ಯ
ತತ್ಪುತ್ರಸ್ಯ ....
ಶ್ವಶುರಸ್ಯ - ತತ್ಪತ್ನ್ಯಾಃ ಶ್ಯಾಲಕಸ್ಯ - ತತ್ಪತ್ನ್ಯಾಃ ।
ಸಪತ್ನೀಕಾಚಾರ್ಯಾಣಾಂ ಸಪತ್ನೀಕ ಗುರೂಣಾಂ
ಸಪತ್ನೀಕ ಸಖೀನಾಂ ಸಪತ್ನೀಕ ಜ್ಞಾತೀನಾಂ
ಸಪತ್ನೀಕ ಅಮಾತ್ಯಾನಾಂ ಸಪತ್ನೀಕ ಅಂತೇವಾಸಿನಾಂ ।

ಜ್ಞಾತಾಜ್ಞಾತಾದಿ ಸಮಸ್ತ ಪಿತೄಣಾಂ ತತ್ತನ್ನಾಮಧೇಯಾನಾಂ ತತ್ತದ್ಗೋತ್ರಾಣಾಂ ಯಥಾಯೋಗ್ಯ ಸಪತ್ನೀಕಾನಾಂ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯರೂಪಾಣಾಂ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ । ಯಜ್ಞೋಪವೀತೀ ।

ಧುನಿರೋಚನಸಂಜ್ಞಕಾನಾಂ ವಿಶ್ವೇಷಾಂ ದೇವಾನಾಂ ಸವಿಷ್ಣೂನಾಂ ಚಾಕ್ಷಯ್ಯತೃಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ । ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ।

ಸಕೃನ್ಮಹಾಲಯಶ್ರಾದ್ಧಂ ಅಗ್ನೌಕರಣಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಭೋಜನಂ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನಂ ಚ ಕರಿಷ್ಯೇ । ಪುರು - ಕುತ್ಸ - ಸಂಜ್ಞಕಾಃ - ಇತಿ ವಾ । ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರಾಣಿ ತು ವಿಶ್ವೇದೇವಿಕೇ ದ್ವೇ । ಪಿತ್ರೇ ತ್ರಯೋದಶ । ಮಾತ್ರಾದೀನಾಂ ದ್ವಾದಶ । ಸರ್ವೇಷಾಂ ಚೈಕಂ । ಅಥವಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಸ್ಯೈಕಂ । ಸರ್ವೇಷಾಂ ಚೈಕಂ ವಾ । ಅಗ್ನೌಕರಣಾದಿಕಂ ಸರ್ವಂ ಪೂರ್ವವತ್ ಕೃತ್ವಾ । ಪಿಂಡಾನ್ ದದ್ಯಾತ್ ।

ಪಿಂಡಸ್ಯ ಪಶ್ಚಿಮೇ ಭಾಗೇ ಮಾತೃಪಿಂಡಂ ನಿಯೋಜಯೇತ್ ।
ಮಾತಾಮಹಸ್ಯ ತತ್ಪೂರ್ವೇ ಪಶ್ಚಾನ್ಮಾತಾಮಹೀತ್ರಯಂ ॥
ಪಿತೃಮಾತಾಮಹೀ ಮಧ್ಯೇ ಮಾತುಲಾಃ ಸಹ ಭಾರ್ಯಕಾಃ ।
ಕಾರುಣ್ಯಾಂಸ್ತೂತ್ತರೇ ನ್ಯಸ್ಯ ಶೇಷಾನ್ ದಕ್ಷಿಣತೋ ನ್ಯಸೇತ್ ॥

ಏವಂ ಉಕ್ತ ಪ್ರಕಾರೇಣ ದ್ವಾದಶ ಪಿಂಡಾನ್ ದತ್ವಾ ।ಭಾರ್ಯಾದೀನ್ ಪಿತೃವ್ಯಾದೀನ್ ವೋದ್ದಿಶ್ಯ ಪಿಂಡಾನ್ ದತ್ವಾ । ಆಚಾರ್ಯಾದಿಭ್ಯಃ ದ್ವಾದಶ ಪಿಂಡಾನ್ ದತ್ವಾ । ಧರ್ಮಪಿಂಡಾನ್ ದದ್ಯಾತ್ ।

ವಾಯುಪುರಾಣೇ ಗಯಾಮಹಾತ್ಮ್ಯೇ

ಅಸ್ಮತ್ ಕುಲೇ ಮೃತಾ ಯೇ ಚ ಗತಿರ್ಯೇಷಾಂ ನ ವಿದ್ಯತೇ ।
ಆವಾಹಯಿಷ್ಯೇ ತಾನ್ ಸರ್ವಾನ್ ಕುಶಪೃಷ್ಠೇ ತಿಲೋದಕೈಃ ॥
ಅಸ್ಮತ್ ಕುಲೇ ಮೃತಾಯಾಶ್ಚ ಗತಿರ್ಯಾಸಾಂ ನ ವಿದ್ಯತೇ ।
ಆವಾಹಯಿಷ್ಯೇ ತಾಃ ಸರ್ವಾಃ ಕುಶಪೃಷ್ಠೇ ತಿಲೋದಕೈಃ ॥
ಮಾತಾಮಹಕುಲೇ ಯೇ ಚ ಗತಿರ್ಯೇಷಾಂ ನ ವಿದ್ಯತೇ ।
ಆವಾಹಯಿಷ್ಯೇ ತಾನ್ ಸರ್ವಾನ್ ಕುಶಪೃಷ್ಠೇ ತಿಲೋದಕೈಃ ॥
ಮಾತಾಮಹ ಕುಲೇ ಯಾಶ್ಚ ಗತಿರ್ಯಾಸಾಂ ನ ವಿದ್ಯತೇ ।
ಆವಾಹಯಿಷ್ಯೇ ತಾಃ ಸರ್ವಾಃ ಕುಶಪೃಷ್ಠೇ ತಿಲೋದಕೈಃ ॥
ಬಂಧುವರ್ಗಕುಲೇ ಯೇ ಚ ಗತಿರ್ಯೇಷಾಂ ನ ವಿದ್ಯತೇ ।
ಆವಾಹಯಿಷ್ಯೇ ತಾನ್ ಸರ್ವಾನ್ ಕುಶಪೃಷ್ಠೇ ತಿಲೋದಕೈಃ ॥
ಬಂಧುವರ್ಗ ಕುಲೇಯಾಶ್ಚ ಗತಿರ್ಯಾಸಾಂ ನ ವಿದ್ಯತೇ ।
ಆವಾಹಯಿಷ್ಯೇ ತಾಃ ಸರ್ವಾಃ ಕುಶಪೃಷ್ಠೇ ತಿಲೋದಕೈಃ ॥

ಇತಿ ತಿಲೋದಕಂ ದತ್ವಾ । ಅಥಃ ಮಂತ್ರಾಃ ।

1 ಅಸ್ಮತ್ ಕುಲೇ ಮೃತಾ ಯೇ ಚ ಗತಿರ್ಯೇಷಾಂ ನ ವಿದ್ಯತೇ ।
ತೇಷಾಮುದ್ಧರಣಾರ್ಥಾಯ ಇಮಂ ಪಿಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ॥

2 ಅಸ್ಮತ್ಕುಲೇ ಮೃತಾ ಯಾಶ್ಚ ಗತಿರ್ಯಾಸಾಂ ನ ವಿದ್ಯತೇ ।
ತಾಸಾಮುದ್ಧರಣಾರ್ಥಾಯ ಇಮಂ ಪಿಂಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ।

3 ಮಾತಾಮಹಕುಲೇ ಯೇ ಚ ಗತಿರ್ಯೇಷಾಂ ನ ವಿದ್ಯತೇ ।
ತೇಷಾಮುದ್ಧರಣಾರ್ಥಾಯ ಇಮಂ ಪಿಂಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ॥

4 ಮಾತಾಮಹಕುಲೇ ಯಾಶ್ಚ ಗತಿರ್ಯಾಸಾಂ ನ ವಿದ್ಯತೇ ।
ತಾಸಾಮುದ್ಧರಣಾರ್ಥಾಯ ಇಮಂ ಪಿಂಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ॥

5 ಬಂಧುವರ್ಗಕುಲೇ ಯೇ ಚ ಗತಿರ್ಯೇಷಾಂ ನ ವಿದ್ಯತೇ ।
ತೇಷಾಮುದ್ಧರಣಾರ್ಥಾಯ ಇಮಂ ಪಿಂಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ॥

6 ಬಂಧುವರ್ಗಕುಲೇ ಯಾಶ್ಚ ಗತಿರ್ಯಾಸಾಂ ನ ವಿದ್ಯತೇ ।
ತಾಸಾಮುದ್ಧರಣಾರ್ಥಾಯ ಇಮಂ ಪಿಂಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ॥

7 ಅಜಾತದಂತಾ ಯೇ ಕೇಚಿತ್ ಯೇಚ ಗರ್ಭೇ ಪ್ರಪೀಡಿತಾಃ ।
ತೇಷಾಮುದ್ಧರಣಾರ್ಥಾಯ ಇಮಂ ಪಿಂಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ॥

8 ಅಜಾತದಂತಾ ಯಾಃ ಕಾಶ್ಚಿತ್ ಯಾಶ್ಚ ಗರ್ಭೇ ಪ್ರಪೀಡಿತಾಃ ।
ತಾಸಾಮುದ್ಧರಣಾರ್ಥಾಯ ಇಮಂ ಪಿಂಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ॥

9 ಅಗ್ನಿದಗ್ಧಾಶ್ಚ ಯೇ ಕೇಚಿನ್ನಗ್ನಿದಗ್ಧಾಸ್ತಥಾಪರೇ ।
ವಿದ್ಯುಚ್ಚೋರಹತಾ ಯೇ ಚ ತೇಭ್ಯಃ ಪಿಂಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ॥

10 ಅಗ್ನಿದಗ್ಧಾಶ್ಚ ಯಾ ಕಾಚಿನ್ನಗ್ನಿದಗ್ಧಾಸ್ತಥಾಪರಾಃ ।
ವಿದ್ಯುಚ್ಚೋರಹತಾ ಯಾಶ್ಚ ತಾಭ್ಯಃ ಪಿಂಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ॥

11 ದಾವಾದಾಹೇ ಮೃತಾ ಯೇ ಚ ಸಿಂಹವ್ಯಾಘ್ರಹತಾಶ್ಚ ಯೇ ।
ದಂಷ್ಟ್ರಿಭಿಃ ಶೃಂಗಿಭಿರ್ವಾಪಿ ತೇಭ್ಯಃ ಪಿಂಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ॥

12 ದಾವಾದಾಹೇ ಮೃತಾ ಯಾಶ್ಚ ಸಿಂಹವ್ಯಾಘ್ರಹತಾಶ್ಚ ಯಾಃ ।
ದಂಷ್ಟ್ರಿಭಿಃ ಶೃಂಗಿಭಿರ್ವಾಪಿ ತಾಭ್ಯಃ ಪಿಂಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ॥

13 ಉದ್ಬಂಧನಾನ್ ಮೃತಾ ಯೇ ಚ ವಿಷಶಸ್ತ್ರಹತಾಶ್ಚ ಯೇ ।
ಆತ್ಮನೋ ಘಾತಿನೋ ಯೇ ಚ ತೇಭ್ಯಃ ಪಿಂಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ॥

14 ಉದ್ಬಂಧನಾನ್ ಮೃತಾ ಯಾಶ್ಚ ವಿಷಶಸ್ತ್ರಹತಾಶ್ಚ ಯಾಃ ।
ಆತ್ಮನೋ ಘಾತಿನೋ ಯಾಶ್ಚ ತಾಭ್ಯಃ ಪಿಂಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ॥

15 ಅರಣ್ಯೇ ವರ್ತ್ಮನಿ ವನೇ ಕ್ಷುಧಯಾ ತೃಷಯಾ ಹತಾಃ ।
ಭೂತಪ್ರೇತಪಿಶಾಚೇಭ್ಯಃ ತೇಭ್ಯಃ ಪಿಂಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ॥

16 ಅರಣ್ಯೇ ವರ್ತ್ಮನಿ ವನೇ ಕ್ಷುದಯಾ ತೃಷಯಾ ಹತಾಃ ।
ಭೂತಪ್ರೇತಪಿಶಾಚೇಭ್ಯಃ ತಾಭ್ಯಃ ಪಿಂಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ॥

17 ರೌರವೇ ಚಾಂಧತಾಮಿಸ್ರೇ ಕಾಲಸೂತ್ರೇ ಚ ಯೇ ಗತಾಃ ।
ತೇಷಾಮುದ್ಧರಣಾರ್ಥಾಯ ಇಮಂ ಪಿಂಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ॥

18 ರೌರವೇ ಚಾಂಧತಾಮಿಸ್ರೇ ಕಾಲಸೂತ್ರೇ ಚ ಯಾ ಗತಾಃ ।
ತಾಸಾಮುದ್ಧರಣಾರ್ಥಾಯ ಇಮಂ ಪಿಂಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ॥

19 ಅಸಿಪತ್ರವನೇ ಘೋರೇ ಕುಂಭೀಪಾಕೇ ಚ ಯೇ ಗತಾಃ ।
ತೇಷಾಮುದ್ಧರಣಾರ್ಥಾಯ ಇಮಂ ಪಿಂಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ॥

20 ಅಸಿಪತ್ರವನೇ ಘೋರೇ ಕುಂಭೀಪಾಕೇ ಚ ಯಾ ಗತಾಃ ।
ತಾಸಾಮುದ್ಧರಣಾರ್ಥಾಯ ಇಮಂ ಪಿಂಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ॥

21 ಪಶುಯೋನಿಗತಾ ಯೇಚ ಪಕ್ಷಿಕೀಟಸರೀಸೃಪಾಃ ।
ಅಥವಾ ವೃಕ್ಷಯೋನಿಸ್ಥಾಃ ತೇಭ್ಯಃ ಪಿಂಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ॥

22 ಪಶುಯೋನಿಗತಾ ಯಾಶ್ಚ ಪಕ್ಷಿಕೀಟಸರೀಸೃಪಾಃ ।
ಅಥವಾ ವೃಕ್ಷಯೋನಿಸ್ಥಾಃ ತಾಭ್ಯಃ ಪಿಂಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ॥

23 ಅನೇಕ ಯಾತನಾಸಂಸ್ಥಾಃ ಪ್ರೇತಲೋಕೇ ಚ ಯೇ ಗತಾಃ ।
ತೇಷಾಮುದ್ಧರಣಾರ್ಥಾಯ ಇಮಂ ಪಿಂಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ॥

24 ಅನೇಕ ಯಾತನಾಸಂಸ್ಥಾಃ ಪ್ರೇತಲೋಕೇ ಚ ಯಾ ಗತಾಃ ।
ತಾಸಾಮುದ್ಧರಣಾರ್ಥಾಯ ಇಮಂ ಪಿಂಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ॥

25 ಅಸಂಖ್ಯಯಾತನಾ ಸಂಸ್ಥಾಃ ಯೇ ನೀತಾ ಯಮಶಾಸನೈಃ ।
ತೇಷಾಮುದ್ಧರಣಾರ್ಥಾಯ ಇಮಂ ಪಿಂಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ॥

26 ಅಸಂಖ್ಯಯಾತನಾ ಸಂಸ್ಥಾಃ ಯಾ ನೀತಾ ಯಮಶಾಸನೈಃ ।
ತಾಸಾಮುದ್ಧರಣಾರ್ಥಾಯ ಇಮಂ ಪಿಂಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ॥

27 ನರಕೇಷು ಸಮಸ್ತೇಷು ಯಾತನಾಸು ಚ ಯೇ ಸ್ಥಿತಾಃ ।
ತೇಷಾಮುದ್ಧರಣಾರ್ಥಾಯ ಇಮಂ ಪಿಂಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ॥

28 ನರಕೇಷು ಸಮಸ್ತೇಷು ಯಾತನಾಸು ಚ ಯಾಃ ಸ್ಥಿತಾಃ ।
ತಾಸಾಮುದ್ಧರಣಾರ್ಥಾಯ ಇಮಂ ಪಿಂಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ॥

29 ನರಕೇಷು ಸಮಸ್ತೇಷು ಭ್ರಮಂತಃ ಸ್ವೇನ ಕರ್ಮಣಾ ।
ಮಾನುಷ್ಯಂ ದುರ್ಲಭಂ ಯೇಷಾಂ ತೇಭ್ಯಃ ಪಿಂಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ॥

30 ನರಕೇಷು ಸಮಸ್ತೇಷು ಭ್ರಮಂತ್ಯಃ ಸ್ವೇನ ಕರ್ಮಣಾ ।
ಮಾನುಷ್ಯಂ ದುರ್ಲಭಂ ಯಾಸಾಂ ತಾಭ್ಯಃ ಪಿಂಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ॥

31 ಜಾತ್ಯಂತರಸಹಸ್ರೇಷು ಭ್ರಮಂತಃ ಸ್ವೇನ ಕರ್ಮಣಾ ।
ಮಾನುಷ್ಯಂ ದುರ್ಲಭಂ ಯೇಷಾಂ ತೇಭ್ಯಃ ಪಿಂಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ॥

32 ಜಾತ್ಯಂತರಸಹಸ್ರೇಷು ಭ್ರಮಂತ್ಯಃ ಸ್ವೇನ ಕರ್ಮಣಾ ।
ಮಾನುಷ್ಯಂ ದುರ್ಲಭಂ ಯಾಸಾಂ ತಾಭ್ಯಃ ಪಿಂಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ॥

33 ದಿವ್ಯಂತರಿಕ್ಷಭೂಮಿಷ್ಠಾಃ ಪಿತರೋ ಬಾಂಧವಾದಯಃ ।
ಮೃತಾ ಅಸಂಸ್ಕೃತಾ ಯೇ ಚ ತೇಭ್ಯಃ ಪಿಂಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ॥

34 ದಿವ್ಯಂತರಿಕ್ಷಭೂಮಿಷ್ಠಾಃ ಪಿತರೋ ಬಾಂಧವಾದಯಃ ।
ಮೃತಾ ಅಸಂಸ್ಕೃತಾ ಯಾಶ್ಚ ತಾಭ್ಯಃ ಪಿಂಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ॥

35 ಯೇ ಕೇಚಿತ್ ಪ್ರೇತರೂಪೇಣ ವರ್ತಂತೇ ಪಿತರೋ ಮಮ ।
ತೇ ಸರ್ವೇ ತೃಪ್ತಿಮಾಯಾಂತು ಪಿಂಡೇನಾನೇನ ಶಾಶ್ವತೀಂ ॥

36 ಯಾಃ ಕಾಶ್ಚಿತ್ ಪ್ರೇತರೂಪೇಣ ವರ್ತಂತೇ ಪಿತರೋ ಮಮ ।
ತಾಃ ಸರ್ವಾಃ ತೃಪ್ತಿಮಾಯಾಂತು ಪಿಂಡೇನಾನೇನ ಶಾಶ್ವತೀಂ ॥

37 ಯೇ ಬಾಂಧವಾ ಬಾಂಧವಾ ಯೇ ಯೇ ಮೇ ಜನ್ಮನಿ ಬಾಂಧವಾಃ ।
ತೇಷಾಂ ಪಿಂಡೋ ಮಯಾ ದತ್ತೋ ಹ್ಯಕ್ಷಯ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠತು ॥

38 ಯಾ ಬಾಂಧವಾ ಬಾಂಧವಾ ಯಾ ಯಾ ಮೇ ಜನ್ಮನಿ ಬಾಂಧವಾಃ ।
ತಾಸಾಂ ಪಿಂಡೋ ಮಯಾ ದತ್ತೋ ಹ್ಯಕ್ಷಯ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠತು ॥

39 ಪಿತೃವಂಶೇ ಮೃತಾ ಯೇ ಚ ಮಾತೃವಂಶೇ ತಥೈವ ಚ ।
ಗುರುಶ್ವಶುರಬಂಧೂನಾಂ ಯೇ ಚಾನ್ಯೇ ಬಾಂಧವಾ ಮೃತಾಃ ॥
ಯೇ ಮೇ ಕುಲೇ ಲುಪ್ತಪಿಂಡಾಃ ಪುತ್ರದಾರಾವಿವರ್ಜಿತಾಃ ।
ಕ್ರಿಯಾಲೋಪಗತಾ ಯೇ ಚ ಜಾತ್ಯಂಧಾಃ ಪಂಗವಸ್ತಥಾ ॥
ವಿರೂಪಾ ಆಮಗರ್ಭಾಶ್ಚ ಜ್ಞಾತಾಜ್ಞಾತಾಃ ಕುಲೇ ಮಮ ।
ಧರ್ಮಪಿಂಡೋ ಮಯಾ ದತ್ತೋ ಹ್ಯಕ್ಷಯ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠತು ॥

40 ಪಿತೃವಂಶೇ ಮೃತಾ ಯಾಶ್ಚ ಮಾತೃವಂಶೇ ತಥೈವ ಚ ।
ಗುರುಶ್ವಶುರಬಂಧೂನಾಂ ಯಾಶ್ಚಾನ್ಯಾ ಬಾಂಧವಾ ಮೃತಾಃ ॥

ಯಾ ಮೇ ಕುಲೇ ಲುಪ್ತಪಿಂಡಾಃ ಪುತ್ರಭರ್ತೃವಿವರ್ಜಿತಾಃ ।
ಕ್ರಿಯಾಲೋಪಗತಾ ಯಾಶ್ಚ ಜಾತ್ಯಂಧಾಃ ಪಂಗವಸ್ತಥಾ ॥

ವಿರೂಪಾ ಆಮಗರ್ಭಾಶ್ಚ ಜ್ಞಾತಾಜ್ಞಾತಾಃ ಕುಲೇ ಮಮ ।
ಧರ್ಮಪಿಂಡೋ ಮಯಾ ದತ್ತೋ ಹ್ಯಕ್ಷಯ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠತು ॥

41 ಆ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ಯೇ ಪಿತೃವಂಶಜಾತಾ
ಮಾತುಸ್ತಥಾ ವಂಶಭವಾ ಮದೀಯಾಃ ।
ವಂಶದ್ವಯೇಸ್ಮಿನ್ ಮಮ ದಾಸಭೂತಾ
ಭೃತ್ಯಾಸ್ತಥೈವಾಶ್ರಿತ ಸೇವಕಾಶ್ಚ ॥
ಮಿತ್ರಾಣಿ ಸಖ್ಯಃ ಪಶವಶ್ಚ ವೃಕ್ಷಾಃ
ಸ್ಪೃಷ್ಟಾಶ್ಚದೃಷ್ಟಾಶ್ಚ ಕೃತೋಪಕಾರಾಃ ।
ಜನ್ಮಾಂತರೇ ಯೇ ಮಮ ಸಂಗತಾಶ್ಚ
ತೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ಪಿಂಡಮಹಂ ದದಾಮಿ ॥

42 ಆ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ಯಾ ಪಿತೃವಂಶಜಾತಾ
ಮಾತುಸ್ತಥಾ ವಂಶಭವಾ ಮದೀಯಾಃ ।
ವಂಶದ್ವಯೇ ಯಾ ಮಮ ದಾಸಿಭೂತಾ
ಭೃತ್ಯಾಸ್ತಥೈವಾಶ್ರಿತ ಸೇವಕಾಶ್ಚ ॥
ಮಿತ್ರಾಣಿ ಸಖ್ಯಃ ಪಶವಶ್ಚ ವೃಕ್ಷಾ
ಸ್ಪೃಷ್ಟಾಶ್ಚದೃಷ್ಟಾಶ್ಚ ಕೃತೋಪಕಾರಾಃ ।
ಜನ್ಮಾಂತರೇ ಯಾ ಮಮ ಸಂಗತಾಶ್ಚ
ತಾಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ಪಿಂಡಮಹಂ ದದಾಮಿ ॥

ಪಿಂಡಪಾತ್ರೇ ತಿಲೋದಕಂ ದತ್ವಾ । ಪಿಂಡಾನಾಮುಪರಿ ತ್ರಿಃ ಪರಿಷಿಂಚತಿ ।

ಓಂ ಯೇ ಚ ವೋತ್ರ, ಯೇಚಾಸ್ಮಾನಾಸಗ್ಂ ಸತೇ ಯಾಶ್ಚವೋತ್ರ ಯಾಶ್ಚಸ್ಮಾನಾಶಗ್ಂ ಸತೇ ತೇಚ ವಹಂತಾಂ ತಾಶ್ಚ ವಹಂತಾಂ ತೃಪ್ಯಂತು ಭವಂತಸ್ತೃಪ್ಯಂತುಭವತ್ಯಸ್ತೃಪ್ಯಂತು ಪುತ್ರಾನ್ ಪೌತ್ರಾನಭಿತರ್ಪಯಂತೀ ರಾಪೋ ಮಧುಮತೀರಿಮಾಃ ಸ್ವಧಾ ಪಿತೃಭ್ಯೋಮೃತಂ ದುಹಾನಾ ಆಪೋ ದೇವೀ ರುಭಾಯಾಗ್ಸ್ತೃಪ್ಯತ ತೃಪ್ಯತ ತೃಪ್ಯತ ।

ಏತ್ಯೈಶ್ಚ ಸರ್ವಮಂತ್ರೈಃ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗಾಂತಂ ಊಹ್ಯಂ ।

ಸ್ವಗೋತ್ರೇ ಪರಗೋತ್ರೇ ಚ ದಂಪತ್ಯೋ ಪಿಂಡದಾನತಃ ।
ಅಪೃಥಕ್ ನಿಷ್ಫಲಂ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಪಿಂಡಂ ಚೋದಕತರ್ಪಣಂ ॥

ಪಿಂಡಪಾತ್ರೇ ತಿಲಾನ್ ದತ್ವಾ ಪೂರಯಿತ್ವಾ ಶುಭೋದಕೈಃ ।
ಮಂತ್ರೇಣಾನೇನ ಪಿಂಡಾನ್ ತ್ರೀನ್ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಕರಸ್ತಥಾ ॥

ಪ್ರಣಪತ್ಯ ತ್ರಿಧಾ ಸರ್ವಾನ್ ಪರಿಷಿಚ್ಯ ಕ್ಷಮಾಪಯೇತ್ ।
ಓಂ ಯಮರಾಜೋ ಧರ್ಮರಾಜೋ ನಿಶ್ಚಲಾರ್ಥಂ ವ್ಯವಸ್ಥಿತೌ ॥

ತಾಭ್ಯಾಂ ಬಲಿಂ ಪ್ರದಾಸ್ಯಾಮಿ ರಕ್ಷೇಥಾಂ ಪಥಿ ಸರ್ವದಾ । ಇತಿ ।
ತತಃ ಶುನೋ ಬಲಿಂ ದದ್ಯಾತ್ ಮಂತ್ರೇಣಾನೇನ ನಾರದ ।
ಓಂ ದ್ವೌ ಶ್ವಾನೌ ಶ್ಯಾಮಶಬಲೌ ವೈವಸ್ವತಕುಲೋದ್ಭವೌ ।
ತಾಭ್ಯಾಂ ಬಲಿಂ ಪ್ರದಾಸ್ಯಾಮಿ ರಕ್ಷೇತಾಂ ಪಥಿ ಸರ್ವದಾ ॥

ಓಂ ಐಂದ್ರಂ ವಾರುಣವಾಯವ್ಯಾಯಾಮ್ಯನೈರ್ಋತಿಕಾಸ್ತಥಾ ।
ತೇ ಕಾಕಾಃ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಣಂತು ಭೂಮೌ ಪಿಂಡಂ ಮಯಾರ್ಪಿತಂ ॥

ಇತಿ ಕಾಕಬಲಿಃ । ನಾರದಃ । ಇತಿ ಪಿಂಡಬಲಿದಾನಂ ಚ ಕೃತ್ವಾ । ಸಂತರ್ಪ್ಯ । ಅನ್ಯತ್ಸರ್ವಂ ಆಬ್ದಿಕವತ್ ಕೃತ್ವಾ । ಆಚಮ್ಯ ವೈಶ್ವದೇವಂ ಹುತ್ವಾ । ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞಂ ಕೃತ್ವಾ । ತಿಲವರ್ಜ್ಯಂ ನಿತ್ಯತರ್ಪಣಂ ಕೇವಲಜಲೇನ ಕೃತ್ವಾ । ಬಂಧುಭಿಃ ಸಹ ಭುಂಜೀತಃ । ಸಕೃನ್ಮಹಾಲಯೇಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪರೇಹನಿ ಪೂರ್ವೋಕ್ತ ಸಮಸ್ತಪಿತ್ರ್ಯಾನುದ್ದಿಶ್ಯ ತಿಲತರ್ಪಣಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ।

ಇತಿ ಮಹಾಲಯಪ್ರಯೋಗಃ ।

****